BASARABIA SÂNGEREAZĂ

Ioan HALMAGHI

Tara Românească nu se poate înțelege, fără Basarabia. Basarabia este partea componentă din armonia etnicului românesc, din structura mioritică a cugetului și spiritualității românești.

Ea vine din tradiția istorică a așezărilor dintâi ale neamului țărănesc al românilor. Prin Basarabia, și cu Basarabia, spațiul existenței românești s'a întins până dincolo de Bug și a creat o țară de margine, zid de apărare al prezenței mioritice.

Tăranul basarabean, a participat - cu sânge și spirit - la întocmirea lumii moldovenești a lui Stefan cel Mare. Acest țăran vine în cuprinsul rumâniei cu pecetea voevodală a unei legături indisolubile în țesătura firii românești.

Satul basarabean a reprezentat totdeauna o stare fundamentală în arcul de unitate națională religioasă, dusă până în profunzimile sufletești, a adus forme de expresie și potențe axiologice care au îmbogățit subconstientul abisal al neamului, alături de tăriile spiritului dacic și ordinea de gând și faptă a latinilor.

Basarabia, ca și Macedonia - reprezintă vitalitatea expansiunii românești, creind zone de limită imposibile, dar reale, până la Nipru și ... mai departe; vitalitatea rezistenței românești - în spațiul stepelor, peste care au cotropit și făcut nenumărate "barbarii", dela Cimerieni, Sciți, Sarmați, până la sovietici și marxieni.

Acest țăran basarabean a menținut ideia imperială a Tracilor nemuritori, căci a asigurat continuitatea etnică, pe plaiurile străvechi ale lui Buerebista, și a fondat satul românesc, ca vatră de existență specifică a unei aristocrații de spirit, de conștiință etnică, în mijlocul lumii slave.

Existența peste veacuri a țăranului basarabean este dovada cea mai peremptorie a continuității românești - după închegarea plămadei etnice și spirituale.

Dacă în sufletul lor, țăranii basarabeni, aduc nuanțe și culori slavice, din perioada plămădirii inițiale, lirismul și fierbinteala credințelor lor le-au dat o identitate originală și bogată, puternic și organic axată în etnicitatea românească.

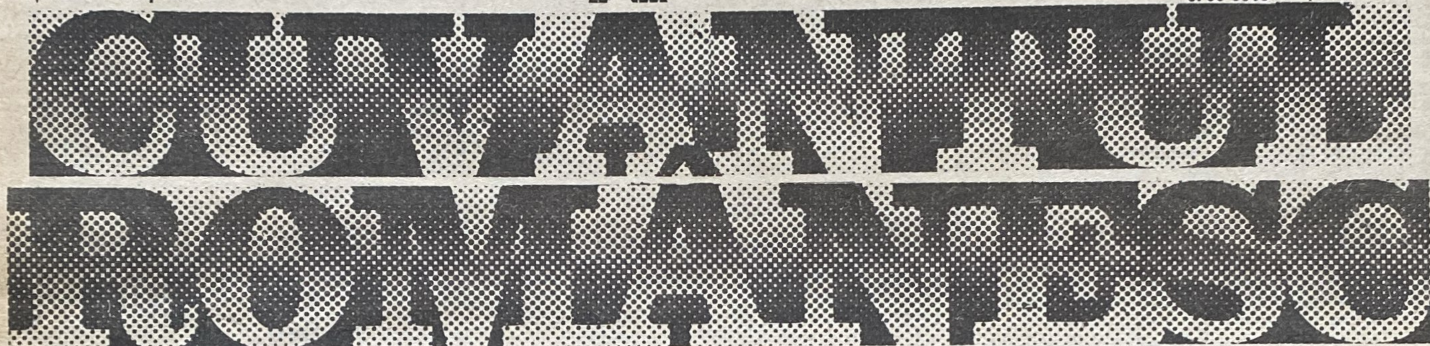
Conștiința basarabeană - ca și cea românească - sângerează, astăzi, în arderile nostalgice ale unei întoarceri la matcă, la isvoare, la unitate, la starea primordială a existenței românești. Basarabia arde de doruri românești - într'un exil încărcat de suferință, - amarnic și dureros, jinduind după rânduiala din care a fost ruptă.

Ion HALMAGHI

Prețul unui exemplar: 85¢

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 4 Nr. 35 - MARTIE 1979 PUBLICAȚIE - LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

SĂRACA ȚARĂ BOGATĂ

Eugen BÂRSAN

Am văzut într'o publicație elvețiană o clasificare economică a țărilor din lume, luând drept bază media realizării din 1976 pe cap de locuitor, evaluată în dolari. Sursa socotelilor și cifrelor date, este Asociația Băncilor din Elveția (Schweitz Bankgesellschaft), iar clasificarea împarte și înșiră țările - după starea lor economică și apartenența politică - în trei grupe, respectiv trei coloane, întitulate: IN APUS, IN RASARIT și IN A TREIA LUME.

Am fost curios ca mai înainte de toate să văd care e locul în care România a fost clasificată. Lămurirea a fost o chestiune de clipă. Privirea mi-a rămas oarecum înghețată pe locul ULTIM dela coloana țărilor din RASARIT, unde am descoperit ușor numele ROMANIA. Iar imaginea cruntei realități a României la loc de codașă, mi-a copleșit ființa cu o durere de nedescris.

Intr'o atare situație gându-mi a căutat o consolare în probabilitatea ideii că poate există și țări-din rândul celor cu o istorie mai stabilită - care să se afle într'o stare mai rea ca a României. Dar privind la coada clasificării țărilor din APUS și A TREIA LUME, n'am putut găsi o țară mai prăpădită din punct de vedere economic ca a noastră.

Las să vorbească cifrele. IN RASARIT: Germania comunistă 4230 dolari pe cap de locuitor; Cehoslovacia 3710; Polonia 2910; Ungaria 2635; Rusia 2620; Bulgaria 2040; Jugoslavia 1540 și ROMANIA 1300. - IN APUS: Elveția 9320; Suedia 8995; Canada 8090; S.U.A. 7865; Norvegia 7685; Danemarca 7485; Germania occidentală 7255; Belgia 6930; Franța 6555 și Olanda 6395. - IN LUMEA A TREIA: în frunte e Kuwait cu 12.565 și ultima țară e Argentina cu 1790 dolari pe cap de locuitor.

In transpunerea la care am ajuns după vederea acestei clasificări, m'am gândit la imaginea Tării românești care dealungul veacurilor a avut o faimă de țară bogată. De fapt bogăția i-a fost una dintre cele mai mari faime ale ei. Si pe bună dreptate așa a fost până la venirea comuniștilor, care dintr'o țară a bogăției au reușit s'o facă o țară a sărăciei. Un cumplit oftat în legătură cu acest lucru mi s'a sfârșit în amarnica exclamare: SARACA TARA BOGATA!

Continuare in page. 3

DIZIDENȚI ȘI OPOZANȚI

Radu CÂMPEANU

Termenul de dizident în accepțiunea care ne interesează aici, a fost folosit de jurnaliștii occidentali pentru a desemna mișcarea de contestare politică apărută în U.R.S.S.

De acolo a fost extins la persoanele care în țările comuniste și-au manifestat sub o formă publică, dezacordul față de diverse aspecte ale vieții sociale și politice.

Noțiunea de dizidență a îmbrăcat o realitate specifică societății marxiste și s'a definit ca o modalitate de critică a regimului, exprimată și audibilă înlăuntrul granițelor. Ea a devenit posibilă acolo unde a știut să ne extindă contestarea la domeniul intangibil al puterii politice, adică la legitimarea și fundamentarea ei. Alături de această limită caracteristică se cuvine a mai adăuga încă una, variabilă de la țară la țară și care se referă la calitatea și notorietatea persoanelor angajate în acțiune. Elemente secundare desigur, dar de multe ori determinante în motivarea actului declanșator.

Astfel în România "mișcarea" n'a avut la început, un veritabil caracter politic, deoarece cea mai mare parte din cei 8 inițiatori nu aveau nici preocupări și nici idei clare asupra problemelor politice românești, ci urmăreau în primul rând obținerea pașapoartelor necesare expatrierii. Cu timpul însă acțiunea s'a politizat, iar publicitatea care i s'a făcut a transformat-o într'un veritabil abces de fixație a nemulțumirii generale.

Caracterul de revelator vizibil al ostilității populare împotriva regimului a dat întregii mișcări o valoare politică efectivă, chiar dacă așa cum reiese din relatările celor veniți din țară, personalitatea promotorilor n'a contribuit la lărgirea ei.

Dar această situație nu are nimic surprinzător, fiindcă tocmai lipsa lor de relief politic și social, a fost una din condițiile reușitei.

Ar fi derizoriu să se creadă că în sistemul polițist din România, reuniunea unor persoane cu intenții de natura celor arătate mai sus, ar putea rămâne necunoscută Securității. Numai că spre deosebire de trecut, ea nu mai intervine decât acolo unde socotește că este necesar s-o facă. Ori în cazul celor 8 "dizidenți", ea n'a intervenit imediat, pentru că pe drept sau pe nedrept, i-a considerat fără importanță sau inofensivi.

Dar independent de asemenea considerațiuni de ordin personal, actul inițial oricare ar fi fost natura și motivarea lui, a produs consecințe politice pozitive și reale. Aceasta este realitatea. Că aprecierile oamenilor în această chestiune sunt diferite sau contradictorii, nu surprinde. Numai că excesele dintr'o parte și din alta fără să limpezească ceva, hipertrofiază până la absurd în rău sau în bine, oameni și fapte care s'ar cuveni să fie reduse la dimensiunea lor reală.

In locul condamnărilor definitive sau a laudelor ditirambice, mai folositoare ar fi încercarea de lămurire a ceea ce este valoros și efectiv în vocația românească și politică a dizidenților.

Dintre cei sosiți în Occident, unii sunt mai cunoscuți, alții foarte puțin și alții deloc. Unii sunt inutili cauzei naționale, iar alții utili sau utilizabili. Mare parte dintre ei au redevenit ceea ce de fapt n'au încetat să fie niciodată, adică oameni indiferenți față de marile probleme românești și care s'au încadrat în mulțimea neinteresantă a celor expatriați pentru motive economice.

Puțini la număr au înțeles să rămână consecvenți și să continue acțiunea. . Este pentru ei nu numai un drept, dar și o datorie a cărei împlinire n'ar trebui să ridice obiecțiunea cuiva. In schimb modalitățile ei de exercitare ca și conținutul ideilor exprimate au fost de multe ori criticabile, au stârnit nedumerire și până la urmă îndoială. Ori de aici parese că pleacă neînțelegerea și neîncrederea. Intr'adevăr, dacă în țară protestul sau critica a implicau necontestarea legitimității puterii, aici, în lumea liberă se impune clarificarea de fond a poziției fiecăruia față de această putere și față de temeiurile ei ideologice. Opțiunea explicită între acceptarea sau respingerea teoretică și practică a sistemului comunist, devine esențială și constituie în același timp testul validității personale în lupta politică de astăzi.

Continuare in pag. 4

editorial

INDEPENDENȚA PREȘEDINTELUI CEAUȘESCU

Intr'unul din discursurile sale "patriotice",Nicolae Ceaușescu, a afirmat că datoria scrisă de a apăra granițele țării românești revine numai poporului român, nu altor forțe din afară. O parte din presa străină a interpretat această declarație ca o nouă formă de independență - în special față de Moscova.

Nouă ne vine greu să credem că se poate vorbi de o independență a guvernului comunist român. Dela începutul începuturilor, partidul comunist român s'a dezvoltat și și-a asigurat puterea prin armata și politica sovietică. Fără Moscova nu ar exista partid comunist la conducerea țării românești.

Nici o încercare de independență, a țărilor satelite comuniste, nu a reușit să se materializeze până la punctul de a înfrânge cerbicia sovietelor.

Cum este posibil să se creadă în independența unei țări satelite - ca România comunistă - când în interiorul Rusiei Sovietice, cele mai mici răzvrătiri individuale, sunt pedepsite cu ani grei de temniță și deportare?

Care sunt elementele constitutive ale independenței României comuniste? Nu se văd, nicăieri. Nu pot fi percepute în nici un fel, tocmai pentru că nu există, sub nici o formă. Intâlnirile internaționale și relațiile economice, pe care le întreține guvernul bucureștean, nu pot avea loc decât cu asentimentul lui Brejnev. Acestuia, i se raportează toate detaliile activităților lui Ceaușescu, înainte de a fi întreprinse, și după ce au avut loc întâlnirile sale. Dovadă peremptorie este condica de înregistrare a vizitelor sale în Rusia, după orice eveniment important.

De o dovadă definitivă, care arată că toată independența lui Ceaușescu este falsă și praf în ochii lumii, o constituie lupta guvernului comunist român de a lichida rezistența românească din lumea liberă.

Exilul românesc s'a închegat tocmai pe ideia de a lupta pentru integritatea teritorială românească și pentru independența și suveranitatea națională a poporului român. Deci, împotriva invaziei sovietice.

Dacă Ceaușescu ar dori să apere independența românească - față de ingerințele Moscovei - el, nu ar avea nici un interes să destrame forța reală a exilului românesc,- singura care este în stare să desfășoare acțiuni majore împotriva Rusiei Sovietice, în condițiuni de libertate.

Ori, Ceaușescu a creat special un aparat de partid pentru a desface din încheieturi exilul românesc - din lumea liberă. Existența acestui aparat de partid, și obiectivele sale, coincid cu dorința Moscovei, de a anula orice rezistență, față de planurile lor, de cucerire a poporului român, sub flamura roșie a marxism-leninismului.

Atâta vreme, cât obiectivele Moscovei sunt aceleași și pentru guvernul comunist român, nu se poate vorbi de o independență a celor dela București. Sub masca unei false independențe, Ceaușescu are vederi și programe identice cu Moscova, și el, nu este decât un executor fidel, loial și ne-cârtitor al unor ordine primite dela Brejnev. Aceasta este singura logică, a realității, cu care se poate judeca situația reală în care se găsește România comunistă.

Principiul contradicției ne arată adevărata fața a politicii lui Ceaușescu. Poziția lui de pretinsă independență -este contradictorie, cu acțiunea lui de a elmina forțele exilului româniei.

Incercarea lui Ceaușescu, de a-și crea o platformă de independență, este tot atât de falsă, ca și șansa lui de a distruge forța exilului românesc. Totul este clădit pe nisip, deci se prăbușește la cea mai mică adiere de vânt.

George BĂLAȘU

NOTA REDACȚIEI

Ținem să facem cunoscut că redacția ziarului "Cuvântul Românesc" nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Second Class Mail Registration Number 4133

IRESPONSABILITATEA COMUNISTĂ

Ștefan FILIP

Guvernarea unui stat este un act dramatic, de importanță crucială, act de grație și suferință din partea celor care conduc, care ar trebui să fie înzestrați cu minte cultivată și cuprinzătoare, dublată de sentimente superioare, altruiste. Socotită în coordonate românești, guvernarea implică tradiția sublimă a sacrificiului, tipurile de conducători eroi naționali mergând până la a-și jertfi viața pentru patrie.

Inscăunarea mizeriei morale și naționale în țară, paralel cu opulența de maharajah a dictatorului Ceaușescu, reprezintă antipodul trăirii românești bazată pe modestie, dar cu strălucitoare valențe spirituale. A masca suferințele poporului cu bunăstarea păturii guvernamentale comuniste înseamnă a vicia total scopul guvernării și a da sens exploatării nemiloase. Câteva nuclee de fast sunt aranjate să lucească pentru străinii care trebuie sau vor să fie mințiți, pentru lingușitorii care fac jocul unei propagande deșănțate. In contra acestor false lumini se sbat nenorociții oameni la cozile de la carne, brânzeturi, pâine și sunt ghemuiți ca sardelele - iarnă și vară - în autobuze. Mai ales în această structură dictatorială, în care nulitățile au căpătat o neașteptată valoare, sătulul nu crede flămândului, deoarece arivismul deslănțuit, sălbatec, nu ține seama de considerația umană a ajutorării aproapelui. Radioul, televiziunea, presa pot răspândi minciunile comuniste, dar nu pot ascunde jalea din țară. De la Nistru pân la Tisa, pe drumul de foc eminescian, răsună svârcolirea gemută a sufletului românesc încătușat de sclavie. Chinuiți de barbari din toate evurile, atacați mereu de vecini hrăpăreți, împărțiți ca o bucată de brânză de așa zisele mari puteri, noi, românii, suntem însetați de libertate ca nimeni în lume. In niciun caz nu aveam nevoie de acest colac peste pupăză care este urgia comunistă.

Regimul lui Ceaușescu a intensificat campania de corupție în massă începută de ruși, condiționând orice reușită individuală de aderența la minciuna oficială. Cultul neadevărului este împins până în pânzele albe, nu poți deveni profesor, inginer, medic, nu poți fi tratat omenește într'un spital, nu-ți poți câștiga existența cinstit, ești hăituit, chinuit, închis, distrus, dacă nu accepți ca atare enormitățile comuniste, debitate la scenă deschisă.

Au venit inundațiile și guvernanții comuniști și-au dat seama, prea târziu, ca întotdeauna, ce înseamnă să distrugi specialiști din Comitetul de Stat al Apelor, redus la un nucleu infim. Comuniștii nu se vor trage singuri la răspundere niciodată, pentru elementarul motiv că n'au conștiință morală. S'a promis că se vor face îndiguiri, lucrări de ameliorări ale râurilor și bieții oameni, la a doua inundație, n'au avut ce face cu promisiunile, avutul lor ducându-se pe gârlă. Cei mai norocoși au primit cinci mii lei pentru întemeierea unei gospodării, când statul pretinde o sută douăzeci mii lei pentru un apartament. Jaful s'a extins și în însușirea păturilor cuvenite sinistraților de către organele oficiale, mărturisind astfel unei lumi întregi pe ce mâini a încăput biata noastră Românie.

La ultimul cutremur, dictatorul și-a asumat din nou rolul de autocunoscător, devenind într'o clipă expert în construcții și urgentând reparațiile de mântuială la blocurile degradate. Cine va răspunde, când la un nou cutremur, aceste blocuri se vor prăbuși? Nimeni, (in) justiția comunistă va găsi că doar morții sunt de vină.

A pretinde lui Ceaușescu și Compania să țină seamă de principii universale de drept, este ca și cum am încerca să-l facem să abdice, să-și renege trecutul, prezentul și, neapărat, viitorul. Fiul lui Ceaușescu, beat, la volan, calcă orice lege de circulație, deasemenea trece peste orice răbdare omenească și ucide, lovind cu mașina o fată de 18 ani, mândria a doi părinți. Procesul este intentat unui ofițer de securitate, un formal țap ispășitor care acceptă rolul pentru o bucată de pâine, părinții fetei sunt internați într'un spital de nebuni, cu viața distrusă. Crima conducătorului rămâne nepedepsită; justiția nu poartă balanță pentru protipendada comunistă, dimpotrivă lupta de clasă, de sus în jos, contra propriului popor, îi permite să ucidă.

Diletantismul dictatorului este nesecat. Perspectiva realizării unui plan cincinal este anihilată de fracționarea infinită a potențialului industrial românesc și distribuirea haotică a produselor. La șantierul CET Constanța, unde Ceaușescu venea de câteva ori pe an să se informeze, multe luni a lipsit cimentul pentrucă tot el angajase să exporte ciment peste posibilități.

In acest fel iresponsabilitatea marchează strident drumul dictaturii comuniste, Ceaușescu permițându-și orice, știind că va fi elogiat oricum de cei care sunt plătiți să laude. Nepriceperea sa, se repercutează în munca de ocnaș a românului, necăjit că transpiră pentru o supremă neghiobie, ridicată la rang de virtute de către propaganda comunistă. In lumea liberă există echilibrul impus de balanța necesității, cu faliment sau câștig. In România falimentul este suportat de popor, iar câștigurile sunt la discreția guvernului.

Peisajul sinistru al dictaturii comuniste semnifică complexe rătăciri ideologice și morale, o aberație menținută printr'o crasă iresponsabilitate.

In ansamblul guvernării comuniste, prin valoarea exemplului: 'Peștele de la cap se împute'', arbitrariul se menține printr'o singură, metoda, teroarea, și are o unică motivare, forța, silunică motivare, forța, siluindu-se astfel total și aspirațiile poporului. Păcat, mare păcat !

Ștefan FILIP

CĂTRE REDACȚIE

* Maastricht, HOLAND - Mulțumim edacției pentru expedierea jurnalului "Cuvântul Românesc", pe care-l considerăm unul din cele mai bune publicații în exil. Mulțumim pe această cale tuturor celor care se străduiesc pentru unirea exilului Românesc....

Radu ALDULESCU

* Waldkraiburg, GERMANIA - Slavă Domnului, întâi de toate, că vă pot scri de pe un sfânt sol liber... Cu toate restricțiunile impuse unei noi vieți..ne abonăm la "Cuvântul Românesc". O sete dogoritoare sunt informațiile. Nu știm nimic despre frații noștri din străinătatea liberă. Si mai ales cu cine și cu cine nu pot sta de vorbă....

Prof.Dr.I.FAGAOARU

* Postfach, GERMANIA - Imi cer scuze că am întârziat cu plata abonamentului... Ziarul îl găsesc foarte bun, poate singurul ziar românesc cu format din vest. Spun poate, pentru că s'ar putea să nu cunosc tot ce apare. După mine însă, ar trebui pus accentul mai mult pe prezent și ceva mai concret ce ar trebui făcut pentru un viitor mai fericit al mulțimii ce nu a avut șansa de a trăi în lumea liberă. Nu vreau să cad nici în grupul dătătorilor de sfaturi, nici în cel al filozofilor, așa că mă opresc aici....Vă doresc succes în lupta ce o duceți..

Mihai IONESCU

* Los Angeles, STATELE UNITE- Mă adresez în calitate de abonat vechi al ziarului d-stră (al nostru al tuturor)...Vă felicit că nu mai trimiteți ziarul celor care nu plătesc... Aici se lăudau că primesc ziarul gratuit, fără să-și dea seama de costul enorm al unei publicații ca 'Cuvântul Românesc''....

Vasile MANDRU

* Giessen, GERMANIA - Amprimit cu multă plăcere Cuvântul Românesc pe luna Februarie, la care am câte ceva de adăugat.

In primul rând țin să-i mulțumesc Georgetei Crainic pentru frumoasele și cu totul adânc simțitele completări aduse memoriei artistei Cuțescu-Storck, doamna noastră Cecilia. V'ași fi foarte recunoscător dacă ați ruga-o să-mi trimită cartea 'Fresca unei vieți'' de Cecilia Storck, bineînțeles că sub titlu de împrumut, urmând să i-o restitui după citire. Vă mulțumesc anticipat, și deși știu că aveți tare multe pe cap, vă rog de data aceasta să nu mă uitați.

Sunt cu totul de acord cu linia Dumneavoastră de a nu publica articole de polemică personală. Reușiți pe această cale să introduceți un lucru cu totul nou și plin de roade în exilul nostru atât de fărămițat.

Ii mulțumesc și lui Ion Dima pentru articolul său scris despre buchetul doctorilor. Cu profesorul Marina a fost de fapt o tragedie. A murit chiar în prima zi de clinică, după ce ieșise din temniță. Tot Bucureștiul a rămas profund mișcat de soarta acestui mare orelist.

In ce-l privește pe Ibu, eu, fiind prieten bun cu un coleg, footbolist la "U", îl știam mai de mult în calitate de susținător al echipei și fiind mult mai mare ca noi ne păzeam balicele, ce cădeau pradă ușoară în mâinile doctorului. Era băiat frumos, și este greu să mi-l închipui la vârsta de 60 de ani.

Valoros se arată romanul lui Aurel D. Bugariu, "Vis de dragoste albă" în care bate un vânt flaubertian, melancolic, încărcat cu flori de tei, pe sub poalele Semenicului. Cine este acest domn? Ii veți face poate o scurtă prezentare să știm mai multe despre dânsul. Pe lângă oamenii cu har nu trebuie să trecem chiar așa în grabă.

Bine este și pagina cu cuvinte încrucișate și sport. In zilele acestea vă trimit și cotizația mea lunară. Inchei dorindu-vă acelaș entuziasm și succes în munca editorială, pe care o duceți cu atâta "vână" și pricepere.

OVIDIU VUIA

* Chicago, STATELE UNITE - Vă mulțumesc pentru cinstea și încrederea acordată, trimițându-mi ziarul d-stră..Alăturat vă trimit costul abonamentului pe 2 ani de zile. Consider că este publicația românescă cea mai bună ce apare pe Continentul American, după cerințele adevăratului exil românesc... Vă doresc spor la muncă și mult, foarte mult curaj...

N.MERCEA

Insemnări pe margine de drum:

Iarăşi China

Nicolae PETRA

Insemnam aici, acum vreo trei luni, gânduri despre ceea ce se întâmplă în China şi spuneam că sunt "chinezerii" toate aceste manevre chinezeşti. In ultimul timp activitatea chinezilor e mai intensă şi de data asta sunt Statele Unite cele care fac chinezerii.

Ne-am obişnuit să nu ne mai impresioneze declaraţiile despre drepturile umane făcute de administraţia dlui Carter. De fapt, nicicând nu a fost prea clar ceea ce înţelegea Carter despre drepturile omului, ale individului, căci în practică nu am văzut decât declaraţii cu caracter politic şi foarte puţin etic. Singurele cazuri unde au existat declaraţii clare a fost când era vorba de ruşi; nicicând atunci când ar fi putut fi vorba de o situaţie identică în România.

De data asta, ceea ce se întâmplă nu e ignorarea drepturilor unor indivizi ci cea a unor neamuri. De pe o zi pe alta, Statele Unite au declarat că Taiwan-ul nu mai e o naţiune cu drepturi la independenţă şi respect şi că chinezii sunt mult mai importanţi indiferent dacă această recunoaştere a Chinei înseamnă sacrificiul unor aliaţi de mai bine de 20 de ani.

Din punctul de vedere a unei politici a forţei, atitudinea Statelor Unite e justificată şi cu atât mai mult cu cât apar interese economice care încântă mai mult chiar decât o politică de intimidare a Rusiei. Dar când cineva face mereu sgomot în legătură cu drepturile omului, în faţa acestei întoarceri de faţă, nu mai înţelegem nimic.

Nu mai înţelegem nimic atunci când căutăm să lămurim unde e cinstea şi bunăcuviinţa, dar înţelegem prea bine că neamurile mari au căutat totdeauna salvarea intereselor lor, politice şi economice şi că acţiunea morală e absolut inexistentă.

Ceea ce e mai curios în acest schimb de atitudine a Statelor Unite faţă de China, e că din punctul de vedere al Statelor Unite atât economic cât şi politic câştigul e aproape inexistent. Pe plan internaţional, Statele Unite au reuşit să-şi creeze dificultăţi inutile în relaţiile cu Rusia fără să aibe nici un avantaj politic actual din apropierea de China. Chiar dacă ar fi o justificare politică sau economică apropierea între cele două neamuri, Statele Unite sunt cele ce nu câştigă nimic aproape din această schimbare de relaţii. China, e cea care câştigă mult mai mult, cea care nu are nimic de pierdut şi în această situaţie se întreabă unul de ce Statele Unite şi-a vândut atât de ieftin un prieten. Avea destule argumente ca să pretindă respectarea Taiwan-ului în situaţia în care era înaninte. Ajutorul economic şi politic pe care-l dă Statele Unite Chinei, e enorm şi China ar fi putut să aibe chiar un avantaj politic şi moral recunoscând status-quoul Formosei.

E un fapt pe care politicienii n'au voit să-l recunoască nicicând: valoarea unei atitudini morale în politică. Germania a pierdut războiul nu din pricină că ar fi avut mai puţin în arme şi forţa brută, ci din pricină că a pierdut valoarea morală în acţiunile ei. Nu intrăm în detalii, sunt prea dureroase, dar e indiscutabil că a început căderea Germaniei în momentul când a adoptat o atitudine imorală în acţiunile ei faţă de alte neamuri, faţă de înşişi cetăţenii ei.

Un neam mare, puternic, poate să-şi permită luxul să aibe o atitudine cinstită, frumoasă, faţă de neamurile mai mărunte. Când acesta caută să justifice acţiunile lui cu argumente politice şi economice, uitând de obligaţia de a apăra drepturile sfinte ale neamurilor ce nu se pot apăra singure, puterea neamului, oricât de mare ar fi, începe să se piardă.

Si revenind la noi, la neamul nostru care stă aşa cum e azi pentrucă neamurile mari au socotit că interesele lor politice şi economice pot să justifice orice acţiune şi sacrificiu ale neamurilor ce nu se pot apăra singure, nu trebue să începem să disperăm.

Există speranţa, şi mai mult decât o speranţă, o siguranţă e că nici în viaţa de fiecare zi a indivizilor şi nici în viaţa neamurilor, imoralitatea nu duce la nici un rezultat şi căderea celor nedrepţi. celor ce fură şi înşeală, e inevitabilă.

Si e trist văzând cum un neam mare pentru care am avut, a avut lumea totdeauna, o mare admiraţie îşi vinde un frate pentru un blid de . . . Coca Cola.

Nicolae PETRA

SĂRACA ŢARĂ BOGATĂ

Urmare din pag. 1

Aşa se întâmplă lucrurile când o ţară bogată ajunge pe mâna unor oameni fără căpătâi care, în afară de pasiunile morbide de promovare a neroziei şi de înstrăinare ori ruinare a bogăţiilor naţionale, nu mai ştiu nimic.

Procesul de înstrăinare a început cu toate şi mai cu seamă cu petrolul sau "aurul negru" care a fost una dintre cele mai mari şi valoroase bogăţii a ţării. "A fost" sună ca o poveste. Căci ceea ce a fost ieri, azi nu mai este. "Conducta prieteniei" pe care s'a scurs la maximum petrolul românesc în Rusia sovietică, a sărăcit într'atâta izvoarele aurului negru încât România dintr'o ţară exportatoare a devenit o ţară importatoare de petrol.

Din păcate tragica realitate ne arată că sărăcia de azi a României e "lucie" nu numai din punct de vedere al petrolului, ci absolut în toate privinţele. Nerozia comunistă a adus ţara la "sapă de lemn". La o stare de lipsuri şi mizerii necunoscute în nici o altă ţară din Europa. Economiştii elveţieni care au constatat acest grad de sărăcie al ei, sunt pur şi simplu oameni de ştiinţă şi neutrali. Ca atare nu li se poate imputa că ar fi nişte refugiaţi sau reacţionari porniţi să denigreze regimul roşu şi ţara pe care el o conduce.

Da, săracă ţară bogată! De unde ai fost ai ajuns ca toată bogăţia ta, din zilele de azi, să se mărginească la sinistrul regim comunist. Care te îndobitoceşte pentru a-i putea crede minciunile puse în propaganda pe care o debitează zi de zi, că niciodată Tara românească n'ar fi fost mai prosperă ca în acest timp de calvar comunist.

Dacă clasa conducătoare comunistă este ea însăşi "Tara" şi "Poporul", aşa după cum în orice împrejurare strigă sus şi tare, atunci suntem de acord că are dreptate în pretenţiile de prosperitate şi bogăţie. Căci e absolut clar şi sigur că dacă economistii din Elveţia s'ar apuca să facă şi un studiu statistic în care să arate care sunt conducătorii din Europa care se lăfăiesc în cel mai mare belsug şi lux, Ceauşescu şi anturajul lui din cadrul conducător vor fi clasificaţi în fruntea tuturor conducătorilor de state din Europa, şi de bună seamă că şi a celor mai mulţi din alte părţi. Ceea ce ne demonstrează adevărul gol-goluţ: impostorii comunişti la loc de frunte în bogăţie, iar Tara la loc de coadă în sărăcie.

Săraca ţară bogată!

Eugen BÂRSAN

1 Decembrie sărbătorit in România

LUI NICULIŢĂ I S'A ROS ÎN COATE PATRIOTISMUL!

A băut 5 pahare de apă, a supt 4 duzini de pastile ca să nu-i răguşească talentul şi a vorbit 3 ore şi jumătate în "şedinţa comună solemnă" a CC, FUS, MAN şi a altor majuscule din supa alfabetică a societăţii multilaterale.

Trecem călare peste logoreea niculesciană;

Din galeria martirilor au fost menţionaţi doar Horia, Cloşca şi Crişan, dar şi aceştia amestecaţi cu Lenin, Engels şi Carl Marx"... aducem un vibrant omagiu militanţilor progresişti, care au fost adevăraţii făuritori ai statului naţional unitar..." împreună cu partidul comunist (înjghebat în Mai 1921 N.R.) "... care a ridicat pe o treaptă superioară lupta pentru libertate şi drepturile sociale..."

Dacă Niculiţă ar falsifica şi bani de câte ori falsifică istoria, munţii României ar fi poleiţi cu aur. Dar cu tot entuziasmul montat pe bandă rulantă, "Maverick-ul" a început să miroasă a peşte stătut şi acum încearcă să deschidă ferestrele.

"... s'au făcut şi unele greşeli, s'au făcut simţite şi unele lipsuri, neajunsuri..." la care adaugă "... abuzurile şi ilegalităţile săvârşite într'o anumită perioadă".

Curios! Niculiţă nu divulgă un singur nume dintre cei vinovaţi în trecut de "abuzurile şi ilegalităţile săvârşite" pentru simplul motiv c'a fost şi el părtaş cu ei la crime. Iar în ce priveşte " libertatea şi drepturile sociale " prezente şi viitoare, el precizează: "Acordăm toată atenţia, perfecţionării activităţii organelor de securitate, miliţie şi procuratură chemate să apere ... umanismul revoluţionar"!

Acelaş "umanism" care oferă cu largheţe "revoluţionarilor" pensiune gratuită la spitalele de nebuni.

Dar unde-l strânge pe Niculiţă pantofii e că în locul imaginei de "viţel rătăcit" lumea l-a aflat că-i doar agentul în papuci al Moscovei.

La această demascare au contribuit publicarea documentelor preşedintelui L. Johnson cu privire la invadarea Cehoslovaciei de armatele ruseşti şi declaraţiile recente ale generalului Pacepa.

Pentru a-şi cârpi patriotismul şi consolida poziţia de agent al Kremlinului, Niculiţă încearcă să împace şi capra şi varza, cântând din balalaică melodii tricolore.

"România îşi va îndeplini angajamentele asumate prin tratatul dela Varşovia în cazul unei agresiuni imperialiste în Europa, împotriva statelor socialiste, participante la acest tratat..."

" Dar armata română - ne asigură marele patriot - nu va putea primi niciodată ordine din afară". Cuvinte frumoase pentru urechile mulţimii; dar realitatea este:

Deacum înainte armata română primeşte ordine dela "organele supreme de partid şi de stat".

"Organele de partid şi de stat" primesc ordinele dela Niculiţă, iar Niculiţă primeşte ordinele dela Moscova!

Si asta, la contemporan, se traduce "Indipindenţă".

Stroe MOLDOVANU

UNDE-I OMUL "PROVIDENŢIAL"?

D.C. AMZAR

Intr'un articol precedent (CR, Oct. 1978) mi-am permis să constat "lipsa unei personalităţi unanim acceptate" de Refugiul nostru, pe cât de dispersat în spaţiu pe atât de împărţit în privinţa atitudinii politice. Nu există într'adevăr nimeni despre care nimeni să nu aibă de spus ceva contra!

Dacă toate personalităţile care se contestă reciproc ar face o convenţie să se abţină, nu dela critica întemeiată, care nu poate supăra pe niciun om cu respectul adevărului, ci dela orcie repros ieftin, am obţine imediat echipa de oameni capabili de care avem nevoe.

In acest fel s'ar rezolva în bună parte şi spinoasa problemă financiară, căci printre aceste persoane calificate într'o direcţie sau alta se găsesc destule care dispun de o situaţie materială mai mult decât excelentă, unii fiind chiar dotaţi cu o generozitate demnă de proverbialul Mecena!

Din mijlocul acestei echipe de oameni capabili şi generoşi s'ar desprinde probabil, în decursul activităţii lor comune în cadrul Consiliului Naţional şi personalitatea aşa zisă "providenţială"; zic "probabil", pentrucă acest om nu se poate recomanda el însuşi, din proprie iniţiativă şi din capul locului, ca atare, pentru simplul motiv că nici el nu ştie dacă e sau nu dotat cu acest har sau harismă, căci de aceasta e vorba la omul "providenţial". (Faţă de cei ce se oferă singuri ca providenţiali - avem printre noi şi de aceştia - se recomandă maximum de prudenţă!)

Nu e destul să scrii articole apreciate, să faci propuneri interesante sau să iei iniţiative binevenite, pentru a te dovedi şi impune şi ca om de acţiune, care, acesta, nu numai că vrea binele poporului din care face parte, dar dispune şi de darul de a şti CAND şi CUM să acţioneze, adică dispune de HARISMA politică.

Dar e oare absolut necesar ca un popor să aştepte totdeauna apariţia unei personalităţi providenţiale ca un fel de DEUS EX MACHINA, pentru a-şi rezolva problemele curente, fie ele cât de grele, cum au fost şi sunt cele din epoca prin care trece omenirea întreagă de mai multe decenii? E nevoe ca Refugiul nostru să-şi pună toată speranţa, în ce priveşte salvarea Tării şi Neamului de pericolul noului panslavism în haină sovietică, numai în geniul politic al unei personalităţi providenţiale?

Nu contează nimic EXPERIENTA celor care au fost puşi cândva în situaţia de a exercita o funcţiune politică? Consiliul Naţional a pornit din iniţiativa unei asemenea personalităţi; de ce să nu continue acest om, care a reuşit să închege cea mai unitară şi mai numeroasă grupare din câte cunoaşte Refugiul?

După cât îmi dau seama, e singurul care nu ţine, cu orice preţ la acest rol - un rol pe care nu l-a răpit nimănui, dat fiind că el n'a făcut decât să umple un GOL, în timp ce alţii se sbat de ani de zile să-şi construiască o platformă de pe care să le reuşească saltul definitiv, dar sunt urmăriţi de nenorocul meşterului Manole; şi până când nu va sacrifica unul sau altul - ori şi mai bine: toţi deopotrivă - ceeace pare a le fi mai scump pe lume: ORGOLIUL, nu-i va reuşi niciunuia saltul dorit, oricâtă risipă de bani şi vorbe ar mai face şi deacum înainte! (Dealtfel Refugiul nostru nu e singurul caz de autoblocare. De aceeaşi meteahnă suferă spre ex. şi partidul creştin-democrat din Germania Federală, în care câţiva leaderi îşi stau, dela moartea lui Konrad Adenauer încoace, unul altuia în cale cu pretenţii de şefie, fără ca vreunul din ei să se impună definitiv ca atare!)

Revenind la iniţiatorul Consiliului Naţional, care a sesizat într'adevăr momentul potrivit şi a găsit modalitatea de a-l folosi, nu e aceasta un indiciu că el ar putea să se dovedească şi omul "providenţial", mai ales dacă şi situaţia personală şi împrejurările exterioare şi externe îl vor favoriza?

Geniile politice, constructive sau destructive, sunt, după o bună rânduială a providenţii istorice, apariţii rare şi incidentale - altfel oamenii normali n'ar mai avea ce căuta în politică!-; ele nu sunt absolut necesare, dar în cazul celor constructive, sunt oricând binevenite.

D. C. AMZAR

"INDEPENDENȚĂ?"

Dinu ZAMFIRESCU

Ne este dat să asistăm din luna Noiembrie a anului trecut la o nouă serie de manifestări de "independență" a regimului instaurat la București. Ele au fost duse în țară printr'o exacerbare a unui soi de naționalism exprimat printr'o cascadă de discursuri patriotarde pe care marea majoritate a poporului român le consideră tot mai mult cu scepticism, dacă nu, cu o anumită repulsie.

In afara granițelor, mai precis în lumea necomunistă, ele au fost și sunt repercutate, pe mai toate meridianele, de organe de presă scrisă sau radio-televizată.

Să încercăm a analiza cu toată atenția aceste atitudini.

Dintr'un început se impun două întrebări: ce știm? și ce constatăm?

Cele pe care le știm au ca surse discursurile lui Ceaușescu ținute în România, în fața a tot felul de organisme și organizații, precum și ultima declarație apărută în presa românească asupra Cambogiei și apoi relatarea și reflectarea lor în presa străină.

Ceeace cuprinde un volum impresionant de maculatură - mă refer la discursurile publicate în presă sau în volume de către secretarul general al P.C.R. - se poate rezuma în esență, la patru puncte: 1. Reafirmarea obligației României de a face front comun cu celelalte state, membre ale Pactului de la Varșovia, în ipoteza unui război în Europa. 2. Reafirmarea poziției adoptate încă din Septembrie 1968, după invadarea Cehoslovaciei, în sensul că armata română nu poate primi dispoziții decât de la autoritățile naționale. 3. Neacceptarea de către guvernul român de a-și spori cheltuielile militare în cadrul Pactului de la Varșovia, așa după cum ceruseră sovieticii. 4. Condamnarea ocupării Cambogiei de trupele vietnameze.

Cel de-al doilea grup de surse ce ne aduc la cunoștință "noile" poziții ale lui Ceaușescu le găsim, cum este menționat mai înainte, în străinătate. Ele au mai mult sau mai puțin, pretenția să avanseze prezumpții ce nu sunt nicidecum confirmate în documentele originale ce ne pot sta la dispoziție. Mai mult, ele interpretează faptele cunoscute, dându-le semnificații ce ne pot apare ca hazardante și fortuite.

Toate aceste reacții străine pot fi și ele rezumate în trei mari teme: 1. "Independența intransigentă" a lui Ceaușescu față de Uniunea Sovietică, "independența" pe care el ar afirma-o dintr'un interes superior românesc, "independența" în fine, ce în această concepție, ar marca emanciparea fără precedent de sub tutela marelui vecin. 2. Pornind de la această "independență", regimul din România, considerat totuși ca satelit sovietic, este singurul a avea relații diplomatice cu Israelul, de a fi mediat între acesta și Egipt pe de-o parte, între State-Unite în timpul președinției lui Richard Nixon și China pe de altă parte și de a fi sfidat pe tutorele sovietic prin adoptarea unei atitudini de simpatie față de China ce i-ar procura în acest fel o anumită impunitate. 3. A treia temă s'ar referi la "interesul României" pentru o dezarmare generală, poziție care a apărut și în documentele și discursurile difuzate de autoritățile românești.

Fața de cele avansate, ce putem însă constata?

La 23 Noiembrie 1978, Ceaușescu a semnat în calitate de șef al statului și partidului, împreună cu toți ceilalți șefi de state și guverne ce fac parte din Pactul de la Varșovia, "Declarația Comună" urmare a reuniunii lor de la Moscova. Ori această "Declarație" reia toate ideile și acuzațiile pe care Uniunea Sovietică le-a adus din totdeauna lumii occidentale. Această "Declarație" atent citită, ne readuce la conținutul pe care Stalin îl dădea relațiilor internaționale. In "Declarație", toate statele semnatare adoptă fără nici cea mai mică rezervă poziția Moscovei. Ea este un document de drept internațional aprobat și ulterior ratificat de instanțele competente ale fiecărui stat în parte. Acest document și numai el angajează de drept statul respectiv și nu cum este dat de înțeles, cascada discursurilor ceaușiene.

Un alt fapt ce vine să întărească alinierea României, a lui Ceaușescu personal, față de Uniunea Sovietică, este relansarea propunerii pe care el a făcut-o după revenirea de la Moscova, de a crea o zonă demilitarizată în centrul Europei.

După cum bine este știut, această propunere a fost ventilată în primul rând de Uniunea Sovietică și apoi, pe rând, din timp în timp și cu oarecari variante de diverșii sateliți. Acum este de serviciu Ceaușescu pentru a o scoate de la naftalină și a o prezenta ca propunerea lui originală. Nu trebuie să fim prea naivi pentru a nu sesiza că această propunere are drept scop neutralizarea Republicii Federale a Germaniei și prin aceasta slăbirea și în mai mare măsură și dislocarea Pactului Atlantic. Lansând această propunere, Ceaușescu nu s'a făcut odată mai mult o unealtă a Moscovei?

Integrarea serviciilor de spionaj românești K.G.B.-ului, reconfirmate și odată cu cazul Pacepa, este oare o dovadă de independență? Din punct de vedere instituțional, Securitatea și în consecință serviciile de spionaj românești, se află sub controlul direct al Comitetului Central al Partidului al cărui secretar general nu-i poate ignora activitatea.

Putem oare ignora că noțiunea de independență națională este golită de conținutul ei dacă nu este însoțită de acela de libertate individuală?

Cum am putea da crezare independenței lui Ceaușescu? România nu va putea fi nici independentă și deci nici liberă decât atunci când libertățile fundamentale cetățenești vor fi reinstaurate de un sistem politic bazat pe pluralismul democratic, rezultat al unor alegeri libere. Poporul român nu se poate lăsa înșelat de pletora unor discursuri demagogice și el se teme că în spatele unor cuvinte ce se vor amăgitoare se pregătesc noi lovituri ce i se vor da în existența lui de zi cu zi.

Nu înalta principialitate l-a determinat pe Ceaușescu să refuze sporirea unor cheltuieli militare, ci trista realitate economică a țării. Dezastrul economiei naționale îndatorată peste puterile ei atât în Est cât și în Vest, dezastrul concretizat în fapt prin mizeria individuală a fiecărui român, a generat hotărârea. Supunerea populației la noi restricții insuportabile putea declanșa scânteia ce ar fi putut pune în mișcare zdruncinarea pozițiilor personale ale Elenei și lui Nicolae Ceaușescu.

Este de crezut că menținerea acestui clan la cârma regimului de la București ar fi posibilă mai mult de 24 de ore dacă n'ar fi pe placul stăpânilor de la Kremlin? Relațiile privilegiate pe care Bucureștiul le întreține cu China ar fi ele posibile fără acordul Moscovei? Ele l-ar putea imuniza pe Ceaușescu față de o intervenție sovietică? Să privim numai cazul Cambogiei situată la porțile ei; ajutorul acordat lui Pol Pot s'a dovedit mai mult decât aleatoriu.

Păstrarea legăturilor diplomatice cu Israelul și concomitent cu țările arabe, cu Statele-Unite și alte țări, nu sunt ele folositoare în cea mai înaltă măsură Uniunii Sovietice? Nu reprezintă Ceaușescu un canal sigur și controlabil pentru sovietici și înșelător pentru toți ceilalți? Această deschidere "urbi et orbi", faimoasa "destindere", altă noțiune golită de orice sens pentru poporul român - cine profită de ea?

Noi românii aflați în lumea încă liberă, avem datoria să arătăm clar ceea ce toți compatrioții noștrii din țară gândesc dar nu pot spune. Ce ne-ar putea determina să păstrăm tăcerea? Neluând atitudine, nu sprijinim indirect un regim pe care afirmăm în vorbe că-l combatem cu toată hotărîrea?

Chiar dacă părerile noastre nu coincid cu cele ale prietenilor noștrii occidentali, să avem îndrăzneala, a ne spune obligația, să afirmăm deschis, cu toată fermitatea, punctul nostru de vedere.

Noi nu ne putem declara de acord cu prietenii noștrii, oricare ar fi ei, atunci când fie direct, fie indirect sprijină un regim ce face viața poporului nostru de netrăit, care îl subjugă, mai mult, un regim inuman și antiromânesc.

Ideia pe care unii dintre ei și-o fac despre Ceaușescu, în sensul că ar fi independent sau că cel puțin ar încerca într'un fel să iasă de sub tutela sovietică cu bună credință, este de la sine desmințită de fapte. Numai cine nu dorește să le privească în față le poate nesocoti.

Pe de altă parte, tot acești prieteni, practicând un soi de machiavelism, pe jumătate mărturisit, socotesc că Ceaușescu le poate fi util, că pot duce prin el tratative secrete, sau diverse tranzacții. S'au gândit însă vreun moment că prețul pentru atingerea unor scopuri de cele mai multe ori iluzorii nu ei îl plătesc, ci bietul popor român ce este mai înrobit cu ajutorul tehnicilor si metodelor cele mai avansate din Occident? Ei se fac astfel involuntar și ceeace este mai grav, în mod inconștient, complicii celui mai odios tiran pe care l-a avut vreodată de suportat România.

Dinu ZAMFIRESCU

DIZIDENȚI ȘI OPOZANȚI

Urmare din pag. 1

Un dizident autentic, odată ajuns aici, liber în exprimarea gândului său, pare firesc să se transforme în opozant al regimului, adică într'un om care respinge fără echivoc, în integralitatea ei concepția marxistă și societatea pe care ea o secretează. Ar fi simplist să se presupună, așa cum fac unii "realiști" socializanți, că această limpezire implică ideea iluzorie a unei schimbări radicale în țară, prin simplul nostru efort, fără ca raportul de forțe în Europa să se modifice. Dar aceasta nu ne împiedecă să considerăm că acceptarea marxismului, fie din motive tactice sau de aparentă și minoră eficiență, nu servește cauza românească. Intr'o asemenea ipoteză ne-am întreba pe drept cuvânt, cear mai rămâne din continuitatea spirituală și materială a acestei cauze.

De aceea am fost de acord cu cei ce au optat pentru claritatea orientărilor fundamentale și pentru acel realism politic pe care nu-l socotim apanajul oportunismului sau al confuzionismului ideologic. Aceleași motive ne fac să considerăm ca o greșală majoră pretenția unora de a limita acțiunea românilor la domeniul umanitar al respectării drepturilor omului, și aceasta pentru simplul motiv că fiind o temă la modă, va fi susținută de multă lume și mai ales de o parte a intelectualilor de stânga.

Lupta românească cuprinde în integralitatea ei libertatea națiunii și a oamenilor care-o compun, și nu simpla mișcare peste graniță a câtorva dintre ei. In această perspectivă, preocuparea noastră nu se poate mărgini la scoaterea unor persoane din țară, la trimiterea unor publicații sau la demascarea unor abuzuri ale puterii. Prin forța lucrurilor ea este chemată să ajungă la planuri superioare de gândire și acțiune, la o dinamică a efortului care să urmărească până în cele din urmă, înlăturarea sistemului de guvernare și nu numai ipoteticia și înșelătoarea lui amendare.

Ori, asemenea viziune a viitorului presupune o atitudine bine determinată față de ideologia care fundamentează puterea instalată în România. Dilema dintre "comunismul cu față umană" și respingerea lui integrală, nu mai are astăzi nici măcar justificarea anemică a idealismului rău înțeles și nerealist. Si aceasta este cu atât mai adevărat pentru cei care au cunoscut din proprie experiență societatea de tip marxist, cu perspectiva mincinoasă a ideologiei și tragedia aplicării ei. Atașamentul teoretic față de o doctrină prăfuită, infirmată de istorie și condamnată de realitatea cotidiană, ca și exegeza unor texte anacronice care se cer mereu interpretate pentru a nu fi înmormântate, rămâne reflexul sclerozat al unei părți din intelectualiteatea Occidentului. Nu vedem de ce această inerție a gândirii marxiste sau marxizante, cu logica ei aparentă și cu tenacitatea ei reacționară, ar putea să ne facă să uităm adevărul demonstrat cu prisosință de experiența directă a ultimilor 30 de ani. De aceea dizidentul din țară este chemat aici să privească fondul problemei, cu toate implicațiile ei și nu numai aspectele parcelare, oricât de grave ar fi ele. In mod normal îl așteptăm să intre în rândul opozanților pentru a nu se marginaliza în grupusculul "contestatarilor" stângiști.

Torentul neomeniei nu seacă dacă scoatem din el câte o căldare plină. El trebuie învins în sursa lui răufăcătoare, la nivelul genezei sale și nu numai la locul căderii lui în cascadă. Cine n'a învățat ca generatorul relelor din țară este sistemul comunist și nu numai modalitățile lui de aplicare, că Ceaușescu aduce fără îndoială contribuția lui paranoiacă și agravantă la viața compatrioților noștri, dar că el nu este decât produsul ideologiei pe care o servește, acela va înțelege greu adevărul și gravitatea problemelor cu care este confruntat Românismul și odată cu el destinul lumii libere.

In această perspectivă care ne pare evidentă, respingerea societății comuniste rămâne punctul de plecare firesc și indispensabil efortului românesc de libertate. Căile lui de acțiune pot fi complexe și variabile, pot urmări obiective multiple, apropiate sau depărtate, dar niciodată împotriva sau înafara orientării fundamentale.

Confuzia ideilor de bază nu înseamnă realism sau simț de oportunitate, ci dimpotrivă dezorientare și slăbiciune. Ea poate servi interese sau comodități personale, dar foarte greu o cauză care prin natura și perspectivele ei ne depășește pe noi ca oameni și se confundă cu destinul unui neam.

Radu CÂMPEANU

DEMOCRAŢIA PUTREFACŢIEI SAU PUTREFACŢIA DEMOCRAŢIEI?

Radu DUNĂREANU

Recitind de curând ''Getica'' lui Pârvan, am încercat să recapitulez, pentru mine, de când poporul român a pierdut din mâini frâiele propriului său destin.

Pentru că, dacă socotim şi epoca strămoşilor noştri, dela origini, de 2 milenii poporul din teritoriul normal al României a făcut istorie sau cel puţin a fost participant activ. Iată însă că, după o lungă perioadă, acelaşi popor mândru, viteaz şi -în trecut- cu conducători înţelepţi, acum trăieşte în afara istoriei, iar alţii hotărăsc, împotriva noastră soarta noastră şi a copiilor noştri. Poate chiar şi a copiilor copiilor noştri.

Timp de secole ne-am luptat cu ghiarele şi cu dinţii să ne păstrăm fiinţa naţională -şi am izbutit- şi n'am împilat sau cucerit nici un popor, n'am oprimat sau luat în derâdere nici o credinţă, căutând să fim toleranţi şi iertători.

Ne-au ucis fraţii de sânge Turcii şi Tătarii ? I-am iertat în final şi apoi Tătari şi Turci au găsit adăpost şi hrană la noi. Au fost persecuţii religioase ? Dela Husiţi şi până la vechii Ortodocşi Ruşi toţi au fost toleraţi. Pentru persecuţii naţionale, la fel. Foarte mulţi evrei polonezi ar trebui să mulţumească românilor pentru că azi sunt în viaţă.

Dar iată că la un moment dat a început să apară noţiunea de '' Mare Putere''. Mare Putere a fost şi Turcia, dar nu ne-a negociat fiinţa şi credinţa. Au încercat şi alţii, în trecut să joace rol de ''mari puteri'', ca Polonia sau Austro-Ungaria, dar în nenumărate rânduri le-am dat peste labele hulpave, şi încă cu succes.

Observăm că a apărut ceva nou în istoria modernă: noţiunea de ''Democraţie'', trâmbiţând egalitatea tuturor în faţa tuturor şi, mai ales, dreptul liberei întreprinderi - Formidabilă scamatorie înţeleasă exact şi la adevărata valoare de către cei ce voiau să fie ''mari puteri''- La adăpostul sloganului ieftin al egalităţii au acţionat numai pentru realizarea desideratului afacerist al liberei întreprinderi.

De atunci a început declinul naţiunilor mici, cu istorie, în profitul unor state fără istorie şi fără un profit naţional.

Nu le-a ajuns împărţirea lumii colorate în numele unei false civilizaţii, împărţind cu aroganţă biblia, alcoolul şi gloanţele; paranoismul trebuia să se manifeste şi în Europa - aşa se face că ne-au băgat pe gât regulamentul organic despre care învăţasem că a fost pagina cea mai neagră din istorie. (nu ştiam că, peste mai multe decenii, o să aflăm despre regulamentul organic că a fost doar o pagină roz! - Ultimele pagini au fost să fie mult mai negre!).

Apoi, s'au amestecat grosolan în istoria noastră hotărând peste capetele noastre dacă să fim sau nu stat independent. Tot ele, marile puteri, pentru a-şi satisface poftele economice şi politice ne-au împins către un război de independenţă contra unei Turcii de care oricum nu mai depindeam, ca să pierdem fiii noştrii, să câştigăm bătălii pierdute de ei iar apoi alţii să tragă profiturile. Mai mult decât atât ne-au stabilit şi o formă de guvernământ neadecvată structurilor noastre sociale tradiţionale arendându-ne o regalitate străină. Din întâmplare primul rege a fost un bărbat cu calităţi, restul familiei, mai ales ultimii doi membrii au contribuit din plin la falimentul independenţei noastre.

Când o bandă de criminali perverşi au pus mâna pe putere în Rusia, marile puteri au exultat la auzul sloganului ''democraţie socialistă'' nesesizând duplicitatea pleonasmului ieftin. Au mirosit că, într'adevăr, vor avea tovarăşi de drum.

Si atunci, în 1918, în loc să ajute - căci puteau - pe cei oprimaţi, să-şi capete independenţa şi demnitatea naţională, au sprijinit, democraţia socialistă'' cu nasul adulmecând profituri viitoare dela noii colegi de lozinci. Insă noii veniţi la ospăţul puterii nu erau dispuşi să lase din mână ciolanul cel mare. Mai mult, doreau tot festinul numai pentru ei.

A fost prima mare lecţie, limpede ca lumina zilei, pe care aşa zisa democraţie apuseană n'a vrut s'o bage în seamă.

Toată această democraţie de bâlci, parade, uniforme, steaguri şi zorzoane de legi inutile se plânge de ''holocaustul'' adus de nazism şi e mândră de faptul că, dragă doamne, l-ar fi stârpit. Se protestează la auzul reînvierii cultului lui Hitler în rândul noii generaţii. Uită că ei l-au sprijinit din plin. Deşi el promitea să distrugă tocmai putreda şi inutila lor democraţie. Dar pentru a-şi continua afacerile lor suspecte, pentru a nu fi stânjeniţi erau gata să accepte un intrus dându-i ceva ca să păstrăze restul. Aşa au vândut Austria, Cehoslovacia, o parte din trupul Tării noastre, Polonia. Când au văzut că noul venit nu ţinea de loc să respecte regulile lor suspecte au sărit fuga să-i ajute pe vecinii tovarăşi de drum, cei cu democraţia socialistă. Varsă lacrimi de crocodili la monumentele evreilor ucişi de nazism. Dar se uită că Anglia, întrebată de Hitler să preia evrei contra unor camioane, au răspuns: avem camioane, dar ce să facem cu evreii? Iar bastionul democraţiei de peste ocean, pur şi simplu a returnat vasul cu evreii ce vroiau să se refugieze. Putem spune că Hitler e unicul vinovat ? Splendida democraţie e chiar ''Lacrima Cristi '' Ce se poate spune de evreii primiţi cu gloanţe engleze, după ce scăpaseră din lagărele germane şi voiau să se stabilească în Palestina ? Am serioase îndoieli despre onestitatea încercării de a arunca toată vina pe nazism, căci vorba arabilor: ''La leul mort şi câinii latră''!

Revenind la istoria noastră tragic însângerată tocmai datorită acestei aşa zise democraţii nu trebuie să uităm că poporul român a avut întotdeauna deplină încredere în democraţia ''marilor puteri''. Iar politicienii noştri interbelici au mers cu oarba încredere încât au acţionat, să zicem ciudat, ajutând la ocuparea Tării de către cel mai feroce şi cel mai permanent duşman al fiinţei noastre naţionale: Rusia. Rezultatul: ni s'a înfipt cuţitul pe la spate. Au început prin a promite ceea ce ştiau că au vândut dela început: INDEPENDENTA noastră, umblând cu degetul pe harta noastră cu nepăsarea cu care copiii se joacă în nisip. Apoi odată vânduţi ''unchiului Joe-Stalin'' au continuat, subversiv, să ne otrăvească speranţa cu promisiuni deşarte: Rezistaţi că vă vom elibera -(pe calea undelor !) Aşa au luptat şi au murit cu disperare şi ură martirii noştri partizani în munţi.

Perseverenţa democraţiei e superbă: unică în nepăsarea ei pentru destinele umanităţii, doar o ţintă fiind fixă: viţelul de aur.

Nu ştiu ce speranţe false vor mai fi nutrind fraţii noştri striviţi în spaţiul mioritic dar, prin prisma evenimentelor ultimelor decenii, mai ales ale ultimului, ar trebui să ne trezim la realitate şi să nu mai sperăm nimic dela această democraţie în putrefacţie.

Au sperat, ca şi noi, nefericiţii din peninsula Sud-Asiatică. Rezultatul: abandonaţi ca o pereche de papuci pe plajă ca urmare a unor informaţii date de un diplomat debil psihic (ce-şi duce afacerile alcoolice în Italia) ale unui politician profund obsedat de minunata şi inutila sa persoană cu ochelari, şi la decizia unui şef, greşală şi glumă proastă a istoriei. Rezultatul: sute de mii de refugiaţi, urmăriţi de moarte între cer şi mare şi nimeni nu-i doreşte, mai ales neguţătorul vieţii lor. Suntem creştini şi trebuie să suferim pentru orice suferinţă umană. Nici o grijă: suferinţele se vor multiplica foarte curând cu încă 17 milioane de taiwanezi liberi-abandonaţi. Si ei, ca şi noi, au crezut în promisiunile democraţiei.

Ca şi noi, n'au ştiut că afacerile cu petrol şi avioane sunt mai de preţ în ochii politicienilor -''Renăscuţi întru Isus''- decât destinul liber al unor inocenţi.

Intr'un fel ar trebui să nu ne mai simţim singuri în exilul nostru, noi cei din ţările blocului sovietic. Avem colegi chinezi (vom avea şi mai mulţi) vietnamezi, cambogieni, laoţieni, vom avea curând şi coreieni, poate iranieni şi turci şi greci. Să fim puternici ! Poate din Cuba n'o să avem, căci democraţia lucrează: i-a ajutat să intre în închisori, cu speranţă, dar acum nu-i mai doreşte. Facem scandal că albii din Africa au armele noastre dar tăcem când copii, femei, bătrâni, oameni nevinovaţi şi necombatanţi sunt ucişi cu armele ruseşti. Nu priviţi prea departe: doar în Angola şi Etiopia.

Nu putem redeveni ce-am fost, adică o naţiune care să nu mai trăiască în afara istoriei ci să facă istorie, dacă nu vom învăţa dela istoria contemporană că nu avem nimic ce aştepta dela democraţia în putrefacţie şi dacă nu vom începe să ne construim o nouă speranţă, bazată numai pe noi înşine. Să nu mai fim pionii pasivi ai unui suspect economic joc de şah.

Să învăţăm dela istoria vie din jur. Vedeţi bine: teroriştii, guerillas, cei care nu ştiu să lupte dar ucid inocenţi, sunt trataţi cu respect, au şi reprezentanţe quasi-diplomatice. Iar noi, mulţi şi puternici ne căciulim să dovedim evidenţa: că am fost trădaţi şi ne căciulim tocmai la vânzătorii naţiunii noastre. N'ar fi mai bine să ne unim, să devenim o forţă care să trebuiască să fie ascultată ?

Ne cramponăm de cuvântul golit de conţinut, acela de democraţie. Dacă vom privi la origini vom vedea că aceasta înseamnă în fapt egal între egali. Ce deosebire este între dictatura unei minorităţi condusă de un cârpaci de ciubote şi democraţia care permite unei minorităţi -o uniune sindicală oarecare, controlată de agenţi străini provocatori- să afecteze economia majorităţii unei ţări, să îngreuneze viaţa tuturor prin greve vitale cu cereri stupide, contribuind la inflaţie, la coborârea standardului de viaţă, la haosul atât de drag comuniştilor internaţionali, pescuitori în ape murdare.

Dar noi, emigraţia, facem curent greşala de a vorbi prea mult făcând prea puţin.

Aş fi fericit să fiu contrazis, să fiu profetul vorbind în pustiu, dar tare mi-e teamă că vom avea o zi, tragică şi paradoxală când va trebui să ne salvăm organizându-ne şi luptând tocmai contra găunoasei democraţii care ne-a vândut.

Si vom fi obligaţi s'o facem dacă vom dori să ne salvăm fiinţa dela dispariţie prin contaminarea la putreziciune.

Si să ne recâştigăm puritatea şi demnitatea.

Radu DUNĂREANU

Sfinţească-se numele Tău!

Cornelia BALTAG

Aşa spunem în fiecare zi, dacă spunem sau ar trebui să spunem zilnic, aici ca şi dincolo, cu o deosebire:

Când am trăit cei patru ani sub dominaţie horthystă în Ardealul de Nord, auzeam oamenii vorbind, că nu există naţie care să înjure mai bestial, ca ungurii, de mamă şi de Dumnezeu! Vorbe grele le scăpau şi românilor din gură, poate însă că nu atât de frecvent şi la lumina zilei, ca azi! A venit comunismul şi a dat oamenilor această libertate!

Pentru ca să sustragă atenţia maselor de la cruda realitate şi mizerie zilnică ca şi de la lipsurile aşa zişilor politicieni care conform teoriei, se pretind perfecţi şi infailibili, chipiurile albastre au primit sarcină, să interzică satira politică, "a la Tănase" şi ca exemplu de ce şi cum trebuie să se procedeze, au început chiar cu el! Dar, "românul e născut poet!" şi'i fără leac, iar dumnealor ştiu asta cel mai bine. Cu toate că Tănase a fost redus la ". . . tac" războiul tic-tac-ului a început chiar din acel moment.

Azi în România nu mai e un secret pentru nimeni, nici chiar pentru capetele încoronate ce se fac cap de struţ, că poporul român trăieşte, se hrăneşte, există şi luptă spunând anecdote-bancuri -glume, cum vreţi să le numiţi, e acelaşi lucru. Există şi aici două planuri; unul, cel de suprafaţă, oficial şi cel din subsidiar mai efervescent şi viabil decât toate tomurile înaintatei învăţături efervescenţă ce a cuprins o ţară întreagă, ba această spumă a spiritului şi satirei, se revarsă din belşug şi peste hotarele ce n'o pot cuprinde şi asta împotriva oprelistilor, ca:

Nea Nicu vizitează o închisoare în cadrul programului "omeniei socialiste": - "Dumneata" pentru ce eşti aici?

- Am furat!

- "Dumneata" pentru ce eşti aici?

- Am omorât!

- "Dumneata. . .?"

- Am spus bancuri politice!

Cu toate acestea, în România e doar notoriu, de la opincă şi până la vlădică, faptul că dacă doi se întâlnesc pe stradă ori pe uliţă, după "ziua bună!" vor începe cu "laudele" la adresa partidului pe care apoi după două vorbe, le vor preschimba în cuvinte de duh, tot cu aceeaşi ţintă; "hai să-ţi spun una, de ultima oră!" - şi pârâul se porneşte cu cele adunate sau create ad-hoc! Aşa stând lucrurile şi chipiurile albastre, în civil, îşi încep "orele de serviciu" de cu noaptea: pe stradă, în magazine, tramvaie, autobuse, trenuri, gări, cârşme etc. etc. etc., câmpul lor de activitate este foarte larg şi deosebit de diversificat încât nu încape loc pentru pic de plictiseală şi tolba nimănui nu e mai plină de aceste producţii ca a lor dar împotriva tuturor oprelistilor, a turnătoriei, a biciului, bătei, a gratiilor şi a noului canal, cu tot gulerul de spume la gură, al naibii, pita asta dospeşte mai departe şi pe fiecare minut, secundă, fracţiune de secundă, plesneşte câte una usturătoare, caustică, penetrantă, inteligentă şi peste toate, grea de sevă artistică. Adevărat, din gura unui autentic poet! Dacă'mi doresc ceva, pe lângă dorinţa majoră, este ca să ajung ziua să ţin în mână cartea; nu, volumele, acestei culegeri de folclor poetic nou, căci acesta este "folclor poetic nou" în care să pot citi descrierea celei mai reale, în cea mai valoroasă creaţie orală românească a "Istoriei PCR" şi a glorioaselor sale realizări "pe etape", cu şi fără mărete congrese şi planuri, cu şi fără Scânteia-. Vă mai amintiţi de bancurile cu Zăroni? Apoi cu colectivul, apoi cu lipsa de carne, apoi cu inundaţiile, vizitele etc. Amar umor! Cred totuşi că primele pagini ale acestei enciclopedii s'ar putea scrie aici printr'o muncă colectivă condusă de această publicaţie centrală!

Dar chipiele albastre sigure în competenţa lor politico-ideologică şi de clasă, au lansat încă din primele ceasuri ale facerii lor, un contraatac pe care'l duc de treizeci şi . . . de ani cu steagul înălţat şi fruntea senină. Au lansat pe piaţă în cantităţi industriale;

1) bancul pornografic.

2) înjurătura pornografică.

3) au reactualizat şi scos la lumina zilei, oficializat şi scos de sub interdicţia ruşinii înjurătura de mamă! - prezentă în literatură ca o expresie curentă, "energică", tipului ce o pronunţă şi care astfel îşi exprimă "plastic" serioasele motive de enervare şi

4) ca o încununare a tuturor, înjurătura de Dumnezeu! Aceasta a ajuns ceva banal, frecvent şi "normal" încât aproape că nu se mai întreabă nimeni în ce context "poate" fi rostită, în contrast cu înjurătura de mamă de exemplu.

Dacă dimineaţa motorul nu porneşte, D-zeu e de vină; dacă motorul se opreşte în pantă iar şoferul trebuie să dea la manivelă, D-zeu e de vină, dacă camionul ce de mult trebuia făcut oale şi ulcele nu mai vrea să meargă când ar trebui totuşi să mai facă ceva producţie, D-zeu e de vină! Dacă s'a terminat cota de benzină iar până la sfârşitul lunii mai e încă, hehe, D-zeu e de vină; dacă coada de la pâine e prea lungă iar autobusul ori trenul de navetă are ora de plecare, D-zeu e de vină, chiar dacă "D . . . lor de comunişti!" Dacă mâncarea e prea fierbinte, dacă copilul a adus de la şcoală un patru la matematică, dacă. . . dureros lista poate continua, mult prea lungă! Injurătura de mamă nu înregistrează un tablou atât de diversificat ca şi cea de Dumnezeu şi în plus e considerată mult mai gravă! Hotărât, datorăm cinstire şi respect părinţilor noştrii, nu însă înaintea lui Dumnezeu!

M'am întrebat, de ce şi cum s'a ajuns ca azi bătrânii să se îngrozească de înjurăturile pe care generaţia actuală, "omul nou" le scapă din gură fără control şi pe care ei la vremea lor chiar dacă le-au folosit în nici un caz nu cu frecvenţa celor de azi. Un reprezentant al acestei generaţii mi-a spus într'o zi: "Iată că am ajuns să'i aud şi pe români înjurând mai urât şi mai murdar, decât o făceau chiar ungurii care este recunoscut că e un popor mai dur şi mai iute la mânie decât românii!"

- De ce, cum crezi dumneata că a fost posibil să se ajungă la asta? - l-am întrebat.

- Viaţa a devenit grea, adică hărţuită; când e greu îţi aminteşti de Dumnezeu şi I te închini; când eşti hărţuit nu mai ai timp de nimic, nici chiar de moarte şi nici de trai; atunci oamenii nu se mai roagă, nu se mai respectă, se înjură şi devin lupi!

In occident se munceşte, viaţa poate fi grea, nu însă şi hărţuită, iar dacă obişnuinţa de-a ne ruga ne lipseşte să încercăm a face să ne lăsăm şi de obiceiul de-a înjura, dacă l-am adus cu noi şi asta dacă nu ca suflet de creştin atunci cel puţin ca renume de români printre străini. Iar dacă flacăra de credinţă mai lucrează în noi, fie chiar şi slab, atunci în numele celor ce inconştient, acolo, acasă la noi pomenesc numele lui Dumnezeu în deşert, noi, cei de aici, chiar dacă nu recităm zilnic "Tatăl nostru. . ." suntem în măsura de a repara faţă de Providenţă greşala fraţilor noştri, repetând:

"Sfinţească-se numele Tău!"

DESPRE UNELE GREŞELI POLITICE

Gheorghe CIUCIU

Statele naţionale au luat naştere ca rezultat al luptei de eliberare naţională şi socială. In Europa, lupta de eliberare naţională şi socială s'a dus împotriva a patru imperii, şi anume: împotriva Turciei (care a pierdut calitatea de mare putere în 1878), împotriva Rusiei ţariste (care a fost desfiinţată în 1917), împotriva Austro-Ungariei (care a fost desfiinţată în 1918) şi împotriva Germaniei (care a pierdut calitatea de mare putere în 1918; Germania a devenit iarăşi mare putere în anii celui de al doilea război mondial, iar după acest război a pierdut din nou calitatea de mare putere).

In urma slăbirii sau desfiinţării celor patru odioase imperii, au luat naştere nu numai o serie de state naţionale -- printre care şi România Mare, -- ci a luat naştere şi un nou imperiu, mai mult decât odios: Uniunea Sovietică. In faţa acestui imperiu creat de conspiraţia ocultei comuniste, ar fi trebuit ca micile state naţionale să se fi unit (chiar într'o confederaţie), şi totodată locuitorii fiecărui stat naţional ar fi trebuit să fi format un front unic de luptă anticomunistă. Or, nu s'a dat ascultare acestui imperativ categoric, şi de aceea (deocamdată) unele state naţionale -- printre care şi România Mare -- au căzut răpuse de conspiraţia comunistă.

Vina că statele naţionale şi locuitorii unui stat naţional nu s'au unit, o poartă partidele care (doar) s'au intitulat "democrate". Si iată dece: (1) aceste partide n'au considerat democraţia atât o categorie politică, cât şi o categorie morală, şi de aceea n'au înţeles prin democraţie lupta până la abnegaţie ca fiecare individ şi fiecare popor să se bucure de libertate, egalitate şi frăţietate; (2) aceste partide n'au înţeles că lupta dintre ele (pentru putere) nu era o luptă pentru democraţie; (3) aceste partide n'au înţeles că democraţie nu înseamnă căpătuială şi arivism; (4) dat fiind că au făcut o "politică" în care (a) scopul scuză mijloacele, (b) cineva trebuie să fie "cinstit" numai dacă împrejurările nu-l ajută să fie altfel, şi (c) oamenii trebuie consideraţi nişte sălbatici, pe care să-i "îmblânzească" acela care e cel mai sălbatic dintre toţi, -- aceste partide au contrafăcut democraţia: Libertatea au redus-o la libera concurenţă lipsită de orice scrupule, Egalitatea au anulat-o prin mituire, nepotism şi interese de clică, iar Frăţietatea au pervertit-o în fraternizarea cuiva cu cei de aceeaşi teapă cu el.

* * *

Membrii partidelor "democrate" din ţările de după Cortina de Fier, abia când au ajuns în închisorile comuniste şi-au dat seama cui i-a folosit disocierea politicii de morală. Oare, nu cumva această disociere a fost -- şi încă mai este -- "inspirată" de către acei cărora le serveşte?

Gh. CIUCIU

"UN GÂND DE BINE"

Chronographus Anonimus

Asa se întitulează ultima "baladă" din FLACARA, numărul 1 din 4 Ianuarie 1979. Noua producţie adrianpăunescistă începe şi se încheie cu următoarea strofă: "Corabie de este ţara/Ce'nfruntă marea val de val/Fiţi inima de lângă cârma / Destinului naţional". Ca să nu schiopăteze trebue să se citească în loc de "na-ţio-nal", "na-ţi-o-nal". Se pare că petiţia este scrisă silabă cu silabă cât mai pe înţelesul persoanei căreia se adresează petiţonarul-trubadur, şi care ar fi aceea "de lângă cârmă". Nu înţelegem însă de ce nu aceea de "lângă cârmaci", pentru că soţul respectivei soţii credincioase nu este ceva neînsufleţit, de lemn sau fier cum e orice "cârmă", ci o persoană, umanistă, Preşedintele, "marele conducător al naţiunii române socialiste", cum scrie "Contemporanul", luând din odiosul trecut naţionalist şi "naţiunea", în loc de "patria", şi "conducătorul" care după cum ştim a fost şi el un mareşal.

Felul nenatural de a vorbi, confundând persoanele cu lucrurile, aici "conducătorul" cu instrumentul lui "cârma", arată halul de pervertire a scrisului la care au ajuns condeerii prin sistemul de minciuni în care s'au integrat din toată inima. Este adevărat că nu se putea spune "cârmacea", sau "cârmoaia", nici "cârmăcioaia" sau "cârmeaua", "cârmiţa" sau "cârmica" de "lângă cârmaci", dar lângă cârmă nu este nimeni, ci doar cel mult "la cârmă" este "cârmaciul". De unde o serie de întrebări: ce este Preşedintele, "cârmă" sau "cârmaci", este la cârmă sau lângă cârmă, cu nevasta "la cârmă? Se pare însă că până la urmă petiţionarul o întoarce aşa fel, dibaci, încât trebue să înţelegem că Preşedintele este o "cârmă", iar "la cârmă" este soţia. Pentrucă dânsei i se adresează ca să-i ceară parale: "Mai mult să dăm pentru cultură / Că rodul ei e fără preţ / Ruini să nu se mai găsească / La Putna şi la Voroneţ", pentru că la urma urmei trebuie ca "Stiinţa patriei să crească / Mai curajos mai generos Să credem în savanţii care / Slujesc nevoile de jos". Iar după acest vulgar echivoc, dat fiind că nu ştim care sunt "nevoile de jos", i-aduce aminte sublimei persoane că ea este anti-elitară din naştere şi vocaţie: "Ştiţi foarte bine dumneavoastră / Si v'aţi convins de-atâtea ori / Că oamenii cinstiţi şi simpli / Sunt cei mai drepţi judecători". Ceea ce "cu un plan subţire", vrea să spună: "hai să ne venim în fire".

Aceste fundamentale anti-poezii nu sunt făcute la comandă, ci doar pe măsură. Cum chiar aşa fiind efectul lor rămâne îndoelnic, petiţionarul care este şeful revistei "Flacăra", pune în mişcare şi nişte autori de proză. "Petiţia-baladă" este în pagina întâia. Pe paginile 4-5 este un lung articol, cu şase poze, care de care mai plină de duioşie fotogenică, întitulat:

"MULTI ANI, MULT IUBITEI SI STIMATE TOVARASE ELENA CEAUSESCU!", iar în subtitlu, cu litere mai mici: "militant de frunte al partidului nostru comunist, minunat exemplu de abnegaţie şi pasiune revoluţionară pentru binele patriei şi poporului". Ce să mai spună cronicarii? Cel mult pot să împrumute din folclorul american: "no comment".

Pe paginile 6-7, este altă proză întitulată: " SAVANT DE INALT PRESTIGIU INTERNATIONAL, STRALUCIT PROMOTOR AL NOULUI, AL CERCETARII STIINTIFICE PUSE IN SLUJBA OMULUI, A PROGRESULUI UMANITATII!". Această altă proză, consacrată savantului mondial Doamna Elena Ceauşescu, este însoţită de 8 poze, care nu mai sunt duioase, ci solemne, cu doctorhonoriscauzarea în diverse părţi ale lumii, la Londra, în Manila, în Illinois, Ecuador, la Caracas, Atena, Teheran. Si aici "no comment".

Ne întrebăm ce fel de "cultură" se poate face în asemenea condiţii, cu parale sau fără parale? Această tristă cerşală a "baladistului" însoţită de cele mai primitive măguliri, arată nevelul la care a fost coborâtă azi cultura în România. La drept vorbind nici nu mai ştim dacă trebue să criticăm sau să deplângem pe autorul acestei jalbe, pentrucă nu ştim în ce măsură este un tiran deghizat în scrib de curte, sau un sclav din vocaţie care linge palmele ce-l pleznesc. Dacă la aşa rimători, şi eventual ceva parale ce s'ar scurge dela cineva de "lângă cârmă", se reduce azi "cultura" în România, înseamnă că nu mai este posibilă nicio speranţă pentru această cultură. Cu post-istoria intrăm inevitabil şi în apo-cultură.

●

Are cuvântul "Monsieur le Prince"

Eugen POPESCU

In Decembrie 1934 s'a întrunit în orașul Bordeaux din sudul Franței, Consiliul Confederației Internaționale a studenților (C.I.E.), în vederea organizării Congresului general al C.I.E. care urma să aibă loc în vara anului 1936.

Din partea Uniunii Naționale a studenților creștini din România (U.N.S.C.R.)a participat Alexandru CANTACUZINO, directorul Deparyamentului Externelor din U.N.C.R. împreună cu subsemnatul, ca secretar al acestui Departament. Alexandru Cantacuzino își făcea doctoratul la Facultatea de Drept din București și a fost ales în Consiliul UNSCR de către Congresul studențimei române din 1934.

La Consiliul C.I.E. dela Bordeaux el a fost o figură centrală și bine cunoscut printre delegații celor peste 40 de Uniuni naționale studențești din diferite Țări ale Globului. Era cunoscut acolo sub numele de "Le prince Cantacuzene-ancien Secretaire du Mr. Titulesco".

Când i se acorda cuvântul se spunea: "are cuvântul Monsieur le prince Cantacuzene".

Intr'adevăr Alecu Cantacuzino, așa cum era cunoscut și numit de camarazii lui din România, a fost numit, pe vremea când Nicolae Titulescu era ambasador și Seful Delegației României la Liga Națiunilor cu sudiul la Geneva, ca Secretar al acestuia. El făcea parte din cadrele tinere ale Ministerului de Externe al României.

Alecu Cantacuzino era descendent din os domnesc și în toate manifestările sale avea o ținută într'adevăr princiară.

La Bordeaux a fost ales în Comitetul de conducere al Consiliului CIE, la propunerea lui Georges Laffite, Seful delegației studenților francezi și gazdă a Consiliului.

Intr'una din ședințe, Alecu Cantacuzino și-a susținut subiectul ales acolo la Bordeaux despre "Studențimea română față de revizionismul maghiar". Alegerea acestui subiect a fost o reacție a sa la teza revizionistă susținută într'o ședință a Consiliului de către Seful delegației studenților maghiari. Delegatul maghiar a fost încurajat și aplaudat de către delegația studențească a Italiei lui Musolini, prezentă în sală. Alecu Cantacuzino a cerut cuvântul și a răspuns la teza delegatului maghiar. A vorbit documentat, entuziasmând majoritatea tinerilor studenți prezenți în sală.

In esență a propus: voi maghiarii folosiți orcie prilej al prezenței voastre prin Cancelariile și Congresele Europei și lumii întregi, ca să susțineți că Ardealul este al vostru pentrucă l-ați stăpânit o mie de ani. Studențimea română, pe baza dovezilor istorice și de arheologie pe care le posedă, este convinsă că poporul român a fost prezent pe pământul Ardealului de când cu primul fir de iarbă și primul stejar și este gata să-și jertfească chiar viața pentru apărarea acestui pământ. Dar, poporul român este generos și pașnic și vă propune o soluție de echitate istorică; voi maghiarii ați stăpânit Ardealul o mie de ani, să-l stăpânim și noi o mie de ani în continuare și după aceea ne vom întâlni și vom vedea ce va mai fi.

Cuvintele lui Alecu Cantacuzino au căzut, în sală, ca niște lespezi grele ale unui mileniu de îndurări și suferinți. Argumentele folosite de el în timpul Conferinței și propunerea finală, au entuziasmat pe cele câteva sute de delegați prezenți în sala, iar Alecu a coborât dela tribună în aplauzele furtunoase ale celor prezenți. La întrebarea Președintelui de ședință, un student elvețian, dacă e cineva care cere cuvântul, delegația de studenți italieni și maghiari au părăsit sala de ședința, ostentativ, într'o tăcere de mormânt. Acesta a fost răspunsul lor la propunerile lui Alecu Cantacuzino.

Rezumatul Conferinței lui Alecu a apărut printre rezoluțiile Consiliului CIE cu denumirea "Propunerile Prințului Cantacuzino privind revizuirea Tratatului dela Trianon cerută de delegația studenților maghiari".

Istoria strânșelor relații dintre italienii-fascisti și maghiari s'a repetat după 5 ani, în 1940, când Italia fascistă, împreună de data aceasta cu Germania hitleristă, au hotărât alipirea Ardealului la teritoriul Ungariei.

***

In altă zi delegația română a prezentat, în plenul Consiliului, conferința cu titlul "Propunerile studențimei creștine române privind rezolvarea problemei evreiești".

Intrucât Alecu Cantacuzino era ocupat într'o altă ședință a Consiliului pe care o prezida, conferința cu titlul de mai sus a fost cetită și susținută de subsemnatul, ca Secretar al Departamentului Externelor al UNSCR.

Am făcut cunoscut Consiliului că studențimea română nu este procupată numai de problemele sale materiale, sau de viitorul ei, ci crede că este de datoria ei să-și spună cuvântul în problemele importante ale Țării sale, ca și în problemele importante ale lumii.

Am arătat destinul dramatic al poporului evreu care n'are Tară și n'are un teritoriu geografic și politic recunoscut, unde să-și conducă destinele după interesele naționale proprii.

Am susținut în continuare ideea că un popor care a dat pe Isus, nu merită să trăiască în pribegie. După expunerea unor argumente istorice, sociale și politice, am propus, ca soluție de rezolvare a problemei evreești, încetarea mandatului englez asupra teritoriului Palestinei și înființarea unui Stat evreesc pe malurile Iordanului, unde cu 2000 de ani în urmă a apărut aci "Fiul Domnului".

Multe delegații studențești și-au exprimat adeziunea la realizarea unui Stat evreesc, iar delegatul englez, care prezida ședința în acea zi, a întrebat pe delegatul român cer anume a determinat delegația română să ridice această problemă și să ceară înființarea unui Stat evreesc? In acea vreme, 1934-35 Anglia avea cele mai multe Colonii pe Glob, iar asupra teritoriului Palestinei exercita un mandat al Ligii Națiunilor de supraveghere și de influență politică și desigur nu era de acord atunci cu o astfel de soluție privind teritoriul Palestinei, de sub mandatul sau.

Eu am răspuns că delegația studențimei române a întocmit raportul pentru înființarea Statului evreesc din motive umanitare și politice, așa cum am relatat în raport. Pe de altă parte, am spus în continuare, că în România sunt destul de mulți evrei care doresc să aibă o Tară a lor și să meargă acolo și să-și organizeze acest teritoriu.

Evreii născuți în România și crescuți pe acest teritoriu, am arătat în continuare, nu vor uita nici-odată limba română și legăturile lor cu România. Primul Stat evreesc ar cere, poate, pentru un timp, ca Tara lor să fie Colonie română, am spus eu în glumă. De ce să nu aibă și România o Colonie a ei, s'a întrebat delegatul român? Gluma a fost bine primită, cu multe aplauze, de către cei prezenți, și s'a înțeles de toți că gluma a fost adresată studentului englez care prezida ședința.

Cele două teze ale "Prințului", adică răspunsul său la propunerea de revizuire a Tratatului dela Trianon, făcută de delegația studențească maghiară, cum și propunerile studențimei creștine române pentru înființarea unui Stat evreesc pe malurile Iordanului, încă din anul 1934-35, pe care am cetit-o eu, au creat o atmosferă de mare stimă și simpatie pentru Alecu Cantacuzino, fiind considerată ca cea mai importantă și distinsă personalitate printre participanții la Consiliul C.I.E. dela Bordeaux.

La sedința de închidere a Consiliului, Dl Georges Laffite, seful delegației franceze gazdă, a făcut o descriere a personalității lui Alecu Cantacuzino și i-a prezentat omagiile de prețuire din partea Confederației Internaționale a Studenților-C.I.E.

Printre participanți se discuta atunci că el va fi ales ca Președinte al viitorului Congres al Confederației Internaționale a Studenților din 1936. La acest Congres Prințul Cantacuzino nu a mai participat. Era pe alt câmp de luptă al generației sale, acel al făuririi unui "om nou", născut din plămada crezului și jertfelor Mișcării legionare din România, căreia i s'a devotat cu toată ființa sa.

Alecu Cantacuzino a purtat cu mândrie pe pieptul său, lângă blazonul princiar de vlăstar al unor trecute generații de prinți și prințese ale familiei sale, și "Crucea-Albă" - semn al vitejilor dintre viteji, cum și emblema de "Comandant legionar".

Destinul a vrut ca Alecu Cantacuzino, Prinț și Comandant legionar, să înobileze, prin jertfa sa, șirurile nesfârșite ale martirilor legionari uciși de un Rege criminal și de unii politicieni cruzi și nemiloși ai României, înainte de 1940.

Eugen POPESCU

AMNESTY INTERNATIONAL

SISTEM DE MUNCĂ FORȚATĂ ÎN ROMÂNIA

Miron BUTARIU

In urma unor cercetări care au durat timp de 18 luni, "Amnesty International" arată că "prizonierii de conștiință au fost internați în câmpul de muncă forțată dela Canalul Dunăre-Marea Neagră, unde sunt ținuți în condițiuni similare închisorilor", deasemenea că "în cursul anilor 1977-1978 aceștia au fost supuși la diverse pedepse, ca încarcerarea, bătăi severe și alte forme inumane și tratament degradant". In anul 1976 programul de industrializare al României a fost accelerat și mărit. Ca atare se simțea nevoe de mână de lucru ieftină, care putea fi găsită numai în recrutarea forțată de muncitori. La 5 Noiembrie 1976, au fost publicate Decretele Nr. 24 privitor la recrutarea și alocarea mâinii de lucru și Nr. 26 alocarea persoanelor capabile de muncă, folositoare economiei naționale. Decretele subliniază "obligația fiecărui cetățean de a presta o muncă folositoare societății". Bazat pe aceasta Comitetul Executiv al Sfatului Popular convoacă o adunare generală a oamenilor care locuesc în cartierul reședinței "parasitului", pentru a-l convinge să lucreze. Dacă cel acuzat refuză să lucreze, la cererea Sfatului Popular, Tribunalul îl condamnă la un an de muncă, în vre'o intreprindere sau pe șantierul unei construcții, cum este Canalul Dunăre-Marea Neagră. Sentința Tribunalului este executată de organele Miliției. Decretele pun deci la dispoziția autorităților posibilitatea de a recruta mâna de lucru, scăpându-se și de acei ce fac opoziție, pentrucă așa siza justiție stă la dispoziția agenților guvernului. Dealtfel de foarte multe ori prin ocolirea celor două Decrete, Miliția a obținut foarte ușor și repede hotărâri de condamnare. Raportul subliniază că "munca forțată, ca sistem de re-educare politică este prohibită, atât după standardul internațional, cât și prin Convenția Nr. 105 din anul 1957 a Organizației Internaționale a Muncii, de pe lângă Națiunile Unite. Această Convenție prevede că semnatarii ei, între care și România, se obligă să se abțină dela întrebuințarea muncii forța te: ca mijloc de constrângere politică, educație, pedeapsă, pentru opinii politice, vederi politice diferite de ale sistemului politic guvernamental, diferite de a sistemului social și economic. Convenția aceasta are la bază raportul Organizației Internaționale a Muncii a Națiunilor Unite (UN-ILO) din Mai 1953, pe baza acestui raport Guvernul comunist din România a fost condamnat pentru faptul că întrebuințează un sistem de muncă forțată, pentru reeducarea politică a adversarilor săi, tocmai la Canalul Dunăre-Marea Neagră; care în anul 1954 a fost părăsit, după ce au fost exterminați mii de oameni.

Raportul dat publicității de "Amnesty International" descrie cu lux de amănunte felul cum se aplică Decretele Nr. 24 și 25, subliniind faptul că toți prizonierii de conștiință "n'au refuzat nici când să lucreze, n'au dus viață parazitară". Ce e mai mult, atunci când au fost arestați erau în câmpul muncii, concedierea lor fiind făcută abia după arestare. Interogatoriile după arestare au durat zile întregi, câte 14 ore pe zi, aproape totdeauna cu bătăi, mai ales atunci când cel arestat refuza să semneze declarația că "are atitudine ostilă față de stat sau muncă"; judecata avea loc în general la 14 zile după arestare, fiind făcută în camera judecătorului, fără apărător, cu martori aduși de Securitate. Internarea în câmpul de muncă se face "fără nici o procedură judiciară formală în aparență ca urmare a unei hotărâri luată de autoritățile centrale". Transferarea prizonierilor se făcea de Miliție sau Securitate, în vagoane speciale pentru transportul criminalilor; sau cu bărcile în Delta Dunării. Câmpurile de muncă forțată se află între Brăila (Nord) și Constanța (Sud); inclusiv localitățile: Cernavoda, Periprava, Medgidia, Galați, Insula-Mare, Stoenești, Chilia, Tătaru, Tichilești și Valea Neagră. In general se lucrează câte 10 ore la zi între 6.30 dimineața până la 10.00 seara; dar de multe ori, sub pretext de "măsuri disciplinare" sau de "îndeplinirea cotei" muncitorii sunt siliți să lucreze mai mult. Cazarea muncitorilor este făcută în barăci de scânduri; iar mâncarea constă din legume; foarte arareori carne sau pește. Majoritatea muncitorilor lucrează la sapă sau lopată; iar unii în cariera de piatră, ciment sau atelierele de pe șantier. Unitatea de muncă este compusă de obicei din "30 până la 50 muncitori", sub conducerea unui criminal numit de poliție". Sunt aplicate pedepse dacă conducătorul grupului raportează că "muncitorul nu lucrează așa cum trebue, a criticat pe conducător, sau autoritățile politice, pentru încercarea de a fugi din câmp, sau pentru trimiterea de plângeri sau scrisori în afară".

Pedepsele pentru asemenea abateri sunt reducerea rației de mâncare și apă, carcera pe 2-3 săptămâni și suspendarea privilegiilor de a primi vizite, scrisori sau pachete. Dar cea mai frecventă pedeapsă era bătaia administrată de gardieni, la ordinele poliției.

In felul acesta în megalomania sa crede Nicolae Ceaușescu să "creeze o mișcare de masă pentru participare totală la munca patriotică, care este munca de voluntari".

(Teza Nr. 2 enunțată la 6 Iulie 1971)

Miron BUTARIU

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

PROBLEMA BASARABIEI ŞI BUCOVINEI DE NORD

DIPLOMAŢIE SI IMPOSTURĂ

Nicolae LUPAN

E greu a pătrunde în culisele diplomaţiei româno-sovietice de la ora actuală. Cu atât mai mult într'o chestiune aşa de spinoasă ca cea a Basarabiei şi Bucovinei de Nord. Si totuşi cortina de până la 1940 poate fi ridicată.

În Mai 1919 Conferinţa de pace de la Versailles consfinţea graniţele naţionale ale României. Diplomaţia sovietică, credincioasă politicii ţariste de acaparare a teritoriilor străine, nu recunoscu această firească întregire teritorială a neamului românesc. Ruşii afirmau că România de după primul război mondial fusese creată de imperialiştii Antantei ca bastion contra bolşevismului şi verigă importantă în "cordonul sanitar" antisovietic.

Definind politica României, ministrul de externe Tache Ionescu sublinia în 1920 că ţara sa îşi pune drept scop "alianţa cu democraţiile Occidentului" şi crearea unui bloc defensiv în care să intre Grecia, Jugoslavia, România, Polonia şi Cehoslovacia. Această alianţă militară era chemată să garanteze graniţele de după primul război mondial, contracarând poftele Rusiei Sovietice de a-şi împinge frontierele spre apus pe contul teritoriilor româneşti, poloneze precum şi ale ţărilor baltice: Lituania, Letonia şi Estonia. "Este clar,-constata Tache Ionescu,-că după ce am suportat un asemenea război care a răsturnat de jos până sus tot trecutul, naţiunile se vor diviza în mulţumite şi nemulţumite: cele interesate în menţinerea cuceririlor şi cele care visează să distrugă ceeace au cucerit adversarii lor victorioşi".

Sovieticii pretind că acest bloc n'a fost creat graţie lucidităţii Cehoslovaciei şi Jugoslaviei care ar fi spus atunci că ruşii vor cere până la urmă restituirea pământurilor "cotropite de panii polonezi şi boierii români". E posibil că Jugoslavia şi Cehoslovacia, neavând hotar cu Uniunea Sovietică, nu vroiau să şi-o contrapună. Pentru ele România şi Polonia formau o barieră ce le despărţea de ţara socialismului.

La începutul lui Martie 1921 Polonia şi România încheiau la Bucureşti un tratat de alianţă prin care ambele ţări îşi promiteau ajutor militar reciproc în cazul "unui atac asupra actualelor frontiere răsăritene". Cu acest prilej ministrul de externe polonez I. Sapega declara în prezenţa lui T. Ionescu: "Noi vom adera cu plăcere la orice coaliţie ce va garanta altor ţări foloasele de care noi suntem cointeresaţi numai în mod indirect, iar la rândul lor, alte ţări trebuie să ne garanteze nouă ceeace ne priveşte direct şi de ceea ce, prea poate, ele sunt cointeresate numai în mod indirect". Ministrul polonez se referea la tratatul prin care Polonia îşi revedica teritoriile răpite de Rusia ţaristă.

Era natural ca Polonia şi România să nu poată stabili relaţii de prietenie şi colaborare cu Uniunea Sovietică atâta timp cât aceasta nu renunţa în mod public la teritoriile acaparate cândva cu forţa de ţarism.

După stabilirea puterii sovietice în Rusia şi Ucraina, România nu intervenise niciodată împotriva acestei orânduiri sociale. Cu toate acestea Uniunea Sovietică în declaraţia sa dela Viena din primăvara anului 1924 menţiona: "Insăşi faptul ocupaţiei Basarabiei constitue o intervenţie grosolană". Cu acea ocazie se făcea şi o constatare de ordin sentimental: "Jertfele aduse de Rusia în apărarea României în cursul războiului mondial sunt evaluate la aproximativ 100 de mii de morţi şi răniţi".

La multe popoare există un bun obicei ca atunci când omul îşi face casă să-i vină în ajutor rudele, prietenii, vecinii. Ce-ar fi dacă după înălţarea casei fiecare "clăcaş" ar spune că una dintre camere e a lui? Pe o logică absolut identică se bazează pretenţiile diplomaţiei sovietice atunci când nu vrea să recunoască argumentarea istorică în numele căreia trebuie să se pună capăt, odată şi pentru totdeauna, cotropirii de pământuri străine. A face să triumfe drepturile istorice ale fiecărui popor, mic şi lipsit de apărare în faţa unui colos ca cel al Uniunii Sovietice, nu înseamnă de loc a reîmpărţi Europa sau a croi din nou harta României ori a Poloniei, cum obişnuieşte a spune Moscova. Trecerea de la vorbe la fapte în autodeterminarea naţională a fiecărui popor este mai actuală ca oricând. Cu atât mai mult că regimul politic în ţările dezmembrate este acelaşi ca şi în ţara care le-a dezmembrat. Atâta timp cât, după spusele lui Maxim Litvinov, "în relaţiile sovieto-române se păstrează chestiuni nerezolvate" afirmaţiile de frăţietate socialistă dintre cele două popoare vecine rămân simple afirmaţii demagogice.

Nicolae Titulescu, eminent diplomat român, aprecia just pericolul sovietic pentru integritatea teritorială a ţării sale. De aceea în Iulie 1933 el semna la Londra două convenţii de securitate colectivă iniţiate de Uniunea Sovietică. Le-a semnat deşi n'a crezut niciodată în sinceritatea şi valoarea lor ca factori reali de consolidare a păcii generale în Europa. Titulescu vedea în ele doar o renunţare tacită a marelui vecin din răsărit la Basarabia. Curând însă Moscova s'a grăbit să precizeze că ea renunţă doar la folosirea forţei armate şi nu la teritoriul dintre Nistru şi Prut. Dar dacă România s'ar fi opus la 28 Iunie 1940 ocupării sovietice a Basarabiei? Ar fi ferit-o oare convenţiile din capitala Angliei de o intervenţie armată sovietică?

Guvernul sovietic pretindea că România avea nevoie de susţinerea diplomatică a Rusiei pentru a contracara pretenţiile unor vecini de a revizui cu forţa graniţele româneşti stabilite după primul război mondial. Era cunoscută manevră sovietică de şantaj, intimidare şi alimentare a pretinselor revendicări teritoriale ale ungurilor şi bulgarilor faţă de România. Titulescu înţelegea prea bine acest joc diplomatic. Si totuşi la 9 Iunie 1934 făcu un schimb de scrisori cu comisarul norodnic al afacerilor externe M. Litvinov privind restabilirea relaţiilor diplomatice româno-sovietice întrerupte în 1918. Uniunea Sovietică se angaja să garanteze suveranitatea de stat a României şi să se abţină "de la orice amestec direct sau indirect în afacerile interne" ale ţării şi dela "orice fel de intervenţii". Astăzi literatura sovietică de specialitate constată că restabilirea relaţiilor diplomatice nu înseamna recunoaşterea graniţelor româneşti de după anul 1918.

La o şedinţă a parlamentului român privind relaţiile româno-sovietice A. C. Cuza, liderul partidului naţional-creştin, constata: "La 9 Iunie 1934 domnul Titulescu a încheiat cu Rusia un acord în care nu se vorbeşte nimic de Basarabia. Deci el a săvârşit o greşală pe care singur o blama cu doi ani în urmă". Răspunzând la această interpelare Titulescu îşi exprima satisfacţia că Uniunea Sovietică renunţa la rezolvarea chestiunilor sale teritoriale pe calea invaziilor armate, adăugând, după cum subliniază acum sovieticii, ca "nimeni nu lasă teritoriul său de bună voie".

CETATEA HOTINULUI

Ca exemplu de bun început în dezvoltarea raporturilor de vecinătate cu România diplomaţia sovietică aduce faptul că în 1934 guvernului român i-au fost înapoiate etaloanele metrului şi kilogramului duse în anul 1916 în Rusia! Totodată ea susţine că Nicolae Titulescu considera drept apogeu al carierei sale restabilirea relaţiilor diplomatice între România şi Rusia. Ce-i drept, ministrul de externe român aprecia intrarea Uniunii Sovietice în Liga Naţiilor ca factor pozitiv în menţinerea păcii, semnând alături de alţi 29 de reprezentanţi ai statelor membre ale Ligii o invitaţie privind cooptarea Rusiei în această organizaţie internaţională. În acelaşi timp însă el a spus într'un interviu că frica Cehoslovaciei de Germania şi cea a Jugoslaviei de Italia alături de "frica României de Uniunea RSS" a forţat aceste ţări să formeze Mica Antantă. Această declaraţie nu putea să nu-i irite pe sovietici, care l-au apostrofat imediat, zicând că cercurile guvernante române caută să folosească Mica Antantă pentru a-şi păstra Basarabia. Ca răspuns Titulescu se pronunţa insistent pentru crearea unui al doilea bloc antirevizionist în care au intrat România, Jugoslavia, Turcia şi Grecia. Pericolul expansiunii sovitice devenea tot mai evident. Titulescu zicea: "Revizuirea tratatelor va însemna un război după care va urma bolşevizarea Europei". Cu toate acestea Uniunea Sovietică îl elogiază pe talentatul ministru de externe român când vine vorba de atitudinea lui pozitivă în privinţa încheerii unui pact româno-sovietic de ajutor reciproc. Dar de câte ori poate evită să-şi aducă aminte de cuvintele lui Titulescu care zicea: "Alianţa cu Uniunea RSS va apăra România de revendicările în vederea revizuirii teritoriale".

Ideea acestei alianţe l-a avut ca adversari pe G. Brătianu, A. Vaida, C. Argetoianu şi alţii. Conducătorii partidului naţional-creştin A. Cuza şi O. Goga au publicat o declaraţie în care susţineau că un pact de asistenţă mutuală cu Rusia "va transforma România într'o avangardă a armatelor bolşevice cu toate consecinţele ce rezultă". Brătianu declara şi el într'o interpelare făcută parlamentului că o alianţă cu Rusia "este incompatibilă cu securitatea de mâine a ţării atât internă cât şi externă". Erau controverse care la insistenţa lui Titulescu au fost puse în discuţie la o şedinţă a consiliului de miniştri în Iulie 1936. "Noi suntem adversari ai comunismului în interiorul ţării şi nici un membru al guvernului nu este adept al lui, a fost scris atunci în decizia consiliului de miniştri român. -Dar în domeniul politicii externe noi suntem pentru un acord cu Uniunea RSS. . .". Această logică pornea de la faptul că Rusia era aliata aliaţilor României (Franţa, Cehoslovacia, Turcia) şi prin urmare se cerea muşamalizată duşmănia cu un aliat al aliaţilor. Pe de altă parte Titulescu trebuia să-i liniştească pe polonezi care nu vedeau cu ochi buni un astfel de pact. Trimisul polonez Poninski comunica VARSOVIEI rezultatul convorbirilor sale cu mai mulţi politicieni români. "Argetoianu şi Tilea au spus că Titulescu şi-a luat faţă de un şir de politicieni de dreapta, inclusiv Averescu şi Goga, obligaţia de a nu încheia cu Sovietele nici un acord care ar îngădui trecerea trupelor sovietice sau a prevedea colaborarea militară".

Curând după amintita şedinţă a consiliului de miniştri Titulescu îi comunica lui Litvinov că ţările lor ar putea încheia un acord de ajutorare în cazul unei agresiuni din partea oricărui stat dar că acest lucru să se facă numai atunci când Franţa îi va veni în ajutor jertfei agresiunii. Afară de asta Titulescu propunea ca trupele unei ţări să intre în cealaltă numai atunci când ţara atacată va cere aşa ceva, iar după terminarea acţiunilor militare trupele să se întoarcă imediat pe teritoriul lor. Desigur, că astfel de condiţii nu puteau să-i aranjeze pe ruşi. Cu atât mai mult că românii nu aveau un pact de asistenţă mutuală cu Franţa. Se cere a fi menţionat faptul că Litvinov n'a pus atunci chestiunea rezolvării aşa zisului conflict teritorial. Frica de Germania se afla în capul listei problemelor de pe ordinea de zi a diplomaţiei sovietice. Cuţitul Basarabiei însă era ţinut mereu ascuţit. Se aştepta doar momentul potrivit pentru a fi împlântat.

Situaţia politică a României era nespus de dificilă. O apropiere de ruşi ar fi ameninţat integritatea Transilvaniei şi Dobrogei. O alianţă cu nemţii punea în pericol Basarabia. Criticând în Aprilie 1937 politica externă dusă de România A. Vaida declara: "În ultimii doi ani politica noastră lunecă pe o pantă periculoasă. Noi am ajuns până la aceea că Litvinov a devenit reazămul nostru. Acum situaţia

Continuare în pag. 9

BUCOVINA

"Frântură de rai scumpă inimii noastre, grădină cântată de poeți, țărână sfântă în care se odihnesc oasele celui mai glorios voevod al Moldovei, nespus de duios freamătă izvoarele tale și ce dulce-i umbra codrilor tăi! . . . tu ești într' adevăr una din cele mai frumoase țări depe pământ, dar numele tău ne doare să-l rostim; și străbătându-ți fermecătoarele drumuri, ochii noștri nu-ți pot privi podoabele decât printr'o perdea de lacrimi."

AL. VLAHUȚĂ
România pitorească

BASARABIA NOASTRĂ

Sfatul Tării întrunit la Chișinău, în ședința dela 24 Ianuarie 1918, a votat în unanimitate o rezoluțiune prin care a proclamat independența Basarabiei:

"In împrejurările actuale — se spune în această rezoluțiune — ne găsim în necesitatea istorică să proclamăm, conform voinței poporului, o republică moldovenească, liberă, autonomă și independentă, care singură are dreptul să hotărască de viitorul datinelor sale".

Adunarea din județul Bălți, în ziua de 3 Martie 1918, a votat în unanimitate o rezoluție prin care cerea Sfatului Tării să **"proclame de urgență în numele țării întregi, unirea atât de arzător dorită, unirea sfântă și vecinică a Basarabiei cu patria noastră mamă, România, care va garanta, ca o mamă adevărată, drepturile cucerite de poporul nostru după revoluția din 1917".**

Rezoluții cu acelaș cuprins au fost votate și de adunările celorlalte județe basarabene.

"Sfatul Tării" s'a întrunit apoi în ziua de 27 Martie stil vechi — 9 Aprilie stil nou, 1918 — și reprezentanții autorizați ai Românilor și ai minorităților au votat unirea Basarabiei cu România în mijlocul entuziasmului întregei populațiuni.

Rezoluția Sfatului Tării invoacă temeiurile deciziei sale istorice:

"In numele poporului Basarabiei, Sfatul Tării declară:

"Republica democrată moldovenească (Basarabia) în limitele sale dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și fostele frontiere cu Austria;

"smulsă de Rusia, acum peste o sută de ani din corpul bătrânei Moldove,

"în virtutea dreptului istoric și al dreptului național, pe baza principiului că popoarele singure trebue să decidă de soarta lor,

"de acum înainte și pentru totdeauna se unește cu Patria-Mamă, România".

Basarabia s'a unit astfel cu România prin voința populațiunii sale, pe baza dreptului istoric — căci a făcut parte integrantă până la 1812 din statul Moldovei — a principiului naționalității și a dreptului de liberă dispozițiune.

La 26 Iunie 1919, "Rada" Ucrainiană, întrunită la Kiev, a recunoscut în mod oficial unirea Basarabiei cu România, transmițând, prin intermediul șefului misiunei diplomatice ucrainiene la București, următoarea declarațiune:

"Guvernul ucrainian declară că nu dorește, în nici un fel, să pună în discuție chestiunea fruntariilor actuale între cele două State, și consideră fluviul Nistru ca o fruntarie definitivă între ele; guvernul ucrainian dorește să stabilească cele mai bune legături de vecinătate, dealungul acestei fruntarii".

Prin tratatul dela Paris din 28 Octombrie 1920, Marea Britanie, Franța, Italia și Japonia au recunoscut unirea definitivă a Basarabiei cu România.

DIPLOMAȚIE ȘI IMPOSTURĂ

Urmare din pag. 8

s'a determinat pe deplin. Are loc lupta între naționalism și comunism. De aceea noi trebuie să alegem. Eu votez pentru Mussolini și Hitler".

După "tratatul de pace" încheiat de Stalin și Hitler în 1939, tratat, care a devenit preludiul celui mai înfiorător război din istoria omenirii, toți românii de bună credință, afară de conducătorii comuniști moscoviți, cuvântul de "naționalism" îl identificau cu integritatea neamului iar cel de "comunism" - cu pierderea Basarabiei. In anii 38 și 39 încă nu se știa de pretențiile rușilor asupra Bucovinei de Nord.

Interpelările din parlament și cele adresate direct regelui Carol al II-lea din partea cercurilor conducătoare românești se țineau lanț. In vara anului 1938 generalul Ion Antonescu demisiona din postul de ministru al apărării naționale. Motivele demisiei erau expuse într'o scrisoare de protest adresată suveranului pe care îl învinuia de balansare stângace în politica externă și de conducere a țării "fără busolă". Din cererea de demisie se vede limpede că generalul era pentru o orientare spre Germania.

Pe de altă parte sporeau presiunile sovietice. România apelă la ajutorul Angliei. Guvernul acesteia, pe atunci în frunte cu Chamberlain, trimise o notă sovietelor în care scria "că avem motive serioase de a ne teme de o violență a supra României". Guvernul sovietic interpretă demersul englez de pe poziții convenabile lui și propuse convocarea de urgență a unei consfătuiri a reprezentanților URSS, Marii Britanii, Franței, României, Poloniei și Turciei care să elaboreze măsuri comune 'în cazul unui atac hitlerist". Mai mult, în Martie 1939 sovieticii comunicau românilor că ei sunt gata să dea ajutor României la apărarea independenței și integrității ei naționale, deși nu pierdeau nici o ocazie pentru a face aluzie la Basarabia. Era normal deci ca România să respingă această propunere dubioasă. La 23 Martie 1939 guvernul român semna un acord "Cu privire la consolidarea relațiilor economice între regatul român și Reich-ului german". Dintre două rele Bucureștiul a preferat-o pe cea mai puțin rea. Conform acestui acord pe 10 ani România urma să-și lărgească industria petroliferă, mineră extractivă și forestieră. O evidentă amploare trebuia să capete agricultura, inclusiv cultivarea soiei. G. Tătărescu menționa ceva mai târziu că înțelegerea economică cu Germania era înfăptuită în cadrul "politicii de solidaritate cu puterile occidentale". In Aprilie 1939 ministrul de externe român Grigore Gafencu lua o poziție fermă împotriva oricărei colaborări cu Uniunea Sovietică. "O înțelegere cu URSS, -declara el la Londra în convorbirea sa cu Halifax, -este inaccesibilă pentru România căci ea ne poate duce acolo, unde România nu vrea să meargă".

In calitatea sa de comandant al unui distrct militar Antonescu vine după doi ani de la demisia sa din fruntea ministerului de război cu a doua scrisoare adresată regelui. De data aceasta el îl acuza de inconsecvență în politica națională, în urma căreea, după cum susținea generalul, "la conducerea țării au pătruns elemente etnice străine națiunii române". Sezisând pericolul infiltrării sovietice în Basarabia și chiar la București, Antonescu asemuia situația țării cu șederea pe un vulcan care "din moment în moment poate să înceapă erupția". Pentru tonul necuviincios al scrisorii monarhul român îl pune pe Ion Antonescu sub stare de arest la mănăstirea Bistrița. De aici el revine în Septembrie 1940 la București în calitate de conducător al statului.

Intre timp rușii hotărâră să profite de starea de război dintre Germania și Anglia. Invocând "pericolul" amenințării granițelor sale de sud-vest, guvernul sovietic înmânează în seara zilei de 26 Iunie 1940 trimisului român la Moscova Davidescu următoarea notă:

"România, folosindu-se la 1918 de slăbiciunea militară a Rusiei a smuls Uniunii Sovietice o parte din teritoriul ei "Basarabia", violând astfel unitatea seculară a Basarabiei, locuită mai ales de ucraineni, cu Republica Ucraineană.

Uniunea Sovietică n'a primit niciodată faptul anexiunii cu forța a Basarabiei. Guvernul sovietic a declarat-o pe față de mai multe ori înaintea lumii întregi. Astăzi, când slăbiciunea militară a URSS s'a sfârșit și când situația internațională ce s'a ivit cere lichidarea grabnică a chestiunilor moștenite din trecut spre a se putea, în sfârșit, pune temeliile unei păci trainice între națiuni, URSS socotește necesar și oportun, în interesul stabilirii adevărului, să pornească de acord cu România la limpezirea de îndată a chestiunii întoarcerii Basarabiei la Uniunea Sovietică.

Guvernul sovietic socotește chestiunea restituirii Basarabiei legată organic cu cedarea către URSS a acelei părți din Bucovina a cărei populație e nedespărțită în marea ei majoritate de Ucraina Sovietică atât prin comunitatea soartei istorice cât și prin comunitatea de limbă și de alcătuire națională.

Un asemenea act ar fi cu atât mai drept cu cât cedarea părții de nord a Bucovinei către URSS ar putea să însemne, într'o măsură neînsemnată, un mijloc de despăgubire pentru marea pierdere ce-a fost pricinuită URSS și populației Basarabiei prin cei 22 de ani de stăpânire în această provincie".

La răspunsul guvernului român care cerea "fixarea locului și data pentru discuțiunea propunerilor Moscovei în orice chestiuni pricinuitoare de neînțelegere între România și URSS", guvernul sovietic a trimis o a doua notă ultimativă:

"Guvernul URSS socotește răspunsul guvernului român, cu data de 27 Iunie, ca nu destul de lămurit dat fiind că în acest răspuns nu se spune categoric că guvernul român primește propunerea guvernului sovietic de a-i restitui de îndată Basarabia și partea de nord a Bucovinei.

Cu toate acestea, fiindcă d-l Davidescu, ministrul României la Moscova, a explicat că acest răspuns al Guvernului Regal Român înseamnă consimțire la propunerea Guvernului Sovietic, Guvernul Sovietic, primind această explicație a d-lui Davidescu, propune:

1. In termen de 4 zile, începând de la 28 Iunie ora 14 (ora Moscovei) trupele române vor evacua teritoriul Basarabiei și al Bucovinei;

2. In același termen, trupele sovietice vor ocupa teritoriul Basarabiei și partea de nord a Bucovinei;

3. In cursul zilei de 28, trupele sovietice vor ocupa următoarele puncte: Cernăuți, Chișinău, Cetatea Albă;

4. Guvernul român va lua răspunderea de păstrarea și nedistrugerea căilor ferate, parcurilor de locomotive și vagoane, podurilor, depourilor, aerodromurilor, întreprinderilor industriale, uzinelor electrice, telegrafului;

5. Se va numi o comisiune alcătuită din reprezentanții guvernului român și sovietic în număr de câte 2 de fiecare parte, însărcinată cu lichidarea chestiunilor litigioase ivite pe urma evacuării armatei române și a instituțiilor Basarabiei și a părții de Nord a Bucovinei. Guvernul sovietic ține ca guvernul român să răspundă propunerilor de mai sus până la ora 12 (ora Moscovei)".

Iată ce înseamnă o mână frățească tare întinsă de un "mare prieten" care "salvase" deacum în 1812 Basarabia de sub "jugul turcesc!" Totul cântărit frățește până în cele mai mici amănunte: cedarea Bucovinei de Nord ca despăgubire! Frate-frate, dar brânza-i cu bani!

Diplomația sovietică și trubadurii ei de pe frontul ideologic susțin că cererea Moscovei privind răpirea Bucovinei de Nord " era destul de întemeiată, deoarece încă în Noiembrie anul 1918 Vecea Populară a Bucovinei, în corespundere cu voința poporului, adoptase hotărârea privind alipirea ei la Ucraina Sovietică".

Bietul popor!

Timp de 13 ani, cât am trăit la Cernăuți sub puterea sovietică, am încercat să găsesc măcar un singur bucovinean care să fi auzit ceva despre această pretinsă hotărîre. A fost peste puterile mele!

Guvernul român, condus de Gh. Tătărescu, n'a găsit în acel Iunie 40 de cuviință să se adreseze pentru ajutor Angliei și Franței. In concursul de situații din acel moment ele nu puteau întreprinde nimic. In virtutea aceluiași concurs de situații, Germania răspunde rușilor că ea n'are nici un fel de interese în Basarabia. O mână spăla pe alta!

In dimineața zilei de 27 Iunie Ribentropp trimitea la București următoarea telegramă: 'Pentru prevenirea unui război între România și Uniunea Sovietică putem sfătui guvernul român să cedeze cererii guvernului sovietic".

'Pe politica Reich-ului nu te poți bizui - îi reproșa regele Carol al II-lea lui Fabricius care venise la el în audiență cu telegrama de la Ribentropp. Singura aluzie făcută la București din partea lui Hitler și Mussolini: "deocamdată cedați" - lăsa să se întrevadă într'an viitor apropiat reîntregirea neamului românesc.

Erau zile de mare doliu național!

Numai partidul comunist, care se pretindea a fi român, saluta înstrăinarea Basarabiei și Bucovinei de Nord. Numai un comitet central format din agenți ai Moscovei putea să lanseze un astfel de manifest: 'Popor muncitor! Acum când gigantică forță a socialismului a eliberat Basarabia și Bucovina de Nord de sub jugul imperialismului român, s'a ivit posibilitatea reală pentru prietenia popoarelor din România cu marele stat socialist".

Si iată că 36 de ani după lansarea acestui mișelesc manifest, Niculae Ceaușescu declară (și unde ?) la Chișinău, capitala Basarabiei:

"Intre România și Uniunea Sovietică se dezvoltă relații prietenești de colaborare în toate domeniile. . . O mare importanță în promovarea acestor relații au numeroasele mele întâlniri cu secretarul general al PCUS tovarășul Leonid Ilici Brejnev".

Să fie oare această declarație mai puțin fariseică decât manifestul din 1940 al comuniștilor români?

Nicolae LUPAN

BISERICA CREȘTINĂ

ȘAPTE CUVINTE CĂTRE TINERI

CUVÂNTUL CEL DE AL CINCILEA CĂTRE TINERI

PREOȚIA ȘI SUFERINȚA UMANĂ

Motto: "Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec" (Evrei V.6).

Poate te-ai întrebat, tânărul meu prieten, de ce tocmai eu m'am adresat ție și în numele a ce și al cui îți vorbesc. Ce drept am la acest cuvânt care te tulbură și te obligă la întrebări neliniștitoare? De ce am venit să-ți confirm spaimele tale neînțelese și să-ți deschid niște perspective atât de noi și de neașteptate, încât să-ți stric fragilul tău echilibru de apărare? Poate descoperindu-ți puritatea și inocența pe care nu ți le cunoșteai te-am făcut și mai vulnerabil la rătatea lumii .Te-am făcut mai deschis pentru suferință și este firesc să te întrebi care este rostul suferinței. Este ea o finalitate, sau este o întâmplare oarbă, un destin trasat de stele, un ocean orb în care înnoți fără nădejdea de a ajunge la vreun țărm?

Iți vorbesc în numele lui Christos și al Bisericii Lui. In numele preoției la care Iisus m'a chemat, pentru că nimic din ce se petrece în lumea aceasta nu este un joc al întîmplării inconștiente și arbitrare, ci toate pornesc de la o cauză și țintesc o finalitate care stă în afara lumii. Cauza este Dumnezeu și finalitatea este tot Dumnezeu. El este începutul și sfârșitul, Alfa și Omega.

Dar care este tabloul acestei lumi? Ce certitudine ne oferă ea, ce fericire ne așteaptă la cotiturile necunoscute ale vieții, ca mângâiere în nenorocire?

Nu voi începe nici cu moartea, nici cu viața, nici cu începutul, nici cu sfârșitul, ci cu datul, cu ceea ce se întâmplă cu noi în fiecare zi.

Te-ai întrebat tinere, care este rostul tău în lume și dacă totul se reduce numai la ea? Dacă ne-am născut să fim robii materiei - și încă printr'o justificare filosofică - atunci finalitatea vieții este sclavia.

Dacă libertatea noastră se reduce la necesitate sau la logică - ceea ce în ultimă instanță este acelasi lucru - atunci libertatea noastră este sclavia.

Dacă toată cunoașterea noastră se reduce la o sterilă și niciodată realizată înțelegere a legilor materiei, cunoașterea noastră este sclavie.

Dacă iubirea noastră se reduce la lupta pentru existență, iar sacrificiul nostru la perpetuarea speciei, atunci ele sunt sclavaj.

In sfârșit, dacă toate convingerile noastre izvorăsc dintr'o doctrină oficial impusă, ele sunt sclavie.

Si în toată această înșiruire, tinere prieten, unde este locul sufletului tău?

Tu simți că dincolo de tot materialismul cu care ai fost intoxicat, dincolo de ateismul care îți este impus cu violență ideologică, este ceva mult mai vast, mult mai autentic și mai aproape de tine decât tot ce te-a sufocat în această baie materialistă. Spre acel ceva, ca spre o lume visată și bănuită, te împinge duhul din spațiu azuriu, scăldat în lumina soarelui, printre zăbrelele interdicțiilor pe care societătea ți le ridică.

Să știi, prietene, că nici o ideologie ateistă, nici o regulă materialistă, oricât de autoritar ți-ar fi impusă, nu este în stare să ridice un zid total impenetrabil între tine și lumea spirituală.

Sufletul nu poate fi făcut prizonier. Este o lege pe care materialiștii o ignoră, spre pierzania lor.

In plan spiritual nu există prizonierat fără speranță!

Invățătorii tăi îți vorbesc despre ateism și merg în taină la biserică; iată o fisură prin care lumina de aur a spațiului spiritual ajunge până la tine.

Conducătorii tăi ideologici tună și fulgeră împotriva religiei proferând imprecațiile cele mai teribile, dar la vreme de nenorocire își fac cruci repezi cerând ajutor de la Dumnezeu. Ca in vremea cutremurului din 4 Martie. Iată încă o fisură prin care sufletul evadează din carcera sufocantă pe care ideologia oficială și-a construit-o cu atâta sârg.

In ședințele de ateism, vorbitorii obligați să ia cuvântul blamează pe cei care cred sau care au fost prinși săvârșind crima de a merge la biserică, dar dincolo de vorbele lor mincinoase, dincolo de afirmația lor rostită pe un ton fals, tu sesizezi teama de a nu fi descoperiți că și ei au o credință religioasă. Minciuna în care ei înnoată atât de lamentabil sparge încă odată zidul carcerii tale și pe acolo pătrunde o dulce lumină și te întrebi: "De unde vine această lumină nefirească? Este o lumină străină de lumea noastră."

Despre toate acestea ți-am vorbit în cele patru cuvinte anterioare și tot despre ele îți voi vorbi și mai departe. Fiindcă sunt preot al lui Hristos. Fiindcă Dumnezeu ne-a descoperit prin iubire această taină a lucrurilor Sale. Fiindcă Iisus mi-a poruncit să ți-o fac cunoscută și ție ca să nu poți spune: "Eu n'am știut" Ca să știi că poți să zbori și că numai zborul spiritual este cu adevărat înalt; cel al materiei este un zbor cu aripi frânte.

Ti-am vorbit despre toate acestea pentru că Biserica lui Hristos a ieșit din catacombe. Ea strălucește orbitor pe pământul acestei țări înalt zidită în inimile noastre.

A fost dărâmată Biserica Enei, dar cine dintre noi, român și creștin, o poate uita? Se va ridica pe locul ei o cârciumă, simbol al unei concepții care socotește Biserica o plagă, iar cârciuma o fericire pentru popor.

Vai de arhitectul care va construi acolo, legându-și pe veci numele de dărâmarea unei dovezi a geniului românesc voievodal de construcție și de credință.

Vai oficialității care crede că își va clădi gloria și autoritatea pe dărâmarea de biserici și pe zidirea de cârciumi.

Vai de acea concepție care socotește că un han Agapia este mai de preț decât o mănăstire Agapia.

Vai de cei care socotesc că Patriarhia Română este istorie care poate fi pusă la muzeu și nu au înțeles că ea este viață vie și mereu prezentă. Nu istorie osificată, ci suflet viu.

Vai lor și vai celor care se pleacă forței, admițând distrugeri care niciodată nu vor fi admise de istorie.

V'am spus toate acestea pentru că sunt preot, pentru că suntem preoți și ascultăm de porunca lui Dumnezeu care spune că lumina aprinsă nu se pune sub obroc, ci ea trebuie să lumineze înaintea tuturor. (Cf. Mt. V,15).

V'am spus toate acestea, tinerii mei prieteni, ca să judecați și voi dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de oameni mai mult decât de Dumnezeu

Continuare in pag. 11

CUVÂNT CĂTRE PREOȚI

Pr. Dr. Petre POPESCU

Taina sfintei și cinstitei preoții a fost instituită de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, după biruința lui asupra morții: "Datumi-s'a toată puterea în cer și pe pământ, drept aceea, mergând învățați toate neamurile, botezându-i pre ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-i să păzească toate câte am poruncit vouă și iată eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului ". Matei, 28, 19-20; "Precum m'a trimis pe mine Tatăl și Eu vă trimit pe voi. Si acestea zicând, a suflat și a zis lor: Luați Duh sfânt; cărora le veți ierta păcatele, se vor ierta lor și cărora le veți ținea vor fi ținute". Ioan 20, 21-23.

Din acest temei și din alte porunci cuprinse în Sf. Evanghelie și în epistolele sfinților apostoli, au izvorât și izvorăsc în Biserica lui Iisus Hristos cele trei puteri sau vrednicii pe care le are clerul legitim: puterea învățătorească, puterea sfințitoare și puterea pastorală sau ocârmuitoare.

Acest dar l-au primit Apostolii pentru sine și pentru toată posteritatea lor duhovnicească.

Porunca le-a dat aripi, le-a dat duh rebiruit, le-a dat puteri să înfrunte și să răstoarne toate piedicile și toate urgiile stârnite împotriva lor.

Au trecut veacurile, cu întrebări, cu zbucium, cu persecuții, cu rupturi și cu crengi uscate, dar preoția a rămas mai departe sfântă, cinstită și curată, așa cum a instituit-o Mântuitorul Iisus Hristos.

In vremea noastră, sfânta preoție trece prin probe grele atât în spațiul marxist, în țările ocupate de comunism, cât și aici în lumea liberă. In spațiul marxist probele sunt grele, sunt perfide, sunt violente și sunt crude. Ne poate spune numai cei ce au trăit acolo și au supraviețuit. Ne spunea într'un excelent articol Părintele Arhimadrit Braga, că aceste probe nu se pot descrie în cuvinte. Sensul cuvintelor, este în imposibilitate să redea toată dimensiunea lor satanică.

După atâția ani de persecuție teribilă și după atâția ani de încercări indescriptibile, sfânta preoție și-a găsit totuși în România lăcașuri alese, inimi curate și devotate și minți luminate, care modest și fără zgomot, mărturisesc dreapta credință ridicându-se până la înălțimea Sfântului Altar și la vrednicia incomparabilă de-a aduce sfânta jertfă a Trupului și a Sângelui Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, precum și a săvârși celelalte taine. Ce extraordinar este faptul că în acest spațiu al tuturor nebuniilor, al tuturor abuzurilor, al tuturor necuviințelor, al imoralității și al urii, în fiecare sat și oraș românesc se ridică către cer glasuri, gesturi, devoții și sfinte rugăciuni, încoronate de rugăciunea rugăciunilor, a Sfintei Liturghii. Toată acestă sfântă emoție, această transfigurare, această atmosferă spirituală este menținută de preoții umiliți, criticați și puși în situații imposibile. Numai conștiința, dreapta conștiință a preoției lor, ne va putea spune mâine, cât de greu a fost să trăiești în gaură de șarpe. Că unii au căzut, că alții vor să slujească lui Dumnezeu și lui Mamona, este adevărat. Aceștia sunt cei gălăgioși, cei ce se etalează cu plecăciuni în fața potentaților atei și cei ce caută măriri deșarte. Marea majoritate, este a acelor tăcuți, a acelor modești, a acelor ce stau de veghe lângă bătrânele catarge. Rezistența lor este dârză, este o luptă pe viață și pe moarte, necunoscută de statisticienii noștri de aici,dornici de senzație și de lucruri superficiale. O mărturisim deschis, noi suntem în comuniune sfântă cu acești atleți ai lui Hristos și cu Biserica tăcută, cu această Biserică ce trăiește pe vârf de sabie.

Sfânta preoție aici, este și ea supusă la grele încercări. O mărturisesc preoții ce trăiesc în carnea, în oasele și în toată ființa lor, sfânta preoție. Cea mai periculoasă încercare este ispita, sub formele ei multiple: mâncarea, băutura, libertatea neînsoțită de frâna responsabilității, etc. etc. Lupta preotului aici, este în primul rând, o luptă personală cu stricăciosul trup. Preotul de aici are nevoe de o disciplină severă proprie, pentru a se păstra vas ales al cinstitei preoții. Meditația, cetirea Sfintei Scripturi, rugăciunea și oficierea cucernică și integrală a sfintelor slujbe, îi deschid ușa spre o viață biruitoare, trează, făcătoare de minuni și o călătorie fericită pe calea dintre Ierusalim și Emaus. In visteria noastră sfântă, în învățătura ai cărei paznici suntem și a cărei virtute viu-făcătoare trebuie s'o simțim noi cei dintâi, vom găsi ajutor, mângâere și nădejde, pentru a deveni lumină, exemplu și îndemn pentru o viață mai bună, mai dreaptă și mai evlavioasă.

In haosul de azi, în care iadul urlă la răspântii și în care unii cad din cauza inconștienții, geloziei, orgoliului și puținătății sufletești,preotul,bietul preot rămâne cutremurat și îngrijorat până la lacrimi. El care visase să-i facă pe toți cei încredințați lui, copiii Bisericii, să-i aducă pe toți lângă altar și amvon, lângă iconostasul pilduitor și în genunchi în fața sfântului Prestol! El care visase să călătorească cu toți ai lui în Betleem, în Ierusalim, la Iordan, în cerul îngerilor și în cetele entuziaștilor, își vede idealul sfintei lui preoții spulberat. In această vreme agitată de furtuna lui Satan, preotul să stea totuși drept, să nu desnădăjduiască, să nu înceteze cu rugăciunea și să nu slăbească să-și împodobească sufletul cu florile virtuții creștine, căci Hristos este cu el și nimeni nu-l va putea birui.

O anumită presă din exil se ocupă intens de preoți. Ii critică, îi biciuește, îi admonestează și pun pe biata lor conștiință duhovnicească păcate grele și lucruri nedrepte.

Se pune întrebarea: se cade ca preotul să răspundă injuriilor, invectivelor, calomniilor și proceselor de constiință?

Preotul care trăieste în comorile răbdării, în duhul dragostei biruitoare și stă față în față cu Iisus Hristos, nu numai în suspin și în visare, dar față în față în Sfântul Altar, pe Sfântul Prestol, la Sfânta Liturghie, nu poate să răspundă desărtăciunilor omenesti. El nu poate să răspundă unor oameni care scriu camuflându-se sub pseudonim. Cum ar putea preotul să se poticnească de patimile unor oameni, când el face efort zilnic în genunchi și în lacrimi să se apropie cât mai mult de Izvorul Bunătății și al Sfinteniei!

Traind cu adevărat la Scoala Sfântului Pavel și cu încredințarea că împărăția Mântuitorului nu face parte din lumea aceasta, cum ar putea el să intre în desișul necuviințelor omenești și să se strămute pe alt târâm decât cel veritabil creștin!

Icoana veritabilă a preotului nu poate fi alta decât cea creată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Preot Dr. Petre POPESCU

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

ÎN 1978

Deruta generală din țară se exprimă și în Biserică. Este vremea celor abuzivi și a afirmării servilismului lor.

Prin îndepărtarea preotului Calciu s'a creat o situație pe care tăcerea obstinată a celor de la Arhiepiscopie, ca și acțiunea de denigrare dusă sistematic de Octavian Popescu și Ilie Georgescu la toate adunările preoțești, nu reușesc s'o mascheze. Elevii și studenții așteaptă soluționarea favorabilă a cazului și întoarcerea celui mai drag dintre profesori în mijlocul lor, pentru a retrăi din nou viața de seminariști în duhul credinței și al mărturisirii libere și curajoase a lui Hristos. Ca și ceilalți studenți și elevi, merg și ei la muncă patriotică, unde sunt tratați drept "negrii". Nu munca în sine și prestarea ei le repugnă, ci tratamentul: cazare de vite, muncă de rob, masă de pușcărie, plus insultele speciale pentru "popi". Anul trecut mulți elevi și studenți de la diferite facultăți s'au trezit, după două săptămâni de muncă în condiții de "negrii", cu datorii de sute de lei, pe motiv că nu și-au făcut norma.

Dar problema Calciu rămâne la fel de spinoasă și prin nesoluționarea ei, ca și prin notorietatea ei mondială. Delegațiile religioase din Occident întreabă de el direct pe Patriarh și în mijlocul celor mai exorbitante recepții, aducând o ploaie rece peste exuberanța ierarhiilor. Antonie nu s'a sfiit să spună, uitând de propria sa detențiune de pe vremea regimului stalinist al lui Dej, că părintele Calciu a fost conducătorul unei formații fasciste înainte de război - probabil pe când urma cursurile grădiniței de copii - și că a ținut ședințe nepermise cu elevii și studenții teologi și de la alte facultăți. Pentru Episcopul Antonie, predicile publice rostite în biserică sunt ședințe nepermise, permise fiind doar servilismul, delațiunea, dărâmarea bisericilor, excrocheria religioasă și luxul ierarhilor. Probabil că regretă că pe vremea faimosului decret de desființare a mănăstirilor, operă integrală a actualului Patriarh, nu s'a putut aduce nici un fel de contribuție, nefiind decât un insignifiant monah. Erau alții care au putut-o face, ca de exemplu: Adrian Hrițcu, actualul episcop vicar al Iașului, care era, la acea vreme, exarh al mănăstirilor plaiurilor moldovene. Acesta a mers personal prin mănăstiri scoțând maicile de prin cotloanele și podurile pe unde se ascundeau (se spune că la Mănăstirea Agapia a fracturat câte o mână la două măicuțe asvârlindu-le din podul casei), le-a încolonat câte două și le-a alungat din mănăstire cu lovituri de gârbaci. La această glorioasă acțiune nu a putut participa Antonie, dar el o suplinește astăzi prin distrugerea bisericilor și a preoților care le apără. Acțiunile mondiale ale acestui ierarh sunt bine cunoscute: de la celebra luare în primire a bisericii române din Paris, la confiscarea pașaportului părintelui Gafton, chemat în țară cu minciuna că tatăl său, episcopul Buzăului, este pe moarte și că dorește să-l vadă; de la transformarea Arhiepiscopiei Bucureștilor într'un fief personal în perioada de gravă boală a răposatului Patriarh Justinian și până la terorizarea celor care manifestau cea mai mică urmă de personalitate și de atașament față de Hristos și de Biserica Lui.

O parohie se vinde cu bani grei. Cunoaștem cazuri de anul trecut când s'au luat până la 30.000 lei. O preoție costă 1.000 lei și acordarea duhovniciei tot pe atât.

Insuși patriarhul ține "predici" politice în care este mare lucru dacă numele lui Iisus apare de două-trei ori. In schimb, numele conducătorului statului apare de zeci de ori, însoțit de celebra caracterizare devenită leit motivul cuvântărilor ocazionale preoțești: "Omul care râde când râde poporul și plânge când plânge poporul". Cu ocazia pastoralei de Paștele lui 1977, după cutremurul din 4 Martie, nu a vorbit absolut nimic de pedeapsa lui Dumnezeu și de puterea Lui, referindu-se la cutremur, ci numai de forțele oarbe ale naturii, fraze copiate mot-a-mot din "Scînteia". Unii preoți au sărit peste acest pasaj, refuzând să citească în fața credincioșilor care așteptau o consolare cristică, nu una "științifică", textul profanator.

Un prelat străin îl caracteriza pe Patriarh drept un om cu inimă slabă. Nu știm dacă făcea aluzie la boala de inimă a Patriarhului, sau la slăbiciunea morală. Dar așa este: un om cu inima slabă în toate accepțiunile. Nu un astfel de om va aduce salvarea Bisericii în aceste vremuri grele.

Bisericile stau în ruină cu zecile și sutele. Icicolo, și numai după oboluri substanțiale date serviciului economic al Arhiepiscopiei se acordă reparații. Si mai este ceva: chiar dacă Patriarhia aprobă o reparație, ea poate fi amânată sine die prin refuzul Departamentului de a o semna. Căci semnătura Patriarhului nu înseamnă nimic, absolut nimic, dacă minusculul inspectoraș teritorial de formație intelectuală subobscură, dar uns politicește, nu-și dă apostila. Libertatea Bisericii este de a cerși, nu de a decide. Si aceasta este valabil pentru toate cultele. Totuși, în cazul Calciu, Departamentul nu și-a dat semnătura, lăsând ierarhia să-și asume integral riscul și așteptând rezultatul pentru a-l consfinți sau a-l renega, după cum va bate vântul "internațional". Incă un motiv de compromitere a ierarhiei e totdeauna binevenit.

La ora actuală, factotumul, brațul lung al Departamentului, bâta care lovește fără scrupul este vicarul Octavian Popescu, preasfințitul Roman având un rol de figurație autoritativă. Popescu, moștenind locul nu mai puțin celebrului vicar Alecu Ionescu, se străduiește să-și depășească antecesorul, secondat cu sârguință de Ilie Georgescu, de la sectorul cultural. Nici o cale nu este interzisă în ajungerea scopului, nici un mijloc prea imoral. De la denunțul împotriva preotului profesor Gh. Calciu adresat Securității (denunț oficial cu număr de înregistrare care transformă Arhiepiscopia într'o agentură), prin care cereau internarea acestui preot într'o clinică de psihiatrie și până la urletele împotriva acestuia, cu aglomerarea tuturor invectivelor și a minciunilor proferate în fața adunărilor preoțești, nimic nu este cruțat. Si toate cu blagoslovenia ierarhilor Roman și Antonie și aprobarea tacită a Patriarhului care afirmă că el nu se amestecă. "Roman a făcut-o, Roman s'o desfacă".

Si Preasfințitul Roman a făcut-o după îndelungi "consfătuiri" cu reprezentanții Departamentului. Preotul Calciu a fost îndepărtat și pentru că atrăgea lumea la biserică. Până la venirea lui, numărul credincioșilor era foarte mic în Biserica Radu Vodă. Odată cu el a crescut și numărul acestora, încât a fost posibil să se cumpere o serie de obiecte de cult care altfel nu ar fi putut fi procurate.

Interdicțiile, denigrările, abuzurile se țin lanț. Preacuviosul ieromonah Ilarion Argatu, monah cu o viață bisericească îmbunătățită și care este cercetat de mii de oameni din toate colțurile țării, este considerat un pericol grav prin atmosfera de "misticism" pe care o crează în jurul său. Pentru aceasta a fost alungat din mănăstirea Antim din București. După îndelungi peregrinări pe la toate episcopiile din țară, unde nu a fost primit "din teamă", s'a stabilit la Sf. Mănăstire Căldărușani, care a devenit imediat un loc de pelerinaj, spre marea tulburare a Departamentului și a ierarhilor persecutori. Acestia i-au dat un registru în care părintele Ilarion era obligat să treacă pe toți cei care îl cercetau. Pe registru scrie că ordinul este dat de Sfânta Arhiepiscopie a Bucureștilor, de organele Departamentului Cultelor și de organele M.A.I. Fructuoasă simbioză. Ordinul nu are număr.

In curând părintele Ilarion va intra din nou în pribegie, silit să părăsească și Căldărușanii. Oare unde va trebui să fie căutat de credincioșii care însetează după o rugăciune făcută de un preot adevărat și pentru un cuvânt de mângâiere pe care părintele îl are pentru fiecare? Când cineva i-a propus patriarhului să-l aducă pe părintele Ilarion slujitor la catedra Patriarhiei, aceasta a sărit în sus: "Niciodată nu va intra Argatu în București!"

Intr'adevăr, numai asta ar mai fi lipsit: după Calciu, Argatu. Au și Patriarhia și Departamentul dreptul la somn liniștit.

Cât de puțini sunt ierarhii noștrii adevărați! Un Vasile al Oradiei, un Cocoșel al Aradului, un Justinian al Clujului și alți treipatru. Si totuși, Dumnezeu salvează cetatea și pentru trei drepți. Si salvează Biserica pentru credința simplă și fierbinte a omului de rând care străbate mii de kilometri ca să-i ceară mângâiere prin cuvânt părintelui Argatu, care sare zidurile seminarului ca să-l asculte pe părintele Calciu, care trece peste toate interdicțiile miliției și ale securității pentru a ajunge la Sf. Mânăstire Rohia sau Nicula în uluitoarele pelerinaje al Sfintei Mării Mari.

Cu atât mai mult cu cât viața călugărilor este tot mai grea și mai descurajantă. Organele departamentale și județene de partid ancheteaza pe monahii și monahiile tinere în legătură cu motivele care i-au determinat să părăsească lumea și să vină la mânăstire. De câte ori mașinile conducătorilor de partid se văd în zare, măicuțele intră în panică. Teroarea este mereu prezentă, cu atât mai reală și mai justificată, cu cât astăzi este Patriarh cel care a dat decretul de desființare a mânăstirilor, decret care nu a fost abrogat, ci, teoretic, este valabil și azi și în virtutea căruia organele de partid și de stat acționează represiv asupra categoriei monahale și interzice închinovierea tinerilor și tinerelor dornici de viața retrasă. Orice călugăr sau călugăriță care crează atmosferă religioasă în jur și atrage lumea spre credință, intră în prigoană. Ierarhii o reneagă, sau îl reneagă, securitatea sau miliția poposesc din întâmplare prin chiliile lor, le citesc corespondența -cu asentimentul lor - și află cine îi vizitează, cine le scrie, ce cer credincioșii de la ei, etc., etc., în cel mai desăvârșit climat de libertate și teroare. Anchete mascate.

RĂDĂUȚI: Biserica lui Bogdan Vodă

PREOȚIA ȘI SUFERINȚA UMANĂ

Urmare din pag. 10

(Cf.F.A.IV,19), deoarece Cel care S'a jertfit pe cruce pentru mântuirea lumii ne-a poruncit să nu ascundem adevărul cel dumnezeiesc.

V'am spus toate aceste lucruri ca să înțelegeți că prin credință spargem zidurile și rupem lanțurile prejudecăților și ale abuzurilor, chiar dacă "în lume necazuri vom avea" (cf.I.XV,33).

Există un război continuu între bine și rău, între dreptate și nedreptate, între libertate și prizonieratul de idei, între puritate și corupție și toate aceste bătălii se dau pe un singur câmp de luptă care este inima omului. Aceste inimi îi vorbesc eu, preotul lui Hristos, căci inima își are rațiunile ei pe care rațiunea le ignoră, cum spune Blaise Pascal.

Ce înseamnă atunci preoția?

Ea înseamnă să fii martorul îndurerat al suferinței umane și s'o iei pe umerii tăi.

Să fii cel care încălzește pe lepros la sân și dă celui mizerabil viață prin suflarea gurii lui.

Să fii consolatorul tare al fiecărui nefericit, atunci când tu însuți te simți doborât de neputință.

Să aduci o rază de lumină strălucitoare în inimile celor nenorociți, atunci când ochii tăi sunt orbi au încetat de mult să mai vadă lumina.

Să porți pe umerii tăi muntele suferinței umane, atunci când ființa ta strigă zdrobită sub povara propriei sale suferințe.

Dar carnea ta se va revolta și va zice: "Este inadmisibil. Eroismul acesta este absurd. Unde este omul acela, unde este preotul pe care ni-l descrii să-i pun și suferința mea pe umeri?"

Si totuși, el există! Din când în când se trezește în noi preotul lui Hristos care, asemenea samariteanului milostiv, se apleacă peste cel căzut între tâlhari și, suindu-l pe asinul său, îl aduce în Biserica lui Iisus pentru vindecare. Din când în când, preotul lui Hristos din noi uită de sine și te consolează, omule al suferinței.

Cine altul se mai poate astăzi îndurioșa de suferința ta? Cine altul îți mai poate spune astăzi, îndurerat de soarta ta, cuvinte de consolare? De la cine mai poți auzi astăzi cuvintele lui Hristos: "Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați..."

Te-am văzut, tânărul meu prieten, brutalizat de cei mai în vârstă, jignit și insultat numai pentru vina de a fi tânăr. Ti-am vorbit atunci ca unui om cu slăbiciuni și dureri, ca unei ființe sensibile și fără apărare. Te-am văzut atunci, spre spaima și bucuria mea, cum te-ai aplecat și mi-ai sărutat mâna, uluit tu însuți de gestul tău neașteptat, care izvora din adâncul rănilor tale. Căci mi-ai sărutat mâna nu mie, ci preotului lui Hristos care îți aducea consolare. Pentru că ai biruit moartea la care te condamnase o doctrină ateistă, pentru că ai înviat înălțându-te din ruinele materialismului prăbușit de tinerețea și credința ta, îți voi spune acum cuvintele lui Iisus rostite prin Apostolul neamurilor. Ele sunt absurde pentru prizonierii materiei și materialismului, pentru cei care substituie cărciume Bisericii și indecența suferinței. Dar pentru tine ele vor suna pline de sens spiritual și de adevăr.

"Cuvântul crucii este, pentru cei ce pier, nebunie; dar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu. Căci e scris: "Pierdevoi înțelepciunea celor înțelepți și știința celor stiutori o voi nimici. Unde este înțeleptul, unde este cărturarul, unde este întrebătorul veacului acestuia?" (I Cor. I, 18-20).

Unde sunt toți acestia, prietenul meu? Nu mai este nici unul. Doar tu ai rămas aici viu și întreg în Biserica lui Hristos, tu popor sfânt, agonisit de Dumnezeu și temelie pe care se zidește sufletul ortodox al neamului românesc, tu, singura lui salvare și durare prin veacul acesta.

Pr. Prof. Gh. CALCIU

Rostită în Biserica Radu-Vodă, în cea de a patra Miercuri a Postului Mare, la 5 Martie 1978.

CAPITOLUL 2 TESTAMENTUL DIN MORGĂ

MOTTO:
"Oamenii vor cădea pradă demagogilor."
(Nietzsche)

Remus RADINA

Alegerile din 19 Noiembrie primele si ultimele alegeri din era comunistă, la care au participat mai multe partide politice, treziră Românilor mari speranțe. Se spunea și se scria:

"Dacă alegerile nu vor fi libere, ele vor fi nule."

Lucrurile păreau clare ca lumina zilei. Toată lumea aștepta cu înfrigurare rezultatul alegerilor. Se știa că de acest rezultat depindea viitorul poporului român. S'a estimat că peste 80% din cei care participaseră la vot au votat cu partidele istorice: Partidul național-țărănesc, Partidul național-liberal și Partidul social-democrat.

Publicarea rezultatului alegerilor a constituit o surpriză unanimă: cifrele erau inversate. Blocul comunist obținuse o majoritate zdrobitoare, iar partidele istorice pentru care masele se pronunțau pe față, obținuseră un procentaj nesemnificativ.

Deși falsificarea rezultatului alegerilor era evidentă, la multe secții de votare măsluitorii fiind surprinși în flagrant delict, alegerile nu au fost anulate de nimeni.

Americanii priveau neputincioși, cum democrația românească își dă duhul sub cizma sovietică.

In primul război mondial, Wilson lansase un tulburător țel de luptă: "să salvăm lumea pentru democrație".

In cel de-al doilea război mondial, Roosevelt declarase că luptă pentru "supraviețuire democrației în lume".

Ce mai rămăsese din această cauză măreață?

Poporul român era demoralizat. O nouă dictatură, de o cruzime nemaiîntâlnită, se instaura în această țară lovită crunt de uraganele istoriei.

Profesorul Stere, care fusese închis cu Lenin în închisorile țariste, redă cuvintele pe care acesta i le spusese în închisoare: "Piară, la urma urmei, 90% din omenire, numai revoluția mondială să reușească, cu ajutorul oricui, chiar cu ajutorul tâlharilor de drumul mare."

Oare încălcarea brutală a voinței poporului român nu înseamnă înaintarea sigură spre țelul declarat de Lenin?

Comparată cu această siluire a voinței poporului român, "afacerea Watergate" pare un fapt moral.

In luna Decembrie am fost chemat la Ministerul de Război, la București. M'am prezentat la biroul cavaleriei. Seful biroului, colonelul Cristescu, un bărbat înalt, suplu și drept ca un brad, m'a primit cu multă prietenie și m'a felicitat pentru conținutul raportului prin care ceream plecarea din armată. Apoi m'am prezentat la biroul unui ofițer magistrat. Acesta mi-a spus că raportul prin care ceream plecarea din armată conține afirmații grave și că îmi recomandă, pentru binele meu, să retrag aceste afirmații.

I-am răspuns că nu mă pot întoarce de pe drumul pe care am pornit. Atunci ofițerul magistrat mi-a comunicat că voi fi judecat de Consiliul superior al oștirii și că s'ar putea să fiu închis.

Printre piesele de la dosarul meu se afla și cartea poștală pe care o trimisesem colonelului Ionescu la 28 Octombrie.

Am revenit la regiment, unde se știa că urmează să plec din armată. Aceasta m'a salvat de la participarea la o nouă crimă, împotriva poporului român. Un escadron din regimentul meu a fost detașat la gara Tecuci, cu misiunea de a opri pe Moldovenii înfometați să plece spre regiunile țării unde se mai găseau alimente.

Se știe că în Moldova bântuia atunci o foamete apocaliptică, urmare secetei din anul 1946. Numărul morților îndolia întreaga țară. Regimul comunist nu aducea Moldovenilor alimente și nu-i lăsa, nici să plece în alte regiuni ale țării, pentru a și le procura. Cine a ordonat, oare, această crimă de genocid? Nu cumva Stalin? Prea seamănă cu crimele comise de el împotriva oropsiților țărani ruși!

Ca și țăranilor ruși, țăranilor români li s'a promis pământ. Demagogii au reușit să amăgească un mic număr de țărani, care credeau că vor rămâne stăpânii pământului primit prin așa zisa "reformă agrară". Fiindcă, vai, în curând ei vor fi obligați să "cedeze" statului nu numai acest pământ, ci tot pământul lor!

După câteva luni, am fost judecat de Consiliul superior al oștirii, iar pe data de 16 Aprilie 1947, prin Inalt Decret Regal, am fost trecut în retragere, prin aplicarea articolului 48, litera h, din legea înaintării în armată.

Art. 48, litera h, prevedea că se trece din poziția de activitate, în poziția de retragere "Ofițerul care s'a dovedit a fi activat într'o asociație sau partid politic sau care a întreprins o acțiune politică personală".

Intr'o asociație sau partid politic nu am activat niciodată. Refuzasem să dau curs și insistențelor lui Sidorovici de a intra în partidul comunist.

Din câte am constatat ulterior, nici un ofițer care s'a înscris în partidul comunist "în mod conspirativ" nu a fost judecat de Consiliul superior al oștirii. Dimpotrivă, toți acești ofițeri au avut avantaje materiale, unii ajungând până la gradul de general.

Raportul prin care cerusem plecarea din armată a fost considerat "o acțiune politică personală."

Am părăsit, deci, armata! Acest deznodământ nu-l întrezărisem când am pășit cu emoție pe poarta Liceului militar "D. A. Sturdza" din Craiova.

Armata rămânea pe mâna colonelului Constantin Ionescu și a altor ofițeri politici de categoria lui. Dar ce s'o fi ales din acest colonel, care s'a dovedit un comunist atât de înfocat? Am auzit că după anul 1950 a fost condamnat pentru crimă de război. Dar, ce ne miră acest fapt? Nu preconiza Lenin înfăptuirea revoluției mondiale cu ajutorul oricui? Chiar cu ajutorul tâlharilor de drumul mare! Si mai ales al demagogilor! Si poate chiar al Teroriștilor!

Rămas fără serviciu, am hotărât să fac eforturi pentru terminarea facultății. In toamna anului 1947 am susținut ultimul examen din anul II: dreptul civil, cu profesorul Luțescu. Acest examen l-am pregătit cu cea mai mare atenție, având și timpul necesar.

Profesorul Luțescu mi-a cerut să supraveghez pe studenții anului IV, care dădeau lucrare scrisă la dreptul comparat, într'o jumătate a amfiteatrului unde se ținea examenul. Printre cei care dădeau lucrare scrisă se aflau și doi cunoscuți: locotenentul de cavalerie Stefan Velea, fost instructor la școala de ofițeri activi cavalerie, din Târgoviște și Mihai Sbenghe, fost coleg de liceu. La sfârsit, profesorul Luțescu mi-a propus să frecventez cursurile facultății, pentru a colabora cu el. I-am răspuns, cu regret, că nu am posibilități materiale.

La început, un minim de existență îmi era asigurat cu greu de sărmanul meu tată, căruia i se anulase pensia de invalid din primul război mondial.

La 30 Decembrie 1947, regele Mihai este obligat să abdice, deși fusese decorat de Stalin cu ordinul "Victoria". O manevră asemănătoare încercase Stalin și în cazul Jugoslaviei. El îi ceruse lui Tito să accepte pe regele Petru, chiar dacă mai târziu îi va înfige un cuțit în spate. Iată morala lui Stalin, care după răpirea Basarabiei și Bucovinei din anul 1940 fusese denumit "măcelarul din Piața roșie"!

Iată pe mâna cui dăduse Roosevelt țările din răsăritul Europei, țări cu o zbuciumată istorie, dar cu o neastâmpărată sete de libertate!

La începutul anului 1948, mi se oferă de către niște cunoscuți un post de pedagog la Scoala normală de învățători din Craiova, pentru anul școlar în curs. Nu aveam altă alternativă.

Aici am găsit aceeași atmosferă sufocantă din armată: școala era supusă unui proces de dezintegrare, pentru a se putea înfăptui mai ușor reforma urmărită de partidul comunist.

Profesori bătrâni și de valoare deosebită nu mai aveau nici cea mai mică autoritate în fața elevilor incitați la indisciplină. In această perioadă, m'am împrietenit cu maiorul de cavalerie în rezervă Lucian Dimitriu, cu numele conspirativ "MALU".

După rezoluția cominformului din vara anului 1948, împotriva lui Tito, maiorul Dimitriu mi-a propus să încerc o trecere de frontieră în Jugoslavia, pentru a constata ce posibilități există acolo pentru rezistența românească.

Deși m'am declarat de acord cu propunerea sa, el a renunțat, pentru moment, la acest plan.

Până în toamnă, am pregătit ultimele examene din anul III, dintre care dreptul internațional public m'a atras în mod deosebit. Invățasem 52 de articole din Charta Națiunilor Unite, ca pe "Tatăl Nostru", fără a omite un singur cuvânt. Preambulul Chartei l-am încrustat cu litere de aur în inima mea și el îmi va fi de mare folos în viitorul apropiat. Voi face deseori uz, în special de prima parte a preambulului:

"Noi, popoarele Națiunilor Unite,
Hotărîte să salvăm generațiile viitoare de plaga războiului, care de două ori în decursul vieții noastre a adus omenirii dureri nespuse și pentru a reafirma credința în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și valoarea persoanei umane, în drepturile egale ale bărbaților și femeilor și în egalitatea tuturor națiunilor mari sau mici,

Si spre a crea condiții care să ajute la menținerea justiției și respectului față de obligațiile ce decurg din tratate și alte izvoare ale dreptului internațional..."

Acest impresionant preambul aducea accente din preambulul Constituției americane:

"Noi popoarele Statelor Unite,
In scopul. . . de a stabili justiția. . . și de a ne asigura nouă și urmașilor noștri binefacerile libertății. . ."

Venit la București la examene, în luna Octombrie 1948, am dus-o foarte greu din punct de vedere material. Locuiam pe Splaiul Unirii, aproape de podul Mărășești, într'o fostă baracă germană, plină de paraziți. Primeam o masă pe zi, la cantina fabricii "Lemaître".

Am trecut examenul la dreptul internațional public. Profesorul Nicolae Dașcovici era de o severitate ieșită din comun, dar a știut să ne strecoare în suflet dragostea pentru drepturile omului, atât de brutal încălcate în România anului 1948. De la el am reținut faimoasa frază rostită de președintele Franței, Al. Millerand, după primul război mondial, cu ocazia restituirii Ardealului către România: "O stare de lucruri chiar milenară nu are temei să dăinuiască, dacă s'a dovedit a fi contrarie dreptății".

Tot el ne vorbea cu entuziasm despre țelurile și principiile "Națiunilor Unite", despre omul "cetățean al lumii", despre "dreptul sfânt de azil".

Am luat hotărârea să aprofundez cândva studiile de drept internațional. Marile institute de drept internațional din Occident îmi păreau ca o lume de vis. Din cauza lipsei de bani pentru plata chiriei am fost obligat să lucrez ca salahor la construirea unei expoziții, lângă fostul cinematograf ARO. Condițiile de lucru erau inumane. Lucram 12 ore, noaptea, cu o pauză la miezul nopții. Aici mai lucrau ca salahori sute de elevi și studenți dela Facultatea de Drept și Academia comercială. Intr'una din seri, prezentându-ne la lucru, nu am mai fost angajați. Se spunea că un post de radio american ar fi criticat faptul că elevii și studenții lucrează ca salahori în România. Tinerii erau deprimați. Numai că, din lipsă de mână de lucru constructorii au fost obligați să ne reangajeze.

Intr'o noapte, un student originar din Banat mi-a spus că Românii trec frontiera în Jugoslavia, unde sunt bine primiți. Mi-a încolțit gândul să încerc o trecere de frontieră în Jugoslavia, din mai multe motive. In primul rând, voiam să îndeplinesc o dorință a maiorului Lucian Dimitriu, care intenționase să mă trimită în Jugoslavia în cursul verii trecute. Apoi condițiile materiale deveneu tot mai grele. Eu nu eram primit în nici un serviciu, din cauza dosarului politic necorespunzător, și nu mai puteam continua facultatea, deși mai aveam un singur an.

Atmosfera devenea din ce în ce mai apăsătoare. Arestările se țineau lanț. Așteptam să fiu și eu arestat, pentru atitudinea deschisă din timpul armatei.

Cu câteva zile în urmă, văzusem oprită pe stradă o unitate aparținând Institutului medico-militar, din București. Am recunoscut și câțiva foști colegi de liceu. Toți strigau fără încetare: - Stalin! Stalin! Stalin! Stalin! Stalin!. . .

Am rămas uimit de această scenă dezolantă! Ce se întâmplase oare în armată, în ultimul an și jumătate, de când eu o părăsisem, că oamenii se transformaseră astfel? Ce teamă deosebită îi determina să slăvească pe Stalin cu atâta zel?

Hotărârea a fost luată: voi pleca singur, direct la frontieră, cât mai curând posibil, pentru a nu cheltui puținii bani primiți după munca istovitoare de salahor. Nu voi povesti planul meu nimănui, din cauza pericolului de trădare, voluntară sau involuntară.

Maiorului Dimitriu îi voi comunica din Jugoslavia tot ce voia să știe.

Voi trece frontiera pe data de 2 Noiembrie 1948, ziua alegerilor prezidențiale din Statele Unite. Aceste alegeri îmi păreau de o importanță deosebită și trecerea frontierei în această zi demonstra simpatia mea pentru această țară pe care o consideram, ca Lincoln, "ultima bună speranță a pământului".

In ziua de 31 Octombrie, seara, mergând spre baraca mea, am trecut pe lângă o instituție, în apropiere de podul Serban Vodă, care era păzită de un militar. L-am întrebat ce instituție este, dar a refuzat să-mi răspundă.

Aveam să aflu în luna Martie 1950 ce instituție era: Tribunalul militar București, unde aveam să fiu judecat și condamnat.

A doua zi am plecat la gară și nu m'am oprit până la frontiera româno-jugoslavă.

Continuare în numărul viitor

POEZIA CONTIMPORANĂ BASARABEANĂ

La Prispa Casei

Vor spune, poate, unii că'i poveste,
Poveste ce de mult s'a depănat:
La prispa casei, care nu mai este,
Adesea vin și țiu cu mine sfat.

Nici casa nu'i, nici mama și nici tata.
Mă poartă soarta pe un alt făgaș,
Dar și acum văd casa și ograda,
Văd cărăruia primilor mei pași.

La poartă văd cum schimbă fețe-fețe
Un plop semeț, mai 'nalt ca visul meu.
De-aici purces-am prin vâltoarea vieții
In urma unui stulburatic zmeu.

Azi alte pagini scriem de poveste.
Trecute vremi s'au stins, ca un ecou.
La prispa casei, care nu mai este,
Cărunți la tâmple revenim din nou.

Petru TRANSNIPREANU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

SERGIU GROSSU

VANIA MOÏSSÉIEFF

LE JEUNE MARTYR DE VOLONTIROVKA

CATACOMBES

In lupta pe care o duce împotriva celor fără Dumnezeu de când a sosit în lumea liberă, atât prin excelentul hebdomadar "CATACOMBES", cât și prin publicarea de cărți lămuritoare asupra crimelor comise de comuniști, Dl. Sergiu Grossu a considerat o datorie de onoare a împărtăși omenirii suferințele prin care a trecut acest tânăr basarabean, autorul fiind el însuși fiu al Basarabiei. (Scurte date istorice asupra tragediei acestei provincii românești din INTRODUCERE, sunt desigur binevenite).

Dar, cine a fost Vania Moisseieff și pentru care motiv anume este declarat MARTIR?

Născut în 1952, deci 8 ani după ocuparea Basarabiei de către trupele rusești, în comuna Volintirovka (Volintiri), într'o familie de credincioși baptiști, după ce termină cei opt ani de școală în 1968, primește botezul în 1970 devenind membru activ al Bisericii Baptiste Independente, urmează un curs de șofer și în Noiembrie același an este recrutat în armata sovietică.

Cu toate insistențele superiorilor și camarazilor săi de a se lepăda de credința lui, tânărul Vania continuă să-și mărturisească convingerea, fapt pentru care este mereu interogat de superiorii săi și mereu pedepsit ca în cele din urmă să fie bătut mortal și apoi; "acoperit de vânătăi" și răni, încă viu, a fost înnecat în Marea Neagră, în prezența locotenent-colonelului I.E. Malcine". . . Certificatul de deces indică "axfixiere mecanică prin înnecare". Dar actul autopsiei stipulează că: "moartea a fost provocată în urma unor acte de violență".

Suferințele prin care trece, le înseamnă într'un carnet personal, pe bandă magnetică și în același timp, își mărturisește credința în versuri. Toate aceste documente sunt reproduse în cartea de față.

In scrisoarea adresată părinților săi la 15 Iunie 1972, el își prevede tragicul sfârșit. Iată aceste rânduri emoționante: "Iubiții mei părinți, Domnul mi-a arătat drumul pe care trebue să-l urmez. Si am decis să-l urmez. Ignor deci faptul dacă voi mai putea să vă văd în viața aceasta, căci lupta prezentă este mult mai grea decât prima. . . Nu fiți deci triști dacă această scrisoare va fi ultima dela fiul vostru".

Ce uimitoare mărturisire de credință din partea unui tânăr născut și crescut sub comuniști.

Fără a încerca să-i romanțeze viața, Dl. Sergiu Grossu publică în paginile acestei cărți documente irefutabile pe marginea acestui caz de persecuție religioasă și asasinat în U.R.S.S. Si anume, scrisorile lui Vania către părinți, scrisori ale părinților și comunității religioase, precum și scrisori primite de familie din partea unor necredincioși, care au luat cunoștință de moartea tragică a tânărului Vania, fie prin Buletinul Bisericii Baptiste Independente din U.R.S.S., fie din chiar presa sovietică ce s'a străduit să documenteze că Vania Moisseieff ar fi murit în urma unui accident, înnecându-se în timp ce se scălda în Marea Neagră. Eforturile acestea ale presei sovietice de a camufla uciderea tânărului Vania și de a demonstra că în armata sovietică și în U.R.S.S. nu există persecuții religioase, ba dimpotrivă, cea mai deplină libertate de conștiință, sunt însă contramandate prin procesele împotriva altor credincioși ce, într'un fel sau altul, au fost implicați în această crimă abominabilă.

Nesinceritatea și ascunsul după deget al bezbojnicilor dela Moscova, reiese credem limpede din următoarele două citate. Si anume, iată ce se scrie în ziarul "MOLDOVA SOVIETICA", în numărul său din Aprilie 1973: ". . . un anume Kerdivara, membru al sectei adventiste de ziua a șaptea, făcând pe misionarul, a plecat la Ribnița și aci, în locuința cetățeanului Totok și-a adunat adepții pentru a-i îndoctrina. Dar grație vigilenții activului de partid al orașului, s'a putut pune capăt acestei practici religioase a lui Kerdivara și că acesta din urmă a putut fi obligat să răspundă de actele sale" . . .

Cum anume pot fi puse alături rândurile de mai sus cu cele scrise de N.Konstantinov în "SOVIETSKAIA KIRGIZA" în numărul din 5 Ianuarie 1973: 'Pentru toți cetățenii Rusiei Sovietice, fără excepție, libertatea confesiunei este garantată, iar credincioșii onești beneficiază din plin de această libertate"?!. . .

Care anume LIBERTATE?. . . Libertatea de a fi înnecat de viu, ca Vania Moisseieff?. . .

Cartea aceasta, rămâne, o mărturie a bestialităților comuniste și luptei pe care o duc aceștia împotriva lui Dumnezeu și a credincioșilor din întreg imperiul secerii și ciocanului. Ca atare, o recomandăm cu toată căldura cititorilor noștri care-și permit o lectură în limba franceză.

Adresa, pentru comenzi: CATACOMBES, Boite Postale 98 - 92405 Curbevoie Cedax, Paris, France.

Nicolae NOVAC

OCTAVIAN BÂRLEA

România și Românii

Los Angeles
1977

Dela primul contact cu coloniile românești din Statele Unite, acum câțiva ani, Msg. Octavian Bârlea și-a dat seama de cât de puține cunoștințe au, în special tinerii, despre țara părinților și bunicilor lor. De aci, după cum reiese din prefață, hotărîrea de a scrie și tipări o carte, fără pretenții savante, simplă dar în același timp informativă. Si trebue s'o recunoaștem că, într'o mare măsură, a reușit a umple acest gol adânc simțit cu acest volum de 421 pagini: ROMANIA SI ROMANII, apărut în anul 1977, atât în limba română cât și în engleză, cu texte paralele. Cartea a apărut sub auspiciile acelei mult discutată de altfel: "Academia Română-Americană de Stiințe și Arte", înființată de chiar Msg. Bârlea, cu sediul în California, (265 Lee Street, 101; Oakland, Cal. 94610).

Citâm din PREFATA: "...Pe pământul american se află. . . un număr însemnat de tineri ieșiți din familii de origine română, care s'au ridicat la o apreciabilă cultură. Dar câți din ei își cunosc poporul de origine? Pentru toți aceștia,. . . socotim așadar că o îmbogățire a ideilor despre Români și despre România nu poate fi decât binevenită. . . Pășind spre această țintă volumul tinde ca în puține pagini să dea o informație cât mai bogată. . . Expunerea desigur e făcută cu grija exactității și obiectivității. Dar dincolo de orizontul obișnuit al datelor cartea vrea să ofere cititorilor și o viziune românească a țării și a poporului în lumina Scolii transilvănene, -adică în lumina acelui curent de gândire și viață românească ce e la baza unității politice a națiunii române, și dela care avem valori culturale și religioase ce pot inspira și generațiile viitoare"...

Dacă-i recunoaștem Msg.Bârlea meritul de a fi dat Românilor-Americani o asemenea carte utilă, nu putem a nu sublinia că nu-i împărtășim unele idei exprimate în unele capitole și mai ales unele concluzii la care ajunge și pe care noi le considerăm eronate și, dece n'am spune-o oare, chiar suspicioase.

Lăsând însă istoriei să judece acele afirmații și concluzii, subliniem următoarele rânduri de adevăr: ". . . când Rușii, cu armament american, au înaintat și au ajuns în Moldova de Nord, România a căutat să încheie armistițiu și a cerut protecția Angliei și Americii. Aceste țări însă, după ce la Teheran cedaseră România sferei de acțiune a Rusiei, au îndrumat delegațiile românești să trateze cu Rusia. Obligată astfel să se plece în fața Rusiei, România la 23 August 1944 a încetat lupta împotriva armatelor rusești. . . Armistițiul dintre România și Rusia a fost semnat abia la 12 Sept. . ."

(Preaslăvitorii actului dela 23 August 1944, în a căror Calendare, această zi a infamiei a fost trecută ca ziua desrobirii României din jugul fascist, își pot mânca inima cu sare și cu piper. Iar, dacă vor pe deasupra și muștar, noi li-l trimitem gratuit.)

Dar, să continuăm cu un alt citat din această carte: "România a rămas și după conferința de pace dela Paris din 1947 mai departe, pe ani, sub ocupație militară rusească și sub influența regimului comunist rus, conform deciziilor marilor puteri dela Teheran și Yalta. In acest cadru la 30 Decembrie 1947 a fost suprimat regatul, fiind regele Mihai I expulzat". . .

E bine c'au fost subliniate aceste două adevăruri într'o carte ce se adresează unui public cu reduse sau deochiate cunoștințe istorice asupra României și Românilor. Le fel, binevenite sunt și informațiile din capitolul: Limba Română.

Vorbind despre "Arta modernă laică", autorul amintește în aliniatul despre muzică, câteva evenimente importante și câteva nume celebre, dar trece cu vederea câteva nume mari din viața românească muzicală, cum ar fi: Constantin Brăiloiu, Sabin Drăgoi sau Tiberiu Brediceanu. La fel credem că viața politică dintre cele două războaie mondiale, a fost mult prea succint tratată.

Cu toate lipsurile mai sus amintite și altele trecute cu vederea, trebue să recunoaștem că în cea mai mare parte, Msg. Bârlea a reușit să dea un prim manual informativ destul de prețios tineretului român-american, ce n'ar trebui să lipsească din nici o familie cu tineri în licee sau universități.

CRONICAR

Inscripție pe o carte

Vintilă Horia, în forma versului lui Apollinaire din "Alcools" dăruiește limbii neamului său un Jurnal de copilărie, culegere de poeme pe care le dedică părinților săi. (Paris Fundația Regală Universitară Carol I 1958).

In fond, nu alcooluri ale spiritului sunt aceste reîntoarceri care caută descifrări noi în litanii de mult moarte?

Unde mai trăiește oare copilăria noastră apusă de-atâta timp odată cu luminile și apele primăverilor?

Ceea ce retrăim azi nu e decât umbra visului care a crescut ca un copac solitar în grădinile fumurii ale amintirilor noastre: Vise înecate în pânzele albastre ale alcoolului, reverberații ale unui crepuscul care-și împrăștie aroma numai în tinda cu pereții străvezii, care este sufletul poetului.

Fructe ale cerului căzute la porți care nu se lasă deschise decât cu vraja descântecului.

Acesta este singurul limbaj cu care putem aduce la întâlnire fecioara de dincolo, a copilăriei noastre.

Si pentru ca masca noastră de azi să n'o alunge înspăimântându-o, vom ajunge la ea lăsându-ne afară trupul, înaintând doar cu pașii inimii care a rămas aceiași.

Demiurgi suntem al unui alt spațiu și alt timp, pe care numai noi îl știm de-acum cârmui spre acele nunți iscate în coclauri cu luceferi, de mult uitate.

Si toată sărbătoarea asta are loc undeva tare departe, având forme prelungi neștiute decât de cei care cunosc vorbele care n'au fost încă nicicând rostite.

Copilăria noastră apare invers răsfrântă pe retina dreaptă ca un tavan de cristal.

Si-apoi până la urmă o să vezi că de fapt nici n'a fost ea, copilăria noastră, ci un fel de mireasmă a ei, închisă în tainițele vieții, căreia i-ai croit haina sinelie a poemelor tale.

Frate, regine ale nopților cu lună, flori ale somnului, sunt toate aceste aduceri aminte.

Ovidiu VUIA

Urmare din numărul precedent

Dece a-i făcut lucrul acest, Neli?... Dece m'ai aruncat în brațele reci ale desnădejdei, când mie îmi era dor de căldura brațelor tale? Dece ai coborît pleoapele, în trecere pe lângă mine, când știai că eu tânjesc după adâncimea ochilor tăi...

...„Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, dece m'ai părăsit"...

3. IV. Ai ucis în mine avânturile Neli, dar n'ai ucis omul. Ai rănit imaterialul închis în carcera de lut a trupului meu. Ai făcut din mine o bucată inertă de humă. M'ai aruncat în infinit. Și totuși, sunt mereu prezent în lumea voastră, deși eu trăiesc într'o lume diametral opusă vouă. Trăiesc într'o lume în care voi nu veți putea trăi niciodată, într'o lume nemuritoare. Lumea ta, Neli, e trecătoare și murdară. Pe când lumea în care trăiesc eu, e veșnică și curată, e lumea visului, lumea eternității. Tu m'ai disprețuit, pentrucă ți-ai dat seama că eu sunt lut iar tu Dumnezeu, uitând însă că eu ți-am dat dumnezeirea și te-ai prăbușit ca Lucifer, pentrucă asemenea lui, te-ai răzvrătit împotriva creatorului...

10 IV. M'au hrănit gândurile, gândurile m'au învins... iar Dumnezeul meu, a fost un Dumnezeu de lut... Femeia...

30 IV. Vrei să te reîntorci, Neli, la cuibul cald al dragostei noastre? Dece nu lași destinul să-și urmeze calea? Fugi Neli, fugi cât mai departe de mine. Lasă-mă în lumea mea de vis. Nu-mi întinde din nou cupa plină cu fiere. Nu mă readuce la realitate, când știi că pentru mine realitate nu poate fi decât dureroasă. Lasă-mă, că m'am obișnuit alături de himere. E mult mai plăcut să trăiești aci, în această anticameră a realității, decât în realitatea pură, unde oamenii sunt cu sufletele negre, unde fiecare te lovește, te huidue, te alungă...

Dece să mă avânt, nebun, din nou, în lumea voastră, când știu că nu-mi puteți da nimic din ceiace am eu aici. Dece să reîncep o viață pe care abia am părăsit-o? Dece?...

5 V. Mă urmărește blestemul. Lumea e revoltată împotriva mea. M'au prins în clește și mă strâng. Și râd, bestiile, când văd cum îmi sângeră rănile. Mi-e sufletul o epavă, bătută de toate vânturile vieții. Sunt singur. Și lupt din răsputeri, cu valurile ce vor să mă înghită.

E noapte. E întuneric. Și furtuna se deslănțuie cu furie. Cârma vasului mi-a fost ruptă. Plutesc la întâmplare pe marea înviforată. Valurile se ridică uriașe, din ce în ce mai uriașe. Iar eu sunt mic și neputincios. Mi-e inima de piatră. Dură. Fermă. Nu mă rog de zeii ce știu că nu-mi pot ajuta. Voiu merge la voia întâmplării. Un val mă ia, mă aruncă aci. Altul vine, mă duce în altă parte. Și merg mereu, tot înainte. Și știu că odată tot voiu ajunge acolo, unde am plecat. În ciuda tuturor zeilor infernului. Așa, cum odinioară Ulisse...

20 V. Azi, omul cu sufletul negru m'a învins. M'ai învins și tu Neli. Ziua aceasta, a fost pentru mine, ziua marilor înfrângeri.

Un singur om, din mulțimea de oameni, m'a învins, Neli. Și tu.

Mi-ai deslegat odgoanele, ca să plecăm din nou pe marea visurilor noastre. Ai reaprins luminile în toate felinarele. Ai reparat cârma. Azi vasul nostru e nou. Și iată-ne din nou stăpâni pe viață.

M'ai învins, Neli, dar... și eu te-am învins.

25 V. Plec din orașul acesta, Neli, căci lumea se uită cu ochi răi la mine. Mă voiu reîntoarce, însă, atunci când voiu fi dat uitării și vom reîncepe viața...

În drumul meu de azi, am trecut pe urmele amintirilor.

Pe cărarea pe care ai umblat desculță, am căutat urma pașilor tăi, în nisipul galben. Am mângâiat scaunul și locul unde ai stat tu și am simțit atunci, zâmbetul tău eterat și privirea galeșă a ochilor tăi. Te zăream pretutindeni: la izvor cu urciorul în mână, în luminișul de pădure, pe lac cu barca. Și totuși, tu nu erai nicăeri. Tu erai în mine, în sufletul și inima mea. Eu însă, te vedeam aievea, în joacă de sălbăticiune mică.

30 V. Dece a-i redeșteptat în mine simfonia aceasta pe care voiam s'o uit, Neli? Dece cântecele mele se strunesc azi pe coardele vechi ale unui trecut înnămolit?...

Dă-mi ceva nou, Neli, ceva ce n'am avut până azi. Dă-mi o dragoste curată, o dragoste sfântă, o dragoste mare. Sunt sătul de nimicnicille ce nu-ți pot da decât numai dureri. Dă-mi dragostea pe care ne-a dat-o Dumnezeu, dragostea după care lâncezesc și pe care am căutat-o în zadar atâta timp.

30 VI. Neli, nu te-ai putut smulge nici tu din restul lumii, pentrucă și tu ești femeie, și tu ești din același aluat al Evei. Totuși... eu te iubesc...

7

Cu pleoapele întredeschise, Ionel Cernea rămase pierdut în reveria amintirilor. Răsfoi leneș câteva file de carte, apoi începu din nou să citească:

În împărăția florilor și a tăcerii, coborîse noaptea.

Eram singur la foc și parcă n'aș fi vrut să fiu aci.

Mă gândeam la femeia pe care o iubeam și care în momentul acela, dormea poate, nepăsătoare. Mă uitam la foc, aruncam două trei vreascuri, apoi îmi ridicam privirile spre stele. Mă uitam pe rând la fiecare și parcă așteptam ceva. Ce? Nici eu singur nu știam. Mi se părea că aud în aer fâlfâiri de aripi. Așteptam poate să văd îngerii plutind în jocul clarului de lună.

Era liniște. Doar pâlpâitul focului și murmurul râului din vale se îngânau în șoapte melancolice.

Și 'n tot cuprinsul Semenicului, eu singur ascultam cântecul luminilor stelare.

Unde era Neli?

Aurel D. BUGARIU

DRAGOSTE ALBĂ

ROMAN

În singurătatea care mă înconjura, doar ea se desprindea din jocul bizar de umbre și-mi turna în suflet fiori nelămuriți. O simțeam alături de mine, deși ea era departe. Întindeam brațele să o cuprind și strângeam la piept golul, întunericul, nelămuritul.

În noaptea grea a Semenicului, coliba noastră părea un cuib de lumină.

Răcoarea zilelor precedente, cu ceață și ploaie măruntă, se menținea încă. Deși în fața focul mă ardea, spatele îmi era înghețat. Îmi era foame, și-mi era somn. Simțeam oboseala cum îmi îngreuia pleoapele. Și mai era mult până la schimbul plantonului.

Am luat patru cartofi și i-am aruncat în jar, așteptând să se frigă cât mai bine.

Și iarăși, gândul mi s'a întors la Neli.

Poate, prin somn, Neli se visa alături de mine, pe piscurile de calcar ale Semenicului. Sau — cine știe — poate că Neli se visa în brațele altuia...

Mi se părea că Semenicul știa dar nu-mi spunea nimic. Tăcea ca o matahală enormă de piatră și lut. Ca un monstru. Și totuși îl iubeam, deși era amanta anonimă, amanta ce te ademenește, te minte, te înșeală...

Muntele...

Am scos din buzunarul hainei carnetul de însemnări și am scris în mijlocul unei pagini albe:

„Neli, marea sufletelor noastre, ne așteaptă liniștită, să plutim pe 'ntinsu-i..."

Eram la munte și visam... o mare.

Ceasul brățară anunța în sfârșit ora schimbului.

Mă uit la prietenii ce dormeau liniștiți, acoperiți până peste cap cu păturile groase de lână, mai arunc pe foc câteva vreascuri, privesc cerul, îngân o melodie pe care n'am mai auzit-o nicăeri, apoi mă aplec asupra celor ce dorm.

— Panait, scoală. Ți-a venit rândul.

— ...iii... e frig...

— Frig al dracului.

Se ridică. Iar eu, mă pregătesc să-i iau locul. Îmi amintesc de cartofii aruncați în jar și-i scot.

Iau unul, îl scutur de cenușe și încep să-i desfac pielea. Reușesc pe jumătatea. Foamea și frigul mă ațâța. Apuc să înfulec pe nerăsuflate din cartoful fierbinte.

— Ce faci mă?

— Mănânc.

— Ce?

— Cartofi.

— Dă-mi și mie.

— Na.

Îi arunc un cartof. Panait îl prinde din sbor. Și cât ai bate din palme, cei patru cartofi au dispărut.

Mi se pare că m'am mai încălzit puțin.

Mă arunc pe patul improvizat din crăci, frunze uscate și mușchiu, mă acoper bine cu straiele de lână și încerc să dorm.

La foc, Panait murmură:

— ...Hi... straşnică idee... la să vedem de mai sunt...

N'am reușit să închid bine ochii, când am simțit urcându-mi-se ceva pe brațul drept, apoi am simțit o înțepătură. Am lovit cu palma stângă îmbrăcămintea și am simțit că am strivit pe piele ceva moale.

M'am ridicat și am tras încet mâneca hainei.

— Ce-i?

Panait se apropie curios de mine.

— Nimic... un paianjen...

— Te-a mușcat?

— M'a înțepat.

Panait începe să râdă și-mi arată petele și urmele mușcăturilor, pe mâinile sale.

Mă așez din nou între ceilalți patru camarazi ce dorm liniștiți, strâng pleoapele cu putere, respir adânc.

Vreau să dorm cu orice chip.

La foc, Panait cântă în surdină:

„Când răsare mândra lună
Eu duc turma la pășună..."

Simt în corp o moleșeală plăcută, iar pleoapele din ce în ce mai grele.

Al dracului paianjen...

„Ș'am o turmă de oiță
Și-o frumoasă mândruliță..."

A doua zi, mă trezesc disdedimineață. Nu mai pot dormi. Soarele răsărise. Era totuși, destul de frig.

Silviu a pus oala pentru ceaiu și acum adună vreascuri în jurul colibei.

Profit de ocazia că ceilalți dorm încă și-mi completez jurnalul.

10 VII. 193... Zorile se revarsă pe Semenic ca o mare de lumină. În iarbă, roua strălucește diamantin. E ultima zi pe care o petrec aici în această împărăție a florilor, a tăcerii și a norilor.

Răcoarea dimineții acesteia, mi se strecoară plăcut în corp. Mă simt atât de bine și atât de puternic.

Neli, e atât de frumos muntele.

Dar, dece mă gândesc iarăși la tine? Cine poartă pașii gândului meu spre buclele tale castanii cu unduiri de cântec? Cine-mi picură în suflet melodia glasului tău și-mi zugrăvește ca pe o pânză divinul tău surâs?

E atât de rece apa la munte și atât de bună.

Și totuși, Neli, simt setea buzelor tale.

E atât de senin uneori cerul, încât ai impresia că o să-l zărești pe Dumnezeu prin tăriile albastre.

Și totuși, ochii tăi sunt mult mai senini, Neli.

Aseară, privind cerul, m'am gândit la tine. Nu știu dece. Te simțeam aproape. Lângă mine. În mine. Pretutindeni. Și tu, erai așa departe.

Va veni oare timpul când o să te am mereu aproape? Când să-ți pot sorbi în liniște parfumul buzelor și să-ți pot privi în adâncimile ochilor?

Azi, tăcerea Semenicului mă înfioară, pe mine cel înșelat de tăcere și singurătate.

Mi-e dor de tine, de ochii și buzele tale, de buclele părului tău castaniu.

Și plec de aci, cu zorile pe umeri și rucksacurile în spate, am plecat îndărăt spre urbe.

În urma noastră, Semenicul se trezea la viață.

PANOPTICUM

8

. . . .

Vă sculați și slugile
S'aprindă făcliile,
Să măture curțile,
Domnul Isus Hristos

Ionel Cernea începu să-și frece cu putere ochii. Adormise? Visase?... Și colindul... Colindul acesta unde răsună? I se părea că toți pereții cântă. Hotelul întreg.

Ce se petrecea oare aci? Erau fantome? Strigoi? Cine cântă colindul atât de frumos în noaptea ireală a nașterii, în noaptea betleemică?

. . . .

Și nu vă vin nici de-un rău,
Vă vestesc pe Dumnezeu,
Să vă mântue de rău,
Domnul Isus Hristos

Se ridică. La ușă... La ușă răsuna colindul acesta dumnezeesc. Acolo se petrecea minunea.

Se repezi cu putere și deschise brusc.

Domnul cel fără 'nceput
Domnul Isus Hristos
Azi în iesle s'a născut
Domnul Isus Hristos

Începu din nou să-și frece ochii și mai puternic. Nu-i venea să creadă ceiace vedea. Își duse mâna la frunte și începu să strige dureros.

— Ce-i ?... Ce se petrece aici ?... Fantome... Casa asta e plină de fantome... Fugiţi... Fugiţi... Strigoi...

— Nelule, ce ai ?... Fi liniştit dragă... Nu sunt goi... Suntem noi, măi Nelule, mă... Noi...

— Dragule... Ah...

— Nelule.

S'au îmbrăţişat strângându-se puternic, nevenindu-le să creadă că erau ei. Li se părea că trăesc vis frumos, un vis halucinant...

Doi fraţi, se regăseau după zece ani, în camera ui hotel, în oraşul în care-şi măcinaseră sfârşi copilăriei şi adolescenţa.

— ...Nici acum nu-mi vine să cred, măi Dragule, ... mă strigoiule, mă... Ce cauţi aici ?

Ion Dragu, începu să râdă cu sgomot.

— Eu ?... Dar tu ?... Tu ce cauţi aici ?

Cernea se uită lung la el, îl prinse de mână şi-l strânse puternic.

— Pe voi vă caut... Pe tine... copilăria... adolescenţa... Pe Neli...

Ceilalţi, şedeau în semiobscuritatea coridorului. ştiind ce să facă. Nu se puteau dumeri nici ei. mai ales, nu îndrăzneau să tulbure clipa solem- a acestei reîntâlniri de basm, deşi erau curioşi vadă ce va zice atunci când îi va vedea şi ei.

Panait Vardaru, începu să tuşească.

Dragu se trezi ca dintr'un somn lung.

— Stai dragă puţin, nu mă lua aşa. Pe ăştia am uitat.

Şi Dragu arătă cu mâna spre uşa deschisă.

Ceilalţi doui, înaintară în lumina camerei.

Cernea rămase din nou înmărmurit.

— Tu eşti Olguţa ?... Tu ?... Voi ?... Ce dracu se petrece aici ? Sunt treaz ? Visez ? Spuneţi-mi oda-! Nu mă lăsaţi să mă sbucium atât ! Am să-mi pierd minţile !... Olga, ce cauţi tu aici, în lumea ceasta de fantome ?... Răspunde ?... Dece taci ?

Olga se roşise şi-şi lăsase capul în jos. Ce putea să spună ?!...

Dragu, îşi pierduse şi el cumpătul. Nu. Nimic din toate acestea nu era real. Totul era un vis. Un vis lugubru cu reîntâlniri după atâţia ani. Cu fantome... De unde o cunoştea Cernea pe Olga ?... Nu... Nu se putea... Totul era halucinaţie... Cernea n'avea de unde s'o cunoască pe Olga. Ea nu-i vorbise nimic despre el. Ba dimpotrivă, îi ceruse lui lămuriri asupra prietenului şi fratelui său. Şi acum ?... Acum erau două cunoştinţe vechi. Doui prieteni cari se reîntâlneau după ani şi ani....

— ...Şi pe mine nu mă mai cunoşti, măi Cernea, mă ?...

— Nu ! Cine eşti dumneata ?

— Apoi... eu sunt Panait Vardaru...

— Cum ?... Panait ?... Olga ?... Ionel ?... Voi toţi ?... Sunteţi aici... Nu !... Nu se poate ! Visez. Desigur visez. E peste putinţă !...

— Şi totuşi, măi Cernea mă, se poate... Dece nu-ţi vine ţie să crezi că noi suntem aci, în camera ta de hotel ? Ne crezi strigoi ?... Da ! Tu ai dreptate Cernea, noi suntem strigoii veniţi în noaptea naşterii depe alte meleaguri, să colinde fratelui lor, întors din pribegie... Ne primeşti ?...

Cernea dădu aprobativ din cap, neştiind ce să mai creadă.

Sus boeri, nu mai dormiţi,
Domnul Isus Hristos
Vă sculaţi şi vă gătiţi
Domnul Isus Hristos...

Colindul a început să-şi verse lumina serafică în camera şi sufletul lui Cernea. Îi vedea acum pe toţi. Erau ei : Dragu, Olga, Panait...

Dar Olga ?... Olga ce căuta în mijlocul lor ?

Se uită pe rând la feţele lor zâmbitoare şi începu apoi şi el să cânte odată cu ei, colindul naşterii :

Domnul cel făr' de'nceput
Domnul Isus Hristos...

Sunetul argintiu al colindului se prelingea ca o undă uşoară pe coridorul hotelului. Ici şi colo, uşile s'au deschis, purtând fiecare în scârţâitul ei, un semn de întrebare...

In faţa camerei unde se petrecea minunea, locuia o fată cu păr de aur şi ochii, două lacuri de munte, în care seninul cerului îşi spăla faţa, prietena melancoliilor Olguţei, a lui Panait Vardaru, dar mai ales a prietenului acestuia : Mareş Timidul, cum era botezat, care-şi ardea mistuitor în suflet, dragostea lui mare, pentru Veronica.

Şi când uşa Veronicăi s'a deschis, de undeva, din lumea umbrelor poate, Mareş a apărut încremenit ca o statuie în faţa ei. Cine ştie de când aştepta acolo în faţa uşei ei, urmărindu-i atent toate mişcările, aşteptând să se întâmple ceva, o minune, era doar noaptea tuturor feeriilor, noaptea naşterii.

Veronica deschisese cea dintâiu uşa, curioasă să vadă ce se petrecea aci. De unde venea cântecul. Şi ochii ei, au întâlnit ochii setoşi ai lui Mareş. O frică nelămurită i s'a strecurat în suflet...

— Mareş...

— Veronica...

— Ce se întâmplă aici ?

— Nu ştiu.

— Cine cântă ?

— Ei.

— Care ei ?

— Ei. Şi Mareş arătă cu capul spre uşa de vis-a-vis, apoi se apropie de ea, o cuprinse puternic de peste mijloc, o ridică puţin în sus astupându-i gura, ce se deschisese să ţipe, cu buzele lui pline, apoi intră în camera ei, strângând-o din ce în ce mai tare, mai sălbatec şi împingând uşa în urmă-i cu piciorul.

9

— Vasăzică, nu visez... Dar bine, oamenii lui Dumnezeu, cum v'aţi adunat aici ? Cine vi-a spus că sunt în Oraviţa ?

— Lasă iscodirile măi Cernea mă, măi frate bun şi drag... Ţi-om spune mai târziu... Nu căuta să întuneci bucuria acestei reîntâlniri.

Panait Vardaru se ridică şi plecă, întorcându-se peste câteva minute cu un serviciu de ţuică şi cu borcanul fumegând.

— Ţuică, Panait ?

— Nu... Ceaiu românesc... Ca pe vremea când eram elevi.

Turnă cu mare atenţie, umplând toate paharele, apoi declamator, începu :

— ...Şi acum... ridicăm paharul în cinstea fratelui şi romancierului nostru, care „pierdut a fost şi s'a aflat. Mort a fost şi-a înviat"... Şi în amintirea vieţii petrecute împreună...

După ce băură ţuica şi îşi aşezară paharele pe masă, Cernea întrebă din nou, care e taina care-i înconjoară.

Olga se uită lung la el, apoi îi zise :

— De ce eşti atât de curios, Nelule ?

— Păi bine, Olga... ia spune şi tu, cum să nu fiu curios când nu ştiu nimic din cele ce se petrec acum cu mine ? Chiar dacă mi-aş explica prezenţa lui Dragu şi Panait, crede-mă, prezenţa ta, n'o pot lămuri nici în ruptul capului. Ce cauţi tu aici, Olga ?...

— Ce caut ? Nimic ! Intâmplarea m'a adus...

De data aceasta, Ion Dragu intrase pe poarta nedumeririi. De unde o cunoştea Nelu pe Olga ?

— Nelule... dar tu... tu de unde o cunoşti pe Olga ?...

— Eu ?... Nu ştiu... Nu-mi aduc aminte... Să vă spună ea...

Olga se roşise. Niciodată nu spusese nimănui mica aventură din parcul Scudier. Ori de câte ori Ion îi vorbea de Cernea, ea căuta să găsească lucruri mereu noui despre el, fără să-i amintească cel puţin, că l-a cunoscut undeva, întâmplător.

Pentru ea, Cernea era un necunoscut, în toate convorbirile cu Ion. Era prietenul lui. Şi numai astfel trăia Ionel Cernea între ei : o umbră a unui prieten.

— Hai Olga... spune-le... Nu vezi că ard de nerăbdare... ce zici ? Nu sunt ăştia mai curioşi de cât mine ?

Ea se ridică de lângă el, întinse apoi mâna spre Dragu şi-i zise :

— Domnule Cernea, dă-mi voie să-ţi prezint pe Ion Dragu, soţul meu.

— Cum ?... Olga ?... Ioane ?... Ce se petrece aici ?... Voi ?....

— Da ! Noi !... Numai tu, Nelule... Numai tu şi Panait... Numai voi aţi rămas aceiaşi de acum zece ani...

Ionel Cernea se uita pe rând la toţi şi nu-i venea să creadă cele ce vedea. Capul îi era fierbinte şi mintea i se întunecase.

Toate acestea câte le vedea şi auzia aci, erau realităţi sau visuri ?

Ştia cum a plecat din Bucureşti, cum a călătorit, cum a întâlnit-o în tren pe doamna Magdalena Măcrineanu, cum a intrat aci, cum l-au prins apoi în mrejele lor amintirile.

Când s'a trezit din reverie, a luat cartea să citească şi... şi nu mai ştie ce s'a întâmplat.

Un cântec de colindă...

Panait Vardaru.

Olga.

Ion Dragu.

Prezenţa lor aci, putea oare să-i dovedească ceva ?

Nimic.

Ea putea să se realizeze tot atât de frumos şi în vis.

Ce putea crede atunci din toate acestea ?

Că Ion Dragu se căsătorise cu Olga şi că Panait Vardaru era un beţiv desfigurat de licoarea cea aducătoare de inspiraţii ?

Desigur visează !

Sau dacă nu, atunci, oamenii aceştia sunt nişte mincinoşi, nişte canalii. Cum se putea oare ca Dragu, fratele lui de cruce, să-l înşele, să-l mintă. Cum se putuse căsători cu Olga, fără ca cel puţin să-l anunţe, să-i imprtăşească şi lui bucuria ? Işi uitase oare promisiunea ? „*Cernea, de-aş şti că ar c'o capră şi de adus, tot am să te-aduc la nuntă*"...

Şi acum ?

Acum îi spuneau că Olga e soţia lui, a lui Ion Dragu.

Işi băteau joc de el, căutând să-l facă să sufere. Il torturau. Il umileau. Aştepta ca din moment în moment să izbucnească unul dintre ei şi să-i strige în faţă c'a fost un prost, un idiot, un monstru, şi să-i răscolească dragostea albă pentru Neli, să-şi facă element de tortură din ea.

Dece nu-l lăsau în pace oamenii aceştia ? Ce aveau cu el ? Dece veniseră aci să-i tulbure liniştea, să-l trezească din visul cald al amintirilor ? Cine erau ei în definitiv ? Cu ce drept îi răscoleau amintirile lui ? Şi dece ? Dece ?...

— Văd că eşti obosit, Cernea. Ţi se închid pleoapele de somn. Te lăsăm cu bine. Somn uşor...

Ion Dragu se ridică împreună cu Olga.

El rămase tot acolo, pe marginea patului, cu privirile pierdute'n gol.

Vardaru, se ridică şi el să plece şi zări pe pat îndărătul lui Cernea, romanul „*Chemări*".

— Dar asta.. asta ce e ?... Cernea.. un alt roman al tău ?... Când a apărut ?

Dragu şi Olga se apropiară. Vardaru răsfoia nervos filele.

— O iau s'o citesc, Cernea... Nu mă pot stăpâni... Trebue neapărat s'o citesc în noaptea aceasta... Inţelegi tu ?... Trebue !...

Continuare în numărul viitor

Inscripţie Basarabă

Să le spui din neam în neam, Basarabie,
De vremea când am străjuit din Cetate,
Şi-am purtat potcoavă şoimărească şi sabie
Pe unde azi crivăţul stepelor bate
In pustia păgânătăţii pustietate . . .

Pe-aici a sângerat şi Dumnezeu la 'nceput
Şi-a despărţit Asia nopţii, de soare:
Aicea la Nistru, Limanuri şi Prut;
Şi lacrima Lui e azi Marea cea Mare . . .

Strigă vrerile noastre peste vremi viitoare
Şi'nvie-le veleatul nostru de veghe
Când arcul nostru-l apăra pe Hristos;
Cum ne-am scris mormintele leghe de leghe
Şi-am îngropat în fiece bulgăr un os
Ca să le lăsăm pământul mănos . . .

Doinească-le din frunză Tigheciul fierbinte
Şi Nistrul le chiotească, 'n cascade:
"Noi am biruit peste potop de noroade,
Numai coborind în morminte . . .
Numai pe-aicea e drumu'nainte" . . .

De va fi dat cândva străini să ne'ncalce,
Noi le vom sta'n ajutor, în răscoală.
Un bulgăr va deschide adâncuri de-o falce
In a răsbunărilor grea răfuială.

Spune-le, Basarabie, că viaţa ne'nşală:
Că Dumnezeu ne-a pus la margini de lume
Ca să-i străjuim vitezi la icoană,
Şi să-L apărăm de iad şi huidume,
Guvernând din prigoană.

Vorbeşte-le de-un drept de mult mai departe,
Decât acei ce râd cum murim:
Impărăţia noastră e-un pod peste moarte.
Dar viaţa lor e numai ţintirim . . .

Iar celor ce-or uita, tu să le duci blestemul
Să n'aibă prag şi nici noroc sub soare —
Că numa'n focul jertfei creşte diademul
Măririlor rumâne viitoare.

V. POSTEUCA

ÎN BUCEGI ...

La 26 Martie 1979 se împlinesc 66 de ani dela moartea poetului PANAIT CERNA ...

Georgeta CRAINIC

"Ce viu sclipesc sub cer Bucegii!" exclamă patetic, cu sublimă încântare și nețărmurită dragoste de patrie, poetul Panait Cerna. El reușește să oglindească într'un singur vers toată gradația de sentimente și chemări, ce piscurile semețe - învie- în sufletele celor ce îndrăgesc natura, se contopesc cu ea și tind spre înălțimile curate. . .

Ridicând fruntea . . . din valea, ce apele Prahovei adâncesc neîncetat sau de dincolo -dinspre Zamora- privirea îți alunecă îngândurată peste învălurata întunecime a pădurilor îmbrățișate. Ici, colo, -pete vesele- răsar poenele catifelate în lumina blândă a dimineților de vară. Dar repede, cetina te fură spre înalt și nici nu știi când ai ajuns pe coama masivului pleșuv, ce rareori își arată în întregime crenelurile cu turnuri argintate. . .

Incercând să le atingă -visătorul singuratic, poetul Panait Cerna- redă înpoezia "Vârful cu Dor" măreția acestor înălțimi:

"Ce viu sclipesc sub cer Bucegii!
Numai eternul vârf cu Dor
Instreinat de lumea noastră
Se pierde'n taina unui nor.

Zadarnic razele de soare,
Vor să destrame vălu-i greu
Zadarnic cearcă să-l pătrunză
Si sufletul și ochiul meu-"

Tot astfel, în serile copilăriei- "Crucea" luminată sus pe Caraiman, era un fenomen unic de uimire, sfiiciune, venerație și tăcute năzuinți: -Când voi urca și eu la Cruce. . . ?

Si anii trec. . . visul devine împlinire. Drumul larg ce pornea din Busteni urca încet, ademenitor. . . până la marginea pădurii. De acolo, o potecă primitoare, presărată toată cu florile luminii revărsate printre țesătura deasă a frunzișului proaspăt, urca vioi. Si, urmărind în sens invers șuvoiul sgomotos al apei zăgăzuite. . . ajungeai la Urlătoare. Căderea apei, de pe stânca înaltă, părea, pe atunci - de dimensiuni uluitoare. Dar, acolo, era abea începutul. Scuturându-se de sub atâtea straturi de frunze galbene și umede, sărind ușor peste șerpuiri repezi de apă, încolăcindu-se pe după stâncă, poteca mai sigură parcă, urmează apoi semnul "crucea albastră" ce apare din când în când pe trupuri vânjoase de molid sau brad. In fața unei colibe, lipită bine de peretele muntelui, un moșneag și o nepoțică ofereau drumeților lapte bătut de capră în ulcele mici, de lut ars.

Mai sus. . . și încă, mai sus. . . colțuri de stâncă păreau amenințătoare, gata să se prăvale; arbori trântiți de furtuni sau arși de trăsnete, îți tăiau calea. . . dar dincolo. . . poteca abea deslușită, continua mereu. . .

Treptat, treptat. . . pădurea deasă și înaltă cedează locul pâlcurilor de jnepeni ce își întind crengile pe stâncile abrupte, ascunzând complet și semne și poteci. . . Urcușul devine astfel din ce în ce mai greu, trebue să te apleci, să te prinzi bine cu mâinele de câte un colț de stâncă sau să-ți fixezi cu prudență echilibrul, pentru un pas larg-sărit. . .

Dar. . . deodată, după câteva ore bune de mers, lumina se deschide triumfătoare - ai ajuns sus- platoul imens, ușor învălurat te primește cu o bucurie și o frumusețe nespusă. Iarba groasă și înaltă ascunde mersul obosit dându-i ritmul entuziasmului și a emoției primei ascensiuni.

Un scurt popas și în nuanțele pastelate ale apusului. . . totul îți pare atât de ireal, atât de încântător. . . ca într'un basm cu Feți Frumoși și Ilene Cosânzene . . . Dar, călăuza grăbită, sparge tabloul, îndreptând grupul în direcția unei cabane . . . pentru noapte.

Si după încă un povârniș. . . printre stânci și pietre ce par abea prăvălite. . . iată-le! Sbârcite de vremuri, tocite de ploi și dăltuite de vânturi "Babele" se ivesc, adunate parcă la sfat, nu departe de cabana mare și primitoare, ce le poartă numele.

Târziu, voalul ușor-stacojiu al înserării, atenuiază colțuri și abisuri dând liniștei eterne, necuprinse - un farmec sublim de neuitat.

A doua zi de dimineață, când negura își ridică grăbită pânzele umede sub razele promițătoare ale soarelui, micul grup era deja în căutarea mai departe a drumului spre "Cruce". . . Încă o coborâre, încă un urcuș și încă unul, din ce în ce mai abrupt. . . pe "bârnă"! Poteca îngustă, cum o arată și numele, era mușcată din loc în loc de prăpastia adâncă ce se deschidea amenințătoare sub picioare, așteptând parcă -doar o mică neatenție sau imprudență ca să te prindă în strânsoarea ei întunecată.

Dar sus, sus la Cruce, o pajiște minunată presărată cu flori, surâdea stăpână-regină, pe culmea Caraiman. Norii, mereu fugari. . . învăluiau Crucea, netezeau pajiștea. . . și iar se ridicau adunându-și grăbiți franjurile destrămate. Si în seninul triumfător al celor câteva minute, nu știai unde să te uiți mai întâi. . . Sus, atâta spațiu astral. . . și în jur, atâta frumusețe: Monumentul eroilor români-Crucea- este impunătoare; jos, Valea Prahovei îți arată miniatural colierul localităților înșirate pe mal; munții albaștrii de peste vale, dincolo de Zamora, stau înghesuiți până departe în valuri masive. In spate, peste coama Coștilei-altă indicație- altă potecă - altă chemare- spre cel mai înalt vârf - Omul-, acolo. . . unde nici isvoarele nu urcă.

Si în drum, câte steluțe albe cu frunze mici, pufoase și ascuțite-Floarea Reginei, Floarea Doamnei sau Floare de colț, cum i se mai spune. Printre crăpături reci și abrupte de stâncă, răsare vioaie- adevărată bucurie a vieții pe înălțimile aride.

Cu adâncă sensibilitate și candoare în "Floare și Genune", Panait Cerna îi cântă frumusețea și curajul:

"Alături de genuni răsai, o floare. . .
Si pari a fericirilor icoană. . .
Ce mână te-a sădit încrezătoare
Pe margini de prăpastie dușmană?"

Cu prietenie și entuziasm i se adresează, direct, plin de admirație:

"O floarea mea! Cu tremur și uimire
Salut avântul tău spre fericire"

In timp ce noi. . . .

"Nebuni și orbi! De teama unui spin,
Lăsăm să moară roza pe tulpină. . ."

"Ci tu rămâi de-apururi zâmbitoare,
Neturburată de-al genunii glas -
Sălbatică și neștiută floare!
Surâsul tău în suflet mi-a rămas. . .

Aș vrea să mă avânt în lumi senine,
Dar țelul este sus și drumul greu;
Ce mult aș vrea să te răpesc cu mine,
Să te sădesc adânc în pieptul meu"

Si astfel. . . încântarea și emoțiile primei ascensiuni, festonate de versuri calde, abea șoptite, au fost retrăite și cimentate în timp - ceva mai târziu - când aproape vară de vară- urcam sus spre culmi de liniște și pace.

Vârfurile Bucegilor, profilate pe cerul albastru cu înnourări trecătoare, au fost singura mângâiere și speranță a poetului Panait Cerna, când, internat pentru o afecțiune gravă-pulmonară, la Sanatoriul din Sinaia, era fericit să le privească.

Deși nu a avut timpul necesar unei depline realizări, totuși, Panait Cerna ne-a lăsat poezii delicate și entuziaste-de un larg umanitarism și de o superioritate morală de netăgăduit.

După ce în luna Februarie 1913, la Universitatea din Leipzig, își susține teza de doctorat, fiind declarat în unanimitate doctor "magna cum laude"; la 26 Martie, fără ca nimeni să prevadă că sfârșitul era atât de aproape, poetul Panait Cerna, închide ochii- departe de frumusețile patriei cu care se înfrățise în versurile sale.

Georgeta CRAINIC

Viorica Ursuleac la 85 de ani

Marcel NICOLAU

Mulți dintre noi au auzit, desigur, de vestita cântăreață de operă, cu renume mondial, Viorica Ursuleac - al cărei panegiric vreau să-l scriu mai jos - dar puțini sunt aceia, -cred, care au cetit ceva despre tatăl ei, Mihai Ursuleac, slujitor neîntrecut la altar, cântăreț plin de talent, profesor și compozitor iscusit. De aceea, cred nimerit să profit de această ocazie pentru a evoca, în câteva rânduri, memoria acestui vrednic înaintaș, care se stingea din viață acum 50 de ani (25 Mai 1928), la Cernăuți, lăsând în urma sa o dâră luminoasă în muzica românească și amintirea unei distinse fețe bisericești.

Coborâtor dintr'o veche familie de răzeși moldoveni, Mihai Ursuleac s'a născut în 1863. Absolvind școala primară și liceul, s'a înscris la Facultatea de teologie de la Cernăuți, unde s'a distins prin hărnicie, dar mai ales prin talentul muzical cu care era înzestrat, ceea ce l-a determinat să urmeze cursurile Conservatorului de muzică din Viena. In aceastâ perioadă de timp, cu ocazia unei recepții oficiale dată în cinstea unui episcop sârb, unde era de față și împăratul Franz Josef, a participat și un sextet vocal din care făcea parte și Mihai Ursuleac. Incântat de vocea tenorului din sextet, împăratul și-a exprimat dorința să-l cunoască și fiindu-i prezentat, l-a rugat să cânte ceva. Mihai Ursuleac a cântat o melodie germană și o doină românească, după care împăratul l-a bătut pe umăr și i-a spus:

"Sie haben sehr schon gesungen. Es hat mir gefallen".

("Ați cântat foarte frumos. Mi-a plăcut".)

După absolvirea studiilor la Conservatorul din Viena, Mihai Ursuleac a fost numit profesor de muzică la seminar și la Facultatea de teologie din Cernăuți, precum și diacon la catedrala mitropolitană. In anul 1906, el a alcătuit o Psaltichie română pe note "și apoi, a mai compus cântece bisericești și melodii profane, armonizând totodată pentru cor diferite cântări religioase. Pentru însușirile sale sârguința depusă, mitropolitul Bucovinei i-a conferit rangul de arhidiacon.

Familia sa a fost binecuvârtată de Dumnezeu cu patru copii, dintre care Viorica a fost aceea care avea să poarte pe culmi și mai înalte făclia sacră moștenită dela tatăl său.

In urmă cu 85 de primăveri - la 26 Martie 1894 - se năștea, pe plaiurile împădurite ale Bucovinei, Viorica Ursuleac, aceea al cărei nume avea să fie asociat de iubitorii de muzică de operă cu cel al compozitorului Richard Strauss.

Desăvârșindu-și studiile la Viena, sub îndrumarea legendarei Lilly Lehmann, Viorica Ursuleac a urcat rând pe rând pe scenele lirice din Frankfurt, Dresda, Viena și Berlin, pentruca în 1937 să se stabilească la Munchen, unde până la moartea soțului său - ilustrul și nu mai puțin veneratul dirijor Clemens Krauss - este furtunos aplaudată ca una din cele mai alese interprete ale operelor lui R. Strauss.

Incă mai înainte de a deveni "die erste Dame" (primadona) a erei Krauss, orice cunoscător în materie își putea da seama că, prin timbrul ei și prin ușurința cu care învingea toate dificultățile trecerii de la un registru vocal la altul, Viorica Ursuleac era predestinată a fi o cântăreață ideală a operelor lui R. Strauss.

Ea a fost prima "Arabella", rol cu care a început marea epocă a eroinelor lui R. Strauss. După premiera acestei opere, cântăreața a câștigat prețuirea nețărmurită a compozitorului, care - printre altele - îi dedică (ei și soțului său, Clemens Krauss) opera "Friedenstag", în care V. Ursuleac a cântat, natural, rolul principal. Tot ea a fost prima "Gräfin" din opera "Capriccio" și pentru ea a scris Strauss câteva lied-uri cu acompaniament de orchestră, convins fiind că "sie sei nur fur mich auf die Welt gekommen" (ea a venit pe lume numai pentru mine).

După moartea soțului său, în anul 1954, moarte survenită mult prea timpuriu, Viorica Ursuleac și-a încheiat cariera de cântăreață și trăiește la Ehrwald, în Tirol, înconjurată de amintirile vieții sale plină de succese, dar și de cele rămase de pe urma celui care a fost partenerul său atât pe scenele lirice, cât și în viața particulară. Clemens Krauss a fost cel care a descoperit-o pe tânăra româncă, a promovat-o și a perfecționat-o. Prima oară când i s'a vorbit de ea și i-a fost recomandată, Clemens Krauss a strâmbat din nas la auzul numelui ei și nici n'a vrut să o asculte. "Was soll i mit so aaner Balkanesin?" (Ce să fac cu o asemenea balcaneză?) a întrebat renumitul dirijor.

Dar, la o jumătate de an mai târziu, când a fost introdusă la o audiție, fără a i se spune lui Krauss numele cântăreței, viitorul soț s'a pronunțat foarte satisfăcut:

"Ausgezeichnet, Sie kann ich brauchen!" (Excelent, voi avea nevoie de Dta).-

După război, Viorica Ursuleac și-a pus prețioasele sale experiențe la dispoziția Mozarteum - ului din Salzburg, aducându-și ofrandele excepționalelor daruri pe altarul muzicii și împărtășind celor dornici să urce pe scenele lirice ale lumii, tainele artei sale vocale.

PRIN CIMITIRE ROMÂNEȘTI

Sava GÂRLEANU

Cineva a scris că cimitirele sunt cele mai populate așezări omenești. Nu sute de milioane, ci miliarde de trupuri omenești trecute prin vremelnica viață adăpostesc satele și orașele cimitirelor. Celor mai multe dintre acestea li s'a șters cu vremea orice urmă vizibilă, dar ele totuși există acolo, în sânul Mamei-Pământului.

Scoase la iveală pe ici pe colo, arheologii le zic necropole, adică orașe ale morților, ale mormintelor.

Ce am ști noi despre viața de demult a oamenilor, a societății în general, a națiunilor, fără cunoașterea, fără contactul fie și sporadic cu lumea apusă a cimitirelor? Prea puțin! Documentul scris povestește întrucâtva, dar nu arată în mod concret trecutul. De altfel, atestarea scrisă, la începuturile ei, este legată tot de mormânt și ea vine să excerpte doar o mică parte din oceanul trecutului relativ mai recent, pe când mormântul-cimitirul e din negura vremurilor.

Spus în modul cel mai simplu, istoria începe cu întrebarea ce și-o pune fiecare om, fără excepție: ce și cum era ieri, alaltăieri. . .? Deosebirea este că cei mai mulți nu merg cu întrebarea mai departe spre trecut, lăsând aceasta în seama minorității, specialiștilor. Cât privește cimitirele ce dublează oriunde așezările pulsând de viață, acelea sunt la îndemâna oricui de a contacta cât de cât trecutul.

Cimitirele noastre românești prezintă un specific față de cele din alte țări, la alte popoare și alte credințe. Crucile și monumentele lor poartă nu numai simple nume ale dispăruților, ci de regulă poți citi pe ele dedicații duioase, versuri, sentințe, alteori istoria pe scurt a celui săvârșit din viață. O întreagă literatură populară plină de inspirații, cum numai despărțirea pe veci de cel drag o poate stârni, înflorește pe mormintele românești. Ea înduioșează, răscolește. Nimeni încă nu a inițiat o culegere și editare a acestei literaturi a cimitirelor care ar alcătui volume întregi de cele mai interesante texte, situate la însuși izvorul creației orale primare. Trebuie asistat numai atent la revărsarea prin cuvinte a durerii unei inimi de mamă, de soră, pentru a vedea cum se naște, prin durere, poezia.

O bună parte din cimitirele românești, în Maramureș mai cu osebire, adăpostesc o adevărată artă populară durată pe aceste locuri ale tăcerii, după vechea tradiție general umană, nouă mai îndeaproape cunoscută de la etrusci, de a împodobi lăcașurile de veci ale celor retrași dincolo de orizont.

Mijloacele de expresie în acest sens sunt foarte variate. La niște români suddunăreni am văzut, bunăoară, narată tragedia dispărutului prin text cusut cu fir negru pe steag alb, acesta fiind purtat în văzul tuturora și chiar dansat ritual în public.

Cimitirele au o față și o expresie a lor, în care putem descifra anumite realități. In Basarabia cotropită, bunăoară, am văzut aspecte dezolante ale cimitirelor: morminte cât se poate de sumar îngrijite, cruci putrezite cu inscripții șterse, altele mai păstrând doar un ciot din ceea ce ar trebui să fie amintire a cuiva. Regimul, normele lui, acapararea întregului timp liber al omului, timorarea, fac aceasta.

O stare aparte în marea lume a cimitirelor prezintă cele ale românilor din ținuturile balcanice. Un fragment de imagine a acestora urmează să înfățișem aici. Aceste cimitire constituie o carte de citire despre soarta ingrată a acestor frânturi încă viguroase - până când însă? - ale unui neam romanic deosebit. N'ai nevoie nici măcar de puținul efort de a deschide o asemenea carte. Filele ei îți stau gata deschise, ca să vezi din capul locului cum sub cele mai variate ortografii și ciudate deformări ale faptului originar poți descifra aceleași atestate ale unuia și aceluiași neam românesc: numele la rădăcina lor românești ale celor de odinioară și totodată ale urmașilor încă în viață, pe care, numai de dorești aceasta, îi și poți depista dincolo, în partea pulsantă de viață a marii așezări umane.

Arunci o privire pe "stenograma" pietrelor de mormânt rânduite, asculți graiul lor cel tainic puțin și deslușești în trecut confruntări de opinii și opțiuni, lipte între curente culturale și naționale purtate peste capetele bieților Români, străvechi locuitori ai meleagurilor balcanice. Vezi oscilările lor între unele și altele, căutările lor de afirmare proprie, cedări în fața străinismului, cum și poziții de îndârjire în păstrarea ființei proprii; conștiinți etnice tare umbrite și estompate, alături de altele îmbobocite și înflorite pe tulpina veche, nealtoită și nealterată.

Ciudată carte, cu neobișnuită povestire despre frământările unui neam românesc citești pe mormintele acestor necropole românești din sudul Dunării, năpădite de vegetație, unele, altele integrate în cimitirele de obște ale neamurilor cohabitante în trecut, alături de care se trăiește și în prezent.

Se disting limpede patru straturi de influențe culturale și tendințe de asimilare asupra Românilor balcanici, în inscripțiile cimitirelor - "murminților" - lor. Un prim strat, prin vechimea și intensitatea sa, este cel grecesc. Numele românești sunt scrise în grecește, la fel textele de dedicație. Un alt strat strein, cronologic foarte recent, tot atât de intens însă ca și cel grecesc de odinioară, este cel slav sau macedonean, bulgaro-macedonean. Numele românești sunt redate în acesta cu litere chirilice, textele de dedicație la fel.

Intre aceste două straturi, încadrând parcă cu puternice presiuni din laturi, se situiază cele două straturi românești, nevrând parcă să se lase așa de lesne strivite. E stratul daco-român, din perioada evoluției învățământului românesc în Macedonia, care uzează integral de scrierea românească. Apare mai timid și stratul autohton și autentic, cel aromânesc, care se afirmă prin redarea numelor în forma lor autentică și prin folosirea de texte scrise (pe monumente) în dialect.

Vezi adesea aceste straturi succedându-se sau coexistând la aceeași familie: aceleași nume sunt redate un timp cu scriere grecească, urmează apoi faza cu ortografie daco-română sau redare în specific aromânesc, ca să vezi pentru ultimii ani dominând caracterul "chirilic", acesta făcând loc uneori scrierii latine sârbo-croate.

Sub toate aceste variațiuni se arată o realitate unică în sine, imposibil de mistificat, în ciuda amprentelor streinismului impuse, acceptate sau admise prin forța lucrurilor sau prin inerție. Acest fapt unic, fundamental, este: numele românesc, etnia românească. Ne găsim însă totodată în fața unui proces evolutiv similar celui din epoca simbiozei daco-romane, când la o generație încă mai apăreau nume dacice săpate în piatra funerară, la a doua generație nume dacice și romane combinate, ca în cea de a treia generație să rămână biruitoare în această concurență numele romane-latine. Sub acest raport trebuie observată însă o caracteristică din prezent, anume: în sistemul onomastic al limbilor balcanice învecinate numele românești nu dispar, ci suferă o ușoară modificație a terminațiunii, ele rămânând în continuare clar vizibile. Apoi și în trecut, însușirea numelor slave n'a atras după sine dispariția și a graiului romanic. Sansele graiurilor românești rezidă și în faptul că limbile megieșilor, chiar impuse prin învățământ și prin politica de stat, nu sunt purtătoare de cultură superioară, cum a fost latina față de traco-dacă, din care cauză s'a ajuns la rezultatul știut. "Timp încă mai iaste" - cred că se poate spune.

Redăm în continuare exemple concrete, notate pe teren pentru fiecare din aspectele sus amintite ale fenomenului, culese din cimitirele de la: Crușova, Gopeș, Bitolia(Macedonia)și Tanda(Sudul Dunării).

CRUSOVA Locuitorii orașului fiind unii de neam aromânesc și alții de neam macedonean slav, se face deosebire între denumirea cimitirelor unora și altora, cimitirul aromânilor numindu - se Vlasko groblje (Cimitir aromânesc), iar celuilalt spunându - i - se Makedonsko groblje (Cimitirul macedonenilor). Celui aromânesc i se mai zice Murminț la Ilcea. Acest cimitir, situat pe o pantă, este de dată mai recentă, mutat aci de pe un platou numit Staro vlasko groblje (Vechiul cimitir aromânesc), unde astăzi străjuiește monumentul eroului național din localitate Pitu Guli (1865-1903).

Nume scrise cu litere grecești se văd majoritatea la mormintele mai vechi și doar la câteva din cele mai noi; printre acestea din urmă: Olympia Hatzi Lega, Nikolaos Gkerov.

Nume aromânești scrise aci cu litere chirilice: Kosta Moțan, Leonida Moțan, Gaju Mihu, Giogea Katsuiani, Toma Țeju (1885 - 1966), Filomena Teju, Takia Vakara, Buraku Kita Meha (1898 - 1974), Tagas Florika, Domnika Ilieska, Teano Preș, Mitu și Nika Manik, Zaha Bajdavela, Lambu Gherusi, Kocea Fundu, Magdalena Telesku, Flora Taku, Mihailo Burak (Mitaku, Iorgu), Laku Griju, Like Nane, Persa Krângu, Hristu Krângu.

Scrise cu litere latine: Petreski Vanghel, naum Petruseski, Mena Tana, Sula Tana, Fania i Tasko Vangheli.

Inscripții în limba aromână.

Miha Kardula 1892 - 1975 Margarita Kardula 1901 - 1975

Din anda s-fănărisi eta iaste dată,
S-nu agărsăști mumă și tată !
Dorlu ti părinți iaste di tu inimă și hicate,
Di tu soarte până tu moare.
Amintire cu mare dor di fumeile lor.

Unciu Nicea 1884 - 1966. Locul lișor.

Ti părință lăcărnile
vărnăoară nu s'usucă.

La această din urmă familie se văd alte nume scrise cu litere chirilice: Kaliopa Nika (1977), Kocea Nicea (1970).

GOPES Intreaga așezare situată pe o pantă puternic înclinată, oraș foarte prosper odinioară, se prezintă astăzi ca un vast cimitir a ceea ce a fost.

Cimitirul propriu zis, situat la vale de biserica (românească) monumentală, poartă și el pecetea abandonării, fiind năpădit de ierburi mari prin care anevoie descoperi pietrele vechi de mormânt și inscripțiile de pe ele. Se poate constata însă și aci, ca și la Crușova, amestecătură de alfabete uzitate. Cu litere grecești vedem scris: Aleksandros, Kostas Sofia. Cu litere chrilice:Naum Tasic ș.a.

Una dintre inscripțiile în (daco) română lizibile, sună:

Aici zace în Domnului Dimitri C.Tecu
născut la Gopeși la 8 Maie 1849
repausat la 11 Martie 1914.
Fie țărâna ușoară. S.T.T.L. (Sit Tibi Terra Levis?)

Din anda s-fănărisi eta iaste dată,
S-nu agărsăști mumă și tată!
Dorlu ti părinți iaste di tu inimă și hicate,
Di tu soarte până tu moarte.
Amintire cu mare dor di fumeile a lor.
Colă Craja

O inscripție în aromânește: Aoațe arăpasă Elena Balciu tu vrastă de 50 de ani, murit tu 9 Octombrie 1911. Fie țărîna ușoară.

Doamna V. Tolla, din localitate, cita următorul fragment dintr'o inscripție mai lungă în daco-română, care însă nu putu fi redescoperită:

Petrică, Petrică, să nu-ți fie frică!
Că mama te jelește și tot de tine zborește!

Intr'un colț al cimitirului e o bisericuță veche zidită din piatră caracteristică locului și e lipită cu lut roșu. Tabla de marmoră a altarului pare a fi o piesă antică. De altfel, pe vârful muntelui din apropiere e "țitatea", ruinele unei cetăți antice. Dintre cele trei icoane vechi din lemn, una înfățișează pe Sfântul Arhanghel Mihail.

O serie de inscripții durează până astăzi la cișmele și izvoare de apă. Pe cișmeaua de lângă conacul bisericii celei mari, se poate citi: Aesta fântână adarată de frații Naum și Mito I.D. Torbu.

Pe o stradă vedem următoarea inscripție: Această fântână s'a făcut de către marele patriot Nicola D.Chițu Carajia în zilele M.S.Sultanului Abdul Hamid al II-lea. Gopeși, 20 Iulie 1905.

In alt loc: Fântâna Codrulosomu (Codru al Ciomu). Se. Gopeș.

Următoarea inscripție este în grai macedonean slav: Această cișmea e făcută de Mito. C. Chirata și Todor N.Belci, de amintire și folos mahalalei lui Simu. Gopeș, 16 Septembrie 1926.

Intr'o curte: Fântâna Mustrik. Familia Vanghel Mustrik. 1975.

Una, cea mai recentă, pe o fântână de la marginea satului: Sopitul ali Hăgioani priadratu di Victoria Gh. Tolla. 1978.

BITOLIA (Odinioară: MONASTIR).

In marele cimitir comun al orașului, situat în apropiere de grădina zoologică, aceasta amenajată la rândul ei pe o parte de teren al Heracleei antice, se văd pe morminte multe nume aromânești redate cu diverse scrieri, numai cu scriere românească nu. Cu litere grecești: Stryvos Doukas, Mihail Katsougiannis, Hristos Doumas.

Cu litere chirilice: Iuliia Naumova, Zisa Zivka, Iulika Sunda, Parusko Tasko, Fanula Nasoku, Mariia Duke, Iana Naumovska, Naum Bande, Karamandi Sote, Atanasie - Nako Sotirovic, Harikliia Dalenga, Mihailo Zosovic, Dimitrie Kara-Kota, Kalipso Baliari, Mihalaki Kosta-Kroni, Taska Katragari.

Cu litere latine sârbo-croate: Balaban Hristu Aleksandra (dar tot aci, pe un al doilea monument, cu chirilice: Balabanovic), Toma Zanhauli.

Cel mai interesant și cel mai caracteristic este însă cimitirul propriu zis românesc din Bitolia. Acesta este situat în apropiere de vestigiile impresionante ale orașului antic Heraclea. In drum de la oraș spre acest cimitir treci printr'o grădină publică vastă, amenajată pe locul fost cândva tixit de dughene aromânești și numit Vlah-Carși. Ajuns în fața cimitirului, rămâi impresionat de vastitatea lui și de ograda mare, până la jumătate de zid văruit în alb și mai în sus cu stâlpi și grilaj de fier.

Pe frontispiciul marii porți metalice scrie:

"Cimitir Românesc. Locașul celor adormiți în Hs."

Prin aleea largă, umbrită de arbori mari, se ajunge la primul mormânt proaspăt (1977), cu litere chirilice: Tasko Gerah. Mai departe aci în prim plan morminte cu inscripții în chirilice: Toma Hristovski, Katerina Hristovska, Karesovski Andrea (1978), Kata Nikolovska ot s. Gopes 1918 - 1969, Aleksandra Prvulovik (1978), Domnika Belova od s. Gopes (1965), Tome Iankulovski (1977), Anastasiia

Continuare in pag. 19

FARA ARMÂNEASCĂ

Carti Di La Papu

Cu mult ninti s'ahurhească "diştiptarea" tu Balcañi, s'ahurhească alumtarea contra Turţâlor, ma ninti di "Eteria" greţâlor ş'alti ahtări a vurvarlor şi a sârghilor, tu Moscopole s'avea anclligată ună bană mult naintată ţi aduţea niheam cu bana ţi eara tu chirolu aţel pit pulittili dit Ascapit: Veneţia, Lipsca, Viena şi altili. Cum di s'putu ună ahtari thamă? Licşor di dip! Armâñilli a noşti earau cunuscuţ di tută lumea ca oamiñi cu mult curaj, diştepţ, discllişi la lucârli nali şi frimintaţ di duhlu a cunoaştirllei. Fărtaţ cu călliurli, aveau anvilită aproapea tută Evropa cu cărvăñilli di calli ş'di mulări că tu chirolu aţel alti soiă di alăgare nu para earau.

Cu ma mult curaj di Uvreilli, aveau ţăsută ună pandză di tugeari ş'eveau cunuscută mulţ alţ xeñi cu alişvirişurli ţi făţeau pit tuti aisti locuri, şi aco vidzură elli că lumea nu băneadză maş te-a s'facă emburlichi şi s'adună flurii ş'asimicadz.

Vidzură sculii mări iu oamiñilli anviţau să s'facă prefţ, dhascalli avucaţ, viaţâri, tută anviţătură ţi discllidi mintea s'faţi ca oamiñilli s'neagă nâinti. Pi di altă parti vidzură cu ciudie că tută aistă lumi anviţa pi limba allei! Cu tuti că la Universitaţ limba di anviţari eara cama mult latina, tu bana di tută dzua, niamţu zbura nimţeşti, ungurlu ungureşti, ruslu ruseaşti, ş'biseárica nu para s'amistica tu alişvirişili a lor cum făţea aţea di la elli ţi lă dzăţea că Dumidzălu nu ştie ş'nu avdi dicât pi grăţeaşti, că tuti cărţli di bisearică sănt scrisi pi. . . . . grăţeaşti! Atumţea lă vini tu minti, cum eara di aştiptat, s'facă şi elli cum feaţiră tuţ alanţ ca nu earau năş cama glari! Ma la elli lucărli nu earau aşe cum li aflară la pulitiili dit Ascapit. La elli tute earau tu măna bisearitlor. Carte s'anviţa maş pi la mânăstiri şi maş aţelli ţi vrea sâ s'facă dhascalli i prefţ. Cama'nclo, nu!

Tuti earau tu măna ali Patriarhii că maş allei lli-avea dată ndreptu turţilli, ca elli nu cunuşteau mileţ ş'nu făţeau dhiafur dicât pi religii. Ti turţ, lumea s'ampârţa tu: mahomedañi, aţelli ti pistupseau pi Alah, şi ghiauri aţelli ţi aveau un Dumidză nicunuscut di elli. Cum pi ninga aisti earau şi oamiñi cu videri ma lărdz di mulţ di ază, nu s'ligau di ţi pistupseau ghiaurlli şi-lli alăsa cu pistea lor. Când intrară la 1453 turţilli în Poli, după ţi tălliară s'aspindzurară până lă şi feaţi chefea ş'lă şi astinsi setea, s'turară cătă aţelli ţi aveau armasă ş'lă deadiră năpoi 'ndreptu s'discllidă bisearitli şi sculiili, s'aibă prefţ şi dhascalli. Ma, Patriarhia eara di mult tu măñli a greţlor, că di căndu muri Emperatlu Justinian, ultimlu cu săndzi rămănesc, tută vâsillia dit Dari avea tricută tu măñili a greţâlor ş'pi scamu din Poli şidzură Palioladzâlli. Cu tuti că zhirură Polimu, greţâlli nu puteau s'agrâşească chirolu când earau elli domni pisti tut Balcanu ş'mutreau ninga ñvisu ca unoară s'poată s'llia năpoi vâsillia şi s'adară cum dzăţeau ş'cum dzăc ninga ş'ază, Grecia Mari: din Poli până Konia! Aşe că nu iasti ananghe s'ţă dzăc cama multi ca s'aducheşti ţi s'feaţi când Patriarhia vidzu cătâ iu s'tind armânilli anoşti.

Noi avum cama puţănă tihiă ca slavilli, că elli avură dit ahurhită limba lor tu bisearică di la Methodiu ş'Chiril, cai lă feaţiră la cumanda patriarhului din Poli ş'un alfabet! Căţe la noi nu fu ahtari lucru? Cum ţă scriam cama ninti, când s'dispărţă Amirărillia Romañilor tu dauă, aţea dit Ascapit ş'aţea dit Dare, tu dauli limba eara latină, eara limba ţi zburau tuţ anoşti. Trăţearea la greacă s'feaţi după añi şi añi di dzăli, pi nividzută şi văr nu s'mindui că unoară va aibă fasariă cu greţilli ti aistă limbă. Aşe că atumţea când ahurhi diştiptarea, anoşti aveau maş biseriţ tu cai prefţâlli câmtau 'ngrâţeşti ş'aţelli ţi vreau s'anveaţă fumeallia carti earau anângăsiţ s'u pitreacă la sculii grăţeşti Ti aţea când Moscopulea s'discllisi Acadimia, cum eara fisico, limba di anviţătură eara limba ali bisearică, limba greacă.

După ţi vidzură anoşti că pit alanti craturi cafişun s'avea limba lui, s'minduiră că eara ghini ş'că aveau ş'elli îndrept s'aibă sculii ş'biseriţ tu cai prefţâlli ş'dhascalli s'căntâ şi s'anveaţă pi rămăneaşti. S'când ti minduieşti că tu tută Moscopulea nu bănau dicât rămâñi, arbineşi, născânţ turţ pitricuţ di Sultan cama mult ca s'adună foru şi s'veaglliă şi că greţ nu earau nică ti vitriă!

Tu arurhită Patriarhia vidzu cu oclli mult buñi aţeali ţi făţeau Moscopuleañlli ş'lă pitricu anviţaţ din Poli ca s'anveaţă pi tinirlli Moscopuleañi cum să scriă ş'cum să zburască. . . grăţeaşti! Ma lucărli luară altă turñiă când vidzură aţelli di la Patriarhiă ca rămăñlli aveau tu minti s'alăxească tufechia di numir şi s'u toară pi alor!

Papu MICIU

Va urma

ANDĂMĂSIRI CU ARMÂÑILLI

S. GÂRLEANU

Pitricutlu a unei gazeti dit Suedia, scria un articol la 1903 "Ună cale faptă di Săruna până Bituli", tu spunea ti Armâñilli dit aţeali locuri: "Valahii di multi ori anclimaţ Cuţo - Valahi ică Tinţari ma elli işiş îşi dzăc "Rumuni" şi sănt pirifañi di rădzătina lor romană, zburăsc ună soie di limbă cari făr di alti, s'uduseaşti cu lmba latină; după adeţli ţi li ţăn, multi di eali nă duc cătră adeţli dit Rămănia. Dit soia lor işiră părmăteft niagiunşi di alţ, nai ma livendzilli artişti tu lucrarea asimillei, soie di soie di zănăţ şi mulţ picurari. Tu multi părţ dit Gărţiă a picurlor lă dzăc "Blahos" (Valahi).

Sănt analţ la trup şi di multi ori sănt muşaţ la videari. Poţ si-lli cunoşti după strañiă, că veara poartă ună cămeaşă 'nţăsută tu ma multi boi şi cioariţi alghi di păndză di llin. Iarna poartă şălvări groşi di bumbac, geamadană di cheali, căciulă di oaiă şi ună sarică greauă, largă, di lănă 'nţăsută cu cai doarmi picurarlu ş'noaptea, ma tu meşilli di veară, cât u aşteară 'mpadi. Toamna şi veara, când picurarlu neadzi după cupiă, poartă sarica arucată de-anumira.

Mullerli (armâne) sănt muşate la videari ş'nu para analti. Strañili alor di veară aduc aminti aţeali a mullerlor romane. Vahtea arăcăroasă (Armânele) arămăn tu munţâ iu iarna esti aspră. Se-anvesc di la cap la cicioare tu cheli di oaie, cai l'asparg muşata lor videari." (Gazata "Post-och inrikes tidnigar", 13 Mai 1903, pag. 4.)

Pi grailu armânesc di

Zahu PANĂ

DIT LUMEA ARMÂNEASCĂ

Tu meslu Andreu, ninti di Crăciunul 1978, si-asteasi di bană la Bucureşti, Florica Bagdasar, amintată Ciumetti. Mărtată cu Dr. N. Bagdasar, Florica îşi lo doctoratul tu medicină, feaţi studii tu xeani şi fu prota mulleri ministru dit Rămăniă. Ca ministru dl Sănătăţii, dusi campania di stârcheari a heavrăllei dit Delta Dunării şi dit Dobrogea, adusă di muşcoñi. Comuniştilli nu putură s'facă gioclu a lor cu năsă şi añi di dzăli nu s'ma avdză tiva di ea. Singurlu dor ţi avea, irea să scapă feata dit comunism şi până dinăpoi amintă, u mărtă cu scriitorlu american Saul BelloW. Dumidză su lliartă!

La Schweinfurt tu Republica Federală Germania, lucreadză di ma mulţ añi "Asociaţia Armâñilor" cu deviza "Armânlu nu cheari". La 3 di meslu Scurt, Asociaţia, prin conducătorlu a llei Dl. V. Tosca, pitricu ună carti tu Rămăniă, iu căfta ca guvernul român, tu loclu a sculiilor şi bisearitlor ţi nă fură încllisi tu Balcañi, s'ahurhească ună emişie la radio pi grailu armânesc. Nu lo ninga givapi di la Bucureşti, ma ideia easti bună şi lipseasti agiutat, ca tuţ armâñilli s'caftă s'aibă ună emisiune di radio pi grailu armânesc. Aţelli ţi vor si-lli scriă lă dăm adresa: Asociaţia Armâñilor, Am Zeughaus 15, 8720 Schweinfurt West Germany.

Doi añi di la cutrimurarea loclui

La Moartea Al Toma Caragiu

La patru Marţu şeapti 'şeapti
la nauă ş'dauspăñi di noapti,
di ahânda vrea s'easă foclu
di trimura di frică, loclu. . .

Videala albă, s'avea steasă
scutidea screta s'avea-apreasă
călănghili, frândzeau viliili
pit stizmi lăi, intrau stihiili.

Avea vinită halazmolu
ti cheardiri zghilea iholu.
Cădeau citiili cu divăñli,
ti moarti aurlau cămbăñli!

Cu arhimudzâ, vazea mari
bumbunidza ca di lăhtari
-cum veara scapiră niorlli -
Fudzeau mullerli cu ficiorlli. .

Măvuli blocurli cădzură;
'nă dadă, s'dipira ca zură
cu featili di fraţâ arsi,
chiderea casilor asparsi.

Aoa, chiru muşata name,
fidanea ali armâname,
un mari-armân dit Thesaliă
ţi-l plândzi'ntreaga Româniă!

Se-asteasi-a chipurilor boaţi
cu-arina ş'pulbirea araţi
muşata-lli gură di primveară
nu va si s'avdă vârnă oară!

Cu dhoxa lumi lu'ngrupară
vinită dit întreaga ţară;
plândzeau bărbaţlli şi mullerli
când lli-aprindeau la groapă, ţerli.

Pi cruţi, numa-lli hăidipsită
amută taţi zuiripsită
di soţ, surări şi di părinţâ
pi marmura di la murminţâ. . .

Aumbra-al Toma, dit sirinuri
se-aprindi noaptea dit virinuri
şi ardi ca nă albă steauă,
tu glleţ, tu psih, tu iarnă greauă.

Când picurlli'n Pind se-adună -
căstăñlli ş'chiñilli dipriună
dit frândză suschiră şi'smulgu:
"Un fag arucutit di sfulgu!"

Gheorghe M. MERCA

CALINDAR PI MARŢ

Vinirea	2 Marţ	S'măcă purinteaţă (lapte şi oauă)
Dumănică	4 Marţ	Se-alasă preasiñi ti Paşti
Vinirea	9 Marţ	40 di sănţ
Dumănică	25 Marţ	Vanghilizmolu (S'măcă peşti)

FOLK COSTUMES FROM EASTERN EUROPE

Lilla M. FOX — London 1977, 63 p.

In această interesantă carte cu ilustraţii şi texte explicative îşi găseşte locul şi o prezentare despre The Vlachs, Albania and Greece. Trei ilustraţii înfăţişează femei, fecioare, fetiţe, băieţaşi şi un bărbat în portul lor popular, studiat mai recent. In textul însoţitor este descrisă transhumanta "Vlahilor", precizându-se că ei îşi zic Rumâni şi că limba lor este întru totul înrudită cu cea a locuitorilor din România. Este important că în felul acesta avem într'o scriere de specialitate date, măcar şi sumare, despre Aromânii din Albania, ţară atât de impenetrabilă astăzi sub orice raport.

Angucitoare

Un arbure mare
frândzâle 'şi-are:
Albe di 'nă parte,
lăi di alantă parte.

(Anlu)
Pericle Papahagi, Din literatura populară a Aromânilor.

NOTĂ

* Pagina "FARA ARMÂNEASCĂ", apare sub îngrijirea colaboratorului nostru, ZAHU PANA. Pentru apariţia la timp a materialelor în legătură cu problemele aromâne (macedo-române) şi ale tuturor românilor din Peninsula Balcanică, toţi cei interesaţi sunt rugaţi ca pe viitor să trimită materialul direct la adresa : Zahu Pană, 31-35, 89-th Str. Jackson Heights, New York, N.Y. 11369, U.S.A.

AUJOURD'HUI MADAME

Matei ALBU

Rollerii și Graurii, din echipa răsturnării valorilor naționale, n'au încetat acțiunile de falsificare și nimicire a tot ce a mai rămas din cultura românească. Istoria siluirilor, istoria plăzmuită de Roller părea la o vreme dosită, dar se vede că nu a fost aruncată la gunoiul rușinii, cum s'a crezut. Discipolii calvarelor marxistofile, mari și mici, pe față sau cu abile ascunderi la față, sunt mereu prezenți. Pe oriunde prezenți, în interiorul țării și în afara granițelor. Astfel, desfigurarea sau masacrul culturii și omului din România, trebuia strecurată prin procedee străvezii și peste hotare. Spectacolele dramei se vor transformate în simboluri ale fericirii; o, cât de amare, de silite și de improvizate!

Mutilarea conținutului din omul român și starea lui de mizerie și de animalizare, exilul o strigă pretutindeni de mult. Iar, într'un fel, exilul era învățat și cu ridicările din umerii celor care de ani de zile refuză să-l asculte. Dar iată că ceeace n'au reușit decât în parte cei ce și-au propus să dezvăluie lumii unde a dus un regim de calvar o națiune întreagă, reușeste cu ceva, în schimb, Lelia Lazar.

Dacă filmul despre Oltenia prezentat și comentat la televiziunea franceză, de Lelia Lazar (Marți 6 Februarie orele 14), în cadrul emisiunii " Aujourd'hui madame ", s'a vrut să fie numai o mediocră scotocire pe fundul unei prăpăstii, cu rămășițe umane încă vii, ne îndoim. S'a vrut de bună seamă să să se servească o propagandă, de dragul unei nerușinate propagande.

Nu vom discuta calitatea, care este sub orice nivel artistic a ceeace s'a vrut să fie "un documentar pitoresc", și nici claviatura culturală a doamnei Lazar, care, s'a văzut, a făcut, după o veche vorbă românească, prostia de rușine.

Oltenia, leagănul Banilor Craioveni, se cunoaste, e una din provinciile României unde arta populară are bogăția și specificul ei, țesătura, cântecul, ceramica, jocul, costumul, poezia, cioplitul în lemn prezintă particularități unice, valori cu implicații până în arta universală.

Cu folclorul acesta, cu zestrea lui, a plecat în lume Constantin Brâncusi și din permanența lui în timp a transcris, până la reformă, până la hotarul dela care începe " noul " în toate disciplinele culturii contemporane. In Oltenia s'a încărcat Tudor Arghezi (înainte de a se prostitua) cu "cuvinte potrivite" și cu ritmuri de sublime sonorități poetice. De pe malurile cu zbaterile Oltului, umbrit de salcii și răchite, amestecat cu jale și cu lacrimi, descinde "La Grandiflora ", " Pavilionul cu Umbre", "Brațul Andromedei", " Dona Alba " și " Rusoaica " celui mai analitic romancier din literatura noastră, Gib Mihăescu. "Din inul " oltenesc și-a croit "năframa ce-au țesut-o suspinele" fragila Elena Farago. Si "Ramuri"-le lui Fagețel și alții. A auzit oare Lelia Lazar de Iancu Jianu, haiducul?

Din trecutul culturii românești care îndrăznise să-și întindă atât de vast și teluric aripile, Lelia Lazar, ca romăncă, nu a învățat nimic, nu a ascultat nimic. A ascultat pe Margot Lazăr, activista cu trecut în "brigăzile internaționale", care, din postul pe care îl ocupa pe lângă comitetul central al partidului comunist român își trimite fiul pe Jean-Pierre Lazar, să se instruiască pe lângă altele și în meșteșugul cinematografiei de care numai Moscova e în stare. Si-apoi iată-i la Paris de unde cuplul Lelia -Jean Pierre Lazar, călătoresc constant acolo unde le-au rămas un alt picior.

Nu, nu au fost "invitați" așa cum a declarat Lelia Lazar, la "nunta" de unde n'au putut să scape până nu au "petrecut trei zile". S'au dus, în lipsă de alt "ciubuc" să "militeze un documentar " pe care Bucureștiul urma să-l "achiziționeze", spre a fi difuzat în Franța. "Nunta reală" a fost confecționată cu "eroi" puși în scenă de un biet președinte de sfat popular, " conform normelor primite".

Acesta este adevărul; tragicul adevăr!

Nuntașii, umbre de țărani obosiți, adunați de corvoadă, mobilizați de activiștii de partid, târâți să figureze într-o comedie, în care s'a văzut cât erau de absenți, prăbușiți de truda și de amarul din ei.

Niciodată, în nici o împrejurare nu s'au văzut țărani jerpeliți, cu fețele pământii și mai uscate, mai lugubre și nici o împrejurare nu și-a descoperit regimul din România fastul cu care e în stare să reducă existența umană la o descompunere mai organizată. Cum de i-a scăpat vigilentei cenzuri?

Dacă nu ne-ar fi zguduit, ar trebui să fim recunoscători cuplului Lazar pentru documentarul realizat pe "viu", acolo, unde 85 % din acești țărani au trecut, înainte de colectivizare, spre a li se impune colectivizarea, prin schingiuirile securității. După Aiud, Pitești, Jilava, Canal, Baia Sprie, Uranus etc., chipul mândru românesc e acesta: o cicatrice!

In tot acest documentar nu s'a văzut măcar un zâmbet sau vreo tresărire; - bântuia pe fețe împietrite fiorii fricii și bubele urmelor de cnut. Intrebată de Michel Demai dacă în sobrietatea lor, "țăranii aceștia nu ascund ceva cu neputință să mărturisească ", doamna Lazar, ridicând din umeri, trimite pe nedumerit să-și afle singur răspunsul. Atât ! Cinic !

Cozia; multiseculara, măreața, voevodala, sărmana Cozie! Un pelerinaj văzut și filmat de Jean-P. Lazar ca o comedie.

Nici la Târgul-Jiu, Lelia Lazar, "asistenta" lui Jean-P. Lazar, n'a știut să se descurce Nu, Brâncuși nu s'a născut la Târgul-Jiu, ci cum pe tot pământul se știe, Brâncusi s'a născut la Hobița, lângă Peștișani, de care numai erudita L. L. n'a auzit. Si dacă ar fi numai atât n'ar fi cine știe ce, dar Lelia L. nu știe că de fapt "coloana fără sfârșit " este " COLOANA EROILOR " semn sacru așezat pe sângele Ecaterinei Teodoroiu, generalului Dragalina, și a tuturor acelora care s'au bătut și s'au jertfit pentru o Românie întregită, azi sfârtecată de ruși.

Dacă ar fi tras cu urechea la Jean Cassou, Lelia Lazar ar fi înțeles și ce semnificație are "poarta sărutului": - lada de zestre, cu ce au în ea mai sacru doi tineri nuntiți pentru vecie. Cât privește pe olarii de la Horezu care, pe când îi filmau, ei, nepăsători, mângâiau pământul din care au venit și în care vor intra, să-i lăsăm cu necazurile lor, înmormântate în ei. Pe oalele lor, istoria se scrie dela începutul începutului, căci ce se scrie pe pelicule efemere, cu transparențe efemere, se va duce.

Oltul, când lin când în volbură, va curge între vadurile lui, pentru ai lui, până se va evapora înainte de a întâlni pe cei care nu știu că și apele Senei se vor evapora și ele spre aceleași purități ale văzduhului, unde se vor întâlni.

PRIN CIMITIRE ROMÂNEȘTI

Urmare din pag. 17

Sundova, Iovan Lesko, Kupovski (dar totodată și: Kupova). Pe un mormânt de aci scrie explicația în bulgărește: Tuka pocivat Todor i Flora Daia (Aici repausează Tudor și Floarea Daia). Familia renumitului cineast pe toți Balcanii, Milton Manaki, a preferat și ea să pună inscripție în limba slavă, care se traduce: Aici odihnește Milton Manaki 1889 - 1965. Cel dintâi cineast din Peninsula Balcanică. Din partea soției lui Vasilika și a fiului.

Cu caractere grecești nu se văd scrise aici decât două nume: Iana S.Samarinos (1950) și Mihalis Samarinos.

Un număr considerabil de morminte poartă inscripții cu caractere latine sârbo-croate: Argir Padori, Atena Padori, Anastasia Riza, Nachi riza di Gopes, Aleksandra Trpce-Tolla di Gopes (1975), Jordin N. Hrista di Gopes, Aleksandra Naumova Santa di Gopes (1975), Todor Koska (1964), Dimitri Koska (1944), Kostandin Koska di Gopes (1944), Dimitar Kovata di Gopes (1971), Mito C. Koska (1967), Dimitre Dudusa di Gopes, Mihalaki Gramosli r. 1903 Malovista, Naum Robev 1889-1967, Lazar Domnika.

Este limpede că acești aromâni din vremurile mai din urmă când nu mai aveau școli românești au ținut să pună dovadă a conștiinței lor aromânești prin preconizarea unui scris latin, măcar și cu ortografie sârbo-croată. Dovadă că pe unele din ele se dau cu aceleași caractere explicațiile necesare în dialectul aromân: Di Nicuchirlu și hilji. Cât se poate de interesantă sub acest raport este următoarea inscripție în grai mixt, totul fiind scris însă cu litere latine: Tuke pociva Mihail Bidin (sic) născut în anul 1905. Mulierea a lui Vasilikia. Sau: Korneshu-Cingara Faniju 1899-1971. Di Nicuchirlu cu hilji.

In câteva cazuri s'a recurs la exprimare în bulgărește, redată însă cu scris latin sârbo-croat: Tuka pociva Nikola R. Helcevski 1904 - 1973 di Gopes. Posleden dar od suprugata, cerkata i vnuci; Tuka pociva Nikolaos Savak; Tuka pociva Tasko, supruga Viktorija i sin Nikola Bambola.

Din perioada premergătoare predomină inscripții cu caractere (daco) române: Dona, Anastasia Riza, Nachi Riza di Gopeș (1936,1041), Anastas Hențu di Gopeș, Chirju Preada, Elena Stefa din Crușova, Bereta Santa (1965), Tașcu Stefa di Gopeș, Vangheli Narti, Lanbo T.Ginitu, 1896 - 1961), Hristo Micata (1958).

Texte deasemeni în daco-română: Aici odihnește Simcio Civimandra născut Moloviște (1934); Aici odihnește Maria M. Spao încetată din viață la 10 Nov. 1932; Preotul George Econom din Avdela născut se în anul 1880 decedat la Bitolia 1909 mai; Protoierei Teodor Konstantin (Papa Todi) 1854 - 1938; Stavrula Karabatak 1900-1937 Bitola. Din partea soțului Hristo. Dormi în pace; Aci odihnește în Domnul Spiro Giomu născut la Maloviște în anu 1854 decedat la 28 Iulie 1904. Deasupra acestui nume sunt săpate în piatră următoarele versuri:

Muritori, ca și pe mine
un destin vă urmărește.
Luptați deci și faceți bine
C'astfel omul în veci trăiește!

In sfârșit, aci se încadrează și următoarele nume ale familiei poetului aromân: Constantin T. Belimace 1849-1934, Petru Belimace 1851-1924, Tașcu Belimace 1900-1924.

Inscripții în dialectul aromân.

Constantina Papacoci di Gopeș. Sonia sovenir di a ta xili sora și ziniri.

Aoațe se află repausatul Spiru J. Papacoci. Faptu la 1858 an, mortu 'la 1940

Aoațe arăpasă a nostri buni părință preftul Ioachim Papaspiridon 1883-1943. Prifteasa Hariclia J. Papaspiridon 1883-1968. Locul lișor.

Aoațe arapasă Sterghina și Maria Torbu (1936) și a lor hillu Todu (1915). Doară di a lor hille și nipoată Agapi di Gopeș.

Aoațe arapsă George Peka faptu Moloviște anlu 1864 mortu 1947. Locul lisor. Paraskeva Peke faptă Maolovște anlu 1874 moartă 1947. Locul lișor.

Acia arpas n ksitata Petra Sunda (1955), pap. Kosta Sunda.

Aoațe adescrumă Vergenia Grațe faptă an 1910 în hoara Nijopole, muri an 1965 la 12 Octomvrii.

Auați arpasă Anastas H. Carabatacu (1946), Nușca Carabatacu (1966) di Miloviște. Mormintul adrat di fumelia. Locul lișor:

Auațe arapasă Veta P. Sute faptă Gopeș anul 1878 - 1967. Locul lișor.

Costa Găta (1947); Evghenia Găta di com. Moloviște doară di familia Găta (1972).

Kiran și hiliul Hristu N. Spoa cu nora Vasca. Bănă 37 ani.

Auaț arăpasă santi: Aleksandro, Aleksandra, Ghorgho Mihalaci (1944) ciru tu Belgie ca voinic ti S.U.A.Gopeș.

Relicva cea mai de preț a Cimitirului românesc din Bitolia este mormântul în marmoră și cu bust al lui Apostol Mărgărit, 1832-1903, intemeietor al școlilor române din Macedonia și aprig militant pentru dezvoltarea învățământului românesc în Turcia Europeană de odinioară, adică în întreaga Macedonie. Sarcofagul de marmoră al marelui dascăl e bogat ornamentat. Mormântul e îngrădit cu grilaj de fier. Figura expresivă a bustului pe soclu cu cruce domină marea colonie a Aromânilor trecuți în cele veșnice, așa cum odinioară, în timpul vieții sale, Apostol Mărgărit a stăpânit rolul de mână întâi în chestiunea aromânească din Balcani.

Mi se relatează că Muzeul național din Belgrad a oferit Administrației Cimitirului Românesc din Bitolia o mare sumă de bani ca să-i cedeze monumentul lui Apostol Mărgărit și dreptul de a-l transporta la Belgrad. Tâlcul acestei oferte ispititoare nu se știe, dar poate că nici n'ar fi greu de ghicit. Fapt e că Administrația nu a acceptat târgul.

Locurile în acest cimitir românesc au fost multă vreme gratuite. Abia în ultima vreme s'au impus niște taxe în vederea amenajerii capelei și dependințelor.

TANDA Localitate populată de Români sud-dunăreni, situată în munții dinspre partea stângă a Dunării. In cimitirul satului toate numele sunt sârbizate și scrise numai cu litere chirilice sârbești. Se recunoaște însă de regulă rădăcina românească a numelor de familie, și mai clar cele de botez când acestea sunt românești; deși toți sătenii localnici, indiferent de nume, sunt de origină etnică română. Iată exemple: Omajica Sibinovic, Rada Trailovic, Romanica Stojkovic, Nanka (soția) Prvul Stojkovic, Stanka Prvul, Paun Jankovic, Maria Ducic, Randjelovic, Paulina Bogdanovic, Viden Ionovic, Mitra Kalinovic, Natalija Jovanovic, Trailo Tasic supruga Iona, Paun Paikic.

Spre deosebire de cimitirele aromânești sus amintite, unde arareori sunt puse fotografiile morților, aici fotografia e aproape obligatorie. Pe cele mai vechi, ca de pildă la numele Marica Stevanovic, se disting caracteristicile, îndeosebi cusăturile fine ale straielor românești purtate de răposați.

* * * *

Situația descrisă puțin mai sus în cazul unui singur sat din Serbia este identică pentru toate localitățile populate acolo de Români. Adică: excluderea totală a literei românesti, redarea fără nici o excepție a numelor în forma sârbizată, obligatoriu cu chirilie, negăsindu-și loc în aceste condiții aplicarea vreunei idei originale, ci uzându-se de numai 2-3 formule de inscripții stereotipe. Bogăția mărturiei românești tăcute o constituie aci, în schimb, bogatele "colecții" fotografice de port românesc, executate în porțelan și montate pe monument.

Aceeași situație a cimitirelor de pe lângă așezările românești, după câte am observat fugitiv, se vede și în nord-vestul Bulgariei; cu singura deosebire că acolo e chirilica bulgară aceea care deformează sau mistifică prezența românească. Descifrezi însă frecvent nume ca: Barbolov, Ionov, Florov, Asen ș.a.

Până la călcarea cu piciorul și prin cimitirele românești din Grecia, putem să anticipăm cu toată certitudinea că acolo lipsește total chirilicul, scrisul grecesc fiind acolo atotstăpânitor pe mormintele Aromânilor. Se va fi înfiripat poate pe alocuri, cu aceeași timiditate deja amintită, inscripția cu litere latinești, în perioada înfloririi învățământului românesc.

Este dezolant a trece prin cimitirele românești din Balcani. Vezi numai dovezi de strangulare a unei firi, a unei vreri etnice. Insulița de refugiu a morților români de la Bitolia și a notării acolo în grai propriu a trecerii lor în cele veșnice, pare o minune plăpândă azvârlită acolo departe de matca neamului, în lume streină, sub eterna primejdie de a fi afundată, insula, de valurile înconjurătoare. Nu cred să existe situație similară la vreun alt grup etnic minoritar.

Slăbi-vor oare sforile strangulării dând loc liberei respirații în cultivarea memoriei morților românimii sud-dunărene sau mâna destinului neîndurător va da "bilet de trecere" spre viitor numai pentru menținerea simplelor numiri topice de "Vlasko groblje", cum acestea există de-a lungul și de-a latul Peninsulei Balcanice pentru enclavele românești deja dispărute? Iată problema de a fi sau a nu fi, de a rămâne sau a nu rămâne, pentru o realitate românească de astăzi.

Poate că va veni odată răspunsul la întrebarea de mai jos, inspirată de starea de lucruri prezentă:

Ascultați, voi neamuri, din cei vechi Balcani:
Unii dintr'ai voștri, de ce sunt dușmani
Neamului "valah"? De ce-l ponegresc,
îi darmă ființa, din mers îl opresc!?

S. GÂRLEANU

DOCUMENTA TRANSYLVANIAE

Edited by John HALMAGHI

Originea Românilor

ANTONIUS BONFINIUS, secretarul lui Matei Corvin, regele Ungariei, (secolul XV), a scris că, Românii din Transilvania sunt urmașii direcți ai legionarilor și coloniștilor aduși de Traian în Dacia, după cum o dovedește limba lor, care se aseamănă cu cea italiană.

◆

IOHANN TROESTER, istoric german, originar din Transilvania, scria în 1666 :

«Moldova, Valachia și Transilvania nu sunt altceva decât resturile legiunilor grănicerești romane, legiuni ce le-a scos Aurelian iarăși de aci după cum am amintit aceasta în altă parte. Căci Traian, după cum ne spune Eutropius, a poruncit să se adune popor din întreg imperiul roman cu care a umplut toată Dacia subjugată de curând.

Când însă Aurelian n'a mai putut ține în frâu pe Goți în Dacia și a fost nevoit să scoată legiunile, aceste colonii romane au rămas aci sub stăpânirea Goților și înmulțindu-se cu tot felul de oameni, într'atâta au sporit, în cât au cuprins cu totul Moldova și Valachia și au stârpit de-acolo pe toți Germanii și sunt așa de întinși, până și în Maramureș și în Transilvania, încât prin numărul lor întrec aproape pe cele două popoare, Maghiarii și Germanii, socotiți laolaltă.

Oricât de umilitor e nevoit să trăiască poporul acesta român în Transilvania, el este prototipul izbitor al vechilor Romani, despre aceasta se poate încredința, observându-i, orice iubitor de trecut care pătrunde adânc în firea lucrurilor...

Toate ne dovedesc că ei nu pot fi decât urmașii acelora pe care îi descrie Horațiu în oda din cartea 3 :

«Sed rusticorum mascula militum
Proles, Sabellis docta ligonibus, Versare glebas : et severae Matris ad arbitrium recisos.
Portare fusteis...».

(„ DAS ALT UND NEU TEUTSCHE DACIA...". Nürnberg, 1666).

◆

HUSZTI ANDRAS (istoric ungur, 1791) :

«Nici o națiune nu are limba atât de apropiată de acea veche romană (latină) ca națiunea Valachilor. Ceeace este un semn sigur și care nu poate înșela că ei sunt în Ardeal, urmașii vechilor colonii romane, despre care însemnăm pe scurt acestea :

Numele acestui popor în limba lui proprie este «Rumân» (Rumuny), adică dela Roma sau «*Roman*». Nu că i-ar fi mutat aici dela Roma, ci i-au adunat din imperiul roman și de acolo i-au adus în Dacia».

(HUSZTI ANDRAS (Ó ÉS UJJ DACIA, azaz ERDÉLYNEK regi es mostani alla potjaról való Historia, Betsben, 1791, p. 135).

.....«ama régi Római nyelvhez, amellyet mi Déák nyelvnek nevezünk, egy nemzetnek-is nyelve ollyan közel nem járul, mint az Oláhoké. A melly bizonyos és tsalhatatlan jele annak, hogy ők Erdélyben a régi Római Coloniaknak maradványai, a' kikről röviden ezeket jegyezzüg meg.

1.) ben. Neve ennek a' Népnek a maga tulajdon nyelvén Rumuny' az az Római vagy Romanus, Nem ezért mintha őket magából Róme városából költöztették volna ide, hanem hogy a' Római Birodalomból szedegették-fel, és onnan szallitották által Dáciában».

◆

PAUL HUNFALVY, istoric ungur :

«...strămoșii Românilor de azi n'au încetat niciodată, dela Traian, să locuiască în fosta Dacie, adică în Transilvania, Moldova și Valachia ; în consecință, locuitorii români ai acestor țări sunt urmașii direcți ai coloniștilor stabiliți de Traian în Dacia».

(„NEUERE ERSCHEINUNGEN DER RUMÄNISCHEN GESCHICHTES-SCHREIBUNG". Vienne, Teschen, 1886, p. 9—10).

◆

JULIUS JUNG, (german) :

«...cea mai bună soluție a problemei originei Românilor este să admitem continuitatea poporului român în Dacia Traiană și la sud, în peninsula balcanică».

(„DIE ROMANISCHEN LANDSCHAFTEN DES RÖMISCHEN REICHES". Innsbruch, 1881, p.p. 480, 481).

LEOPOLD VON RANKE, (german) :

«Dacia fu organizată în provincie romană. — Indigenii (Românii) numesc și azi calea care merge din România în Transilvania, *Calea lui Traian* și trecătoarea Turnu Roșu: «Poarta Romanilor». Ei sunt urmașii coloniștilor pe care Traian i-a adus în Dacia, din toate provinciile imperiului roman. — Aceste provincii (dace) erau acum romanizate, așa cum reese din limba actuală a țării acesteia (limba românească), — limbă care din vremuri îndepărtate se menține până azi».

(„WELTGESCHICHTE, I și II, ad. T. III, Leipzig, 1883, p.p. 272, 448).

◆

TRANGOTT TAMM (german) :

«Românii locuesc și azi acolo, unde acum 17 secole au locuit strămoșii lor ; popoare au venit unele după altele și au dominat provinciile Dunării inferioare, dar nici unul n'a putut să sfarme existența națională a românismului. «Apa curge, pietrele rămân», spune un proverb român. — Hoardele popoarelor, care au părăsit țara lor spre a emigra, au pierit ca norii la soare, dar românismul aplecând capul, lasă în Dacia să treacă peste el furtuna și păstrează terenul moștenit de strămoșii săi, până ce apare vremea frumoasă : atunci el se ridică și mișcă membrele sale».

(„ÜBER DEN URSPRUNG DER RUMEANEN. EIN BEITRAG ZUR ETNOGRAPHIE SUD-OSTEUROPAS". Bonn, 1891, pag. 84, 85).

◆

MIKLOSICH (slav) :

«Origina limbei române datează din secolul al II-lea, atunci când colonii romani fură stabiliți pe partea stângă a Dunărei».

(„DIE SLAWISCHEN ELEMENTE IM RUMÄNISCHEN". WIEN, p. 4—5).

◆

VICTOR DURUY, istoric francez :

«Când Traian a dat ca frontieră imperiului său munții Carpați, el a înțeles că nu-s de-ajuns câteva garnizoane risipite în această vastă provincie ca să țină în respect pe Daci și barbaria alungată va reveni pe măsură ce armata victorioasă se va retrage ; așa, el a chemat din vechile provincii, un popor întreg.

Cu toți cei 1500 ani de suferințe, Românii sunt azi 12 milioane de oameni.

Nu vom spune tot atât de ușor ca împăratul Aurelian un adio definitiv acestei brave populații romane din Dacia Traiană. Demnă de originea sa și de acela ce i-a dat primele sale orașe, ea a jucat în Carpați rolul lui Pelagius și al tovarășilor săi în Asturii, bravând depe înălțimea acestei fortărețe de neînvins toate invaziile, recâștigând pas cu pas terenul pierdut și reconstituind după veacuri de lupte, o *Italie nouă, Țara Românească,* a cărei înălțare în rândul națiunilor libere o salută popoarele de rasă latină».

(VICTOR DURUY, „Histoire des Romains depuis les temps les plus reculés jusqu'à l'invasion des Barbares, 1879).

◆

G. LACOUR-GAYET :

«Acum 18 veacuri, în primăvara anului 105, legiunile romane ale lui Traian au trecut Dunărea lângă Turnu Severin. Ele au pornit pentru a doua oară să cucerească un teritoriu întins, țară de câmpii, de păduri și de munți ce se întindea pe partea stângă a fluviului, în porțiunea cuprinsă cam între Timiș și Nistru și care era locuită de Daci. După un an și jumătate de lupte crâncene, țara întreagă a fost ocupată militărește.

Atunci învingătorii s'au pus s'o romanizeze ; coloniști fură chemați din toate părțile imperiului ; drumuri au fost construite și orașe s'au întemeiat ; Dacia a ajuns o nouă Italie. Acești Italieni dela Dunăre și din Carpați au păstrat în istorie numele Romanilor, care le-au dat sângele, limba și civilizația lor ; ei se numesc *Români* și țara lor *România*».

(G. LACOUR-GAYET, fost membru al Academiei de științe morale și politice (Franta).

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

MUZEE SI MUZEE...

Pe lista oficială a muzeelor din Statul Ohio este și Muzeul Românesc din Cleveland, instalat în sala culturală a bisericii Sf. Maria.

Înființat în 1960, posedă cca. 200 tablouri (Luchian, Grigorescu, Stoinescu, Ressel, Rosenthall etc.); peste 100 de costume naționale din toate provinciile, covoare, argintăria Domnitorului Alexandru Cuza (lucrată de argintarul parizian Collet), panouri cu istoria neamului etc.

Strângerea obiectelor s'a început de părintele Trutza și este continuată de părintele Hațiegan.

Printre cei cu inimă de aur ce au făcut acest muzeu posibil:

Dr. Oscar Kaufman Cosla, D-na. Kiselenco, colecția de costume a Anișoarei Stan (donată de soțul ei Joseph Rubin care a ținut să fie înmormântat cu fotografia bisericii pe piept); D-na Gunther, soția fostului ministru american la București și alții despre care vom mai scrie.

De notat că în timp ce în țară, guvernul actual își îmbogățește muzeele confiscând obiectele de artă dela particulari, în lumea liberă, românii (evrei și creștini), împreună cu străinii și-au donat averile Muzeului din Cleveland călăuziți doar de dragostea și respectul ce l'au avut pentru România de altă dată:

"ROMANIA" din'aintea erei comuniste.

George DONEV

SCAMATORII CARE VÂND CREDINȚA

Cu gândul la tragedia din Johnestown (Guyana), unde și-au găsit moartea 912 membri ai unei secte religioase.

Acum câțiva ani, mergeam fără țintă pe străzile orașului Los Angeles.

Mai la fiecare bloc, întâlneam salvatori de suflete, cocoțați pe o ladă și cu microfonul în mână. Toți afirmau că au stat de vorbă cu Dumnezeu ieri după masă, și toți erau gata să-ți vândă un bilet de intrare în rai.

Acești vânători de suflete vin confecționați în toate mărimile, chipurile și rasele. Ii întâlnești cu barbă tunși sau cu plete, eleganți sau nespălați.

Dacă din curiozitate te oprești să-i asculți atunci ești înconjurat de "asistenți" și îndopat cu pamflete care-ți oferă iertarea păcatelor și curățirea buzunarelor.

Printre acești iluminiști n'am întâlnit, n'am auzit și n'am citit un nume românesc.

S'or fi certând popii noștri ei între ei, ne certăm noi cu popii și popii cu noi, dar în suflet ne-a rămas neclintită credința sădită de când neam născut să fim români!

PREA MULTĂ UMANITATE

Dela un cetățean întors din țară:

Am stat de vorbă cu multe oficialități, dar indiferent dacă erau din "garnitură" mireană sau ecleziastică dela începutul discuției țineau să mă convingă că tot ce este azi bun și frumos în România se datorește conducătorului Niculae Ceaușescu.

Aceste laude care apar automat și fără rost în conversație sunt oferite din orgoliu sau de frică de a nu fi denunțat de vreun agent secret al miliției deghizat în vizitator.

ÎN PAS CU TIMPUL!

Metropola Detroit-ului avea în 1941 cca. 70 de cinematografe dintre care 12 aparțineau românilor.

Proprietarii acestora erau foștii proprietari de saloane care introdusese publicului pe primul copil al Hollyoodului: "Nickelodeon"-ul.

In aceste săli nepretențioase, pentru un "nickel" clienții făceau cunoștință cu "fotografiile care se mișcă".

Pe măsura ce s'a dezvoltat industria cinematografică românii au mers în pas cu vremea devenind proprietari de cinematografe.

Urmașii acestor lideri au preferat însă școala. Ei sunt judecători, doctori, avocați, etc.

NICULIȚĂ ȘI CĂRLUȚĂ

Un profesor, trimis în turneu sub paza generalului Ilie Ceaușescu a declarat la Kent, Ohio, că responsabil de ilegalitățile care se petrec în țară nu-i președintele Ceaușescu ci "aparatul administrativ" care se interpune între ordinele de sus și cei de jos.

Felicităm pe distinsul profesor. El a admis că în țară se petrec ilegalități. Cât privește scuza că Niculiță ar fi nevinovat... Asta-i tipică dictatorilor:

Ei suprimă libertatea presei ca să nu se divulge abuzurile și apoi tot ei se scuză că n'au citit nimic că ar exista abuzuri!

La fel s'a scuzat și fostul rege Carol al II-lea care a "mărturisit" părintelui Moraru (Mexico 1942), că el "n'a știut nimic de crimele săvârșite de Armand Călinescu"!

Referitor la mărturisirile făcute de profesorul însoțit... "nimeni nu se îndoiește de incapacitatea președintelui"... cine se scuză se acuză.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

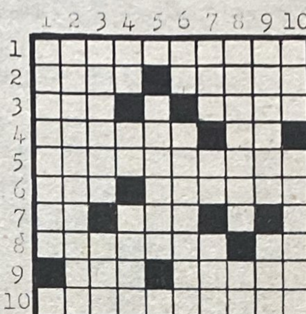
Horea Romeo CLOTEANU

PRIMĂVARĂ, PRIMĂVARĂ

"BUN VENIT" LA NOI ÎN ȚARĂ

ORIZONTAL

(1) Vremea scoaterii oilor și vitelor la pășune. (2) Zburdalnicii primăverii. -Lumea florilor. (3) Teodor G. Orhideanu. -Amândoi. (4) "Zâmbetul colorat" al primăverii victorioase ce începe o nouă regenerare a vieții vegetale. -Bazil Ogor. (5) Dintre cele patru, primăvara este prima, (pl) (6) Lee E. Petală. -Sistem de măsurat, folosit în Europa și care într'o oarecare primăvară va fi introdus și în America de Nord. (7) Pătrat agricol. -Din nou. (8) Om artăgos(fig). -Maria Agrișă. (9) Mergând înainte, el dă'napoi. -Primăvara, aceasta își încetează focul din casa noastră. (10) Una dintre principalele principii ale democrației.

VERTICAL

(1) Pasăre, care îndată ce sosește, primăvara, își cântă numele, pitulată printre ierburi și tufe. (2) Împrospătare de viață adusă de primăvară. (3) Element cu aceleași proprietăți fizice, chimice și număr atomic ca și un altul, dar are greutatea atomică diferită. -Ulpiu A.Graur. (4) Notă muzicală. -Antonie Trandafir. -A provoca. (5) Schimbarea vremii primăvara. (6) Vasile Florea. -Două continente cu acelaș nume(pl). (7) Acela. -Petre Tamaș. -Etaj. (8) Figuri geometrice. -Minerva Avrigeanu. (9) Primăvara le dă frunze și ei ne dau nouă umbră deasă. -Poveste veche. (10) Pronume pos.II-a sing. -Tablouri sfinte.

IRAN, WASHINGTON ȘI MOSCOVA

Nicolae DIMA

Situația din Iran este complet fluidă. Nimeni nu știe ce se va întâmpla. Un lucru este însă sigur: nu este vorba numai de o rebeliune internă, ci de o confruntare indirectă între Moscova și Washington.

Kremlinul lucrează de peste 30 de ani la subminarea Iranului. Răbufnirea prezentă are rădăcini adânci și extrem de complicate.

De ce au așteptat Rușii până acum și nu au declanșat haosul mai înainte ni se pare o întrebare care merită atenția cuvenită. Răspunsul este și el simplu.

In primul rând, Kremlinul a așteptat "criza de voință" în care a intrat poporul american, însoțită de complicarea procesului de exercitare a puterii care paralizează mult Statele Unite.

Un alt element pare însă și mai important: Noua atitudine geo-politică a Chinei și încercările fățișe ale Pekinului de a realiza un lanț de alianțe militare împotriva Uniunii Sovietice i-a dus și îi duce la disperare și coșmar pe gangsterii din Kremlin. Teama endemică a Rusului de pericolul Chinez; apropierea vertiginoasă a Chinei de Statele Unite, și perspectivele înarmării celor 900 de milioane de Chinezi, îi aruncă pe Ruși într'o panică nemărginită.

Alianța posibilă între Teheran și Pekin și posibilitățile complementare ale celor două țări, îi puteau încercui definitiv pe sovietici pe flancul lor sudic. Așa se explică probabil răbufnirea din Iran, provocată fără îndoială de securitatea sovietică, precum și avertismentul dat Chinei în ceeace privește războiul Chino-Vietnamez.

Kremlinul încearcă deci să lase din încercuire încercuind la rândul lor China prin Asia de Sud-Est. Nici odată nu am fost atât de aproape de cel de al treilea război mondial, desfășurat pe un front de zeci de mii de kilometri între Israel, Iran și China.

In ce privește Iranul, Moscova a sprijinit la început toate facțiunile antiguvernamentale pentru a-l forța pe Sah să cedeze puterea. Când acesta a părăsit Iranul lăsând la conducerea țării cabinetul constituțional al premierului Bakhtiar, Rușii au început să-l sprijine pe liderul religios Aiatollah Komeini. Cunoscând psilologia Rusă, era de așteptat ca Moscova să înceapă subminarea noului regim de orientare religioasă. Infiinițarea unei republici Islamice în imediata vecinătate a Asiei Centrale Sovietice, nu este de natură să-i liniștească pe Ruși...

Asia Centrală a fost cotropită și anexată de țariști acum o sută de ani, fiind ultima achiziționare teritorială Rusă de mari proporții. Marea majoritate a populației Asiei Centrale Rusești este musulmană și înrudită țărilor vecine, în special Iranului. Renașterea spiritului religios musulman în Iran și alte țări vecine libere s'ar putea dovedi mai primejdioase stabilității interne sovietice decât armatele șahului.

Următorul pas al Rușilor este să încerce deci să-l răstoarne și pe Komeini. Ce urmăresc Rușii pare acum relativ simplu: ei vor, fie un guvern marxist colaboraționist la Teheran, fie să "libanizeze" țara -să transforme Iranul într'un- al doilea Liban. RUSII VOR FACE DECI TOT CE ESTE POSIBIL SA PROVOACE UN RAZBOI CIVIL DE LUNGA DURATA IN IRAN. Ei vor obține astfel o dublă victorie: pe de o parte vor lipsi Occidentul de carburanții de care acesta are vital nevoie, iar pe de alta, vor distruge Iranul înlăturând bariera care îi desparte de Oceanul Indian.

Viteza turbată cu care a acționat Moscova în ultimul timp, și în special după vizita lui Den Siao Pin în America, ne face să credem că lumea se apropie de deznodământul pe care oamenii conștienți îl așteptau de mult. Mai curând sau mai târziu -și cu cât mai de vreme cu atât mai bine- Occidentul va trebui să înfrunte Răsăritul cu toate consecințele acestei înfruntări. Orice dare după deget, concesie, amânare și "act diplomatic" agravează situația. Se pare că într'o oarecare măsură, Rușii sunt și ei conștienți, dar ca toți dictatorii îmbătați de putere, nu știu să se oprească și nici nu se mai pot opri.

La îndemnul Moscovei, un grup de teroriști marxiști au ocupat Miercuri 14 Februarie ambasada Americană din Teheran. In aceeași zi ambasadorul Statelor Unite la Kabul (Afganistan) a fost ucis de teroriști neindentificați...în văzul consilierilor Sovietici aflați în Afganistan să "dirijeze țara spre o nouă orânduire". Americanii au protestat, dar inutil. A SOSIT TIMPUL SA INTELEAGA SI WASHINGTONUL CA TEHERANUL, VIETNAMUL, RODEZIA SI ALTELE, NU SUNT PROBLEME LOCALE, CI VERIGILE CU CARE COMUNISTII INCERCUESC AMERICA. A SOSIT TIMPUL CA STATELE UNITE SA INTELEAGA SI SA ACCEPTE SINGURA SOLUȚIE POSIBILA PENTRU SOLUTIONAREA TUTUROR ACESTOR PROBLEME : DISTRUGEREA MOSCOVEI.

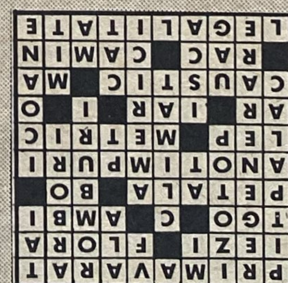
Un articol recent apărut la Washington, are curajul să susțină pentru prima oară de mulți ani că un război atomic este posibil și că Rusia poate fi înfrântă. In acest sesns, se sugera distrugerea în primul atac a Moscovei și a principalelor rețele de comunicații și transporturi sovietice. Distrugerea centrului, dizlocarea Rusiei în regiuni imense, rupte și separate, și forța centrifugă a naționalităților din URSS, ar lichida Uniunea Sovietică și ar dezmembra-o odată pentru totdeauna.

Dacă Occidentul nu gândește și acționează astfel, ne vor lichida comuniștii pe noi. Următorii câțiva ani, vor fi probabil cruciali pentru întreaga omenire și bineînțeles și pentru România. Odată cu lichidarea Imperiului Moscovit, România va putea vorbi altfel cu vecinii ei incomozi de azi.

Distrugerea și dezmembrarea Rusiei ne-ar creia condiții psihologice, sociale, economice, politice și culturale să ne dezvoltăm o adevărată personalitate Românească, prin care să ne găsim un loc de mare cinste între popoarele civilizate.

Până atunci va trebui să ne strecurăm prin istorie așa cum am făcut sute de ani. Momentul cel mare pare să bată însă la ușă. Să fim gata.

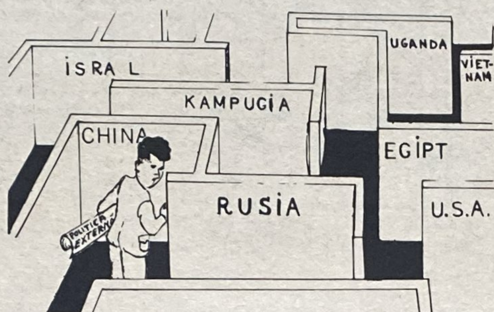
DESLEGAREA CAREULUI DE MAI SUS

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

URZICA LIBERĂ

ANUL 2 Nr. 10 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE!

ROMÂNIA PĂȘEȘTE DREPT PE DRUMUL CLAR AL POLITICII EXTERNE

Cu gândul la recentele discuții de pace din Orientul Apropiat, Dl. Dinu Mătrăgună, l-a întrebat pe șeful suprem al României:

- Cum se poate rezolva conflictul dintre Israel și Egipt?

- Este doar o chestie simplă de teritoriu, ori pe același teritoriu se pot forma două sau mai multe state independente; așa cum sub strictul control militar al Uniunii Sovietice avem statele deplin independente Cehoslovacia, România și alți sateliți.

- Ce părere aveți despre războiul dintre Vietnam și Cambodgia?

- Aici asistăm la o discuție francă între două surori socialiste. O experiență care va servi ca model pentru viitorul dialog dintre China și Rusia. Inprezent există o situație neclară: nu se știe cine-s eliberatorii.

- Am auzit că ați avut secetă și apoi o iarnă grea în România?

- Este adevărat, dar am organizat un plan cincinal care prevede că pe viitor cele patru anotimpuri să-și rezolve conflictele pe cale pașnică și cu bună înțelegere.

Dealtfel, continua entuziasmat secretarul general al PCR, la sfârșitul cincinalului (1984), știința socialistă precisă va garanta un Crăciun fără ger și un Paște răcoros!

- Cum se poate minunea asta?!

- Foarte simplu! Vom sărbători Paștele în Octombrie și Crăciunul în August!

Dinu MĂTRĂGUNĂ

Epigrame

Ion CICALĂ

COMUNIȘTILOR

Spre comunism înaintați
ca ieri, propagandistic!
Că tot ceea ce nu realizați
recuperați...statistic!

INVAZIA DIN CEHOSLOVACIA

Primăvara dela Praga
dezgheață apa'n Vltava...
dar iute o'nghează solid
doctrina Brejnev Leonid!

UNUI PASTOREL PRIBEAG

Doamne, ce destin ciudat!
Ești străin, dar nici că-ți pasă:
ce mi te făceai Acasă
azi, când vinu-i exportat!

UNUI EPIGRAMIST RESERIST

Recunosc, tu ai talent.
Clocotești ca un torent.
Dar din teamă de partid,
nimerești cu nuca'n zid.

Glume

* Un cetățean se suie pe acoperișul fostului Palat Regal (azi palatul lui Ceaușescu) scoate din geamantan un telescop, se uită cu el roată 'mprejur, apoi pune telescopul înapoi în geamantan, se dă jos de pe acoperiș, ca să repete aceeași operație după 6 ore.
- Dar ce serviciu ai? îl întrebă într'o zi un cetățean curios.
- Eu sunt angajat de tovarășul Niculiță să păzesc și să-i spun când va sosi în România raiul comunist!
- Si câți bani faci?
- 1200 de lei pe lună.
- Dar la fabrică poți face mai mult!
- Stiu, dar eu am aici serviciul asigurat pe viață!

* Un comunist întrebă pe un preot:
-De ce cred oamenii în raiul pe care-l promiteți voi și nu vor să creadă în raiul pe care-l promitem noi?
După un minut de gândire preotul îi răspunde:
- Noi nu le arătăm raiul nostru!

* Un țăran rus a fost pedepsit și trimis de autorități în centrul Asiei. Acolo el dă cu ochii, pentru prima oară, de o cămilă.
- Vai Doamne, exclamă țăranul făcându-și cruce, ce au făcut comuniștii ăștia dintr'un cal!

Catârul Cu Clopoței

Fabulă de Gr.Alexandrescu

Deunăzi un văcar de sat
Catârului i-a atârnat
Salbă de clopoței,
Numindu-l el îngrijitor
Si înainte mergător
Ciredei de viței.
Insă curând s'a 'ncredințat
Că s'a făcut mare păcat
Cu bietul dobitoc,
Care, cât s'a simțit
Așa împodobit,
Strigă: "O, ce noroc!
In sfârșit, iată-mă chemat
La gradul ce am meritat.
Meritul meu recunoscut
De lumea toată e văzut.
Acum de sus am să tratez
Soiul dobitocesc;
Pe nimeni nu mai salutez,
Căci prea mă umilesc".
Așa zicând, așa făcu
Si plin de îngânfare
El clopoțeii începu
Să-i sune foarte tare;
Așa de tare îi sună,
Că mintea i să răsturnă;
Si el care june fiind
Trecea de cam smintit,
Acum mai mult îmbătrânind
De tot a 'nebunit.

****

Cum socotiți și dumneavoastră,
Dar eu gândesc că'n țara noastră
Se află așa dregător,
Numit chiar excelență,
Ce cu catârul sunător
Poate de concurență,
Care se crede om de stat,
Chiar și politic însemnat,
Si care netăgăduit
De clopoței este smintit.

Publicată în "ROMANUL"
12 Februarie, 1861

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

TRĂIEȘTE BINE, BINE DE TOT

Intrebam din politețe pe mama unei colege basarabence, venită în vizită la fiică după mulți ani de despărțire, cum se simte acum în această împrejurare fericită? Mama respectivă fusese obligată să fie învățătoare la școală rusească, nu moldovenească, așa că ea vorbea puțin amestecat. "Bine trăim noi, găsi dânsa de cuviință să-mi răspundă. Iet u nas curițu (găini), pui, la dvor ieste că punem roșii, ardei și ceapă... ieste vsevo u nas!" -Intrebam însă cum vă simțiți personal cu sănătatea și cu vizita aici la București? - precizez eu. "Apoi bine, bine, cum să nu, când avem noi acolo di toati și acum au zis că ne mutăm în sdanie nouă..." - "Mamă! -pierdu fiica răbdarea- lasă astea acum că nu te ispitește dumnealui pentru cele de acolo, ci... suntem aici!" Atunci abia, vizitatoarea comentă fericirea de a se revedea cu fiica.

NU LI SE ÎNVAȚĂ LIMBA RUSĂ

"Ce rău îmi pare că n'am învățat limba rusă că m'ași fi putut înțelege cu dumneavoastră! -zise o tânără copasageră către mine și musafirul instituției noastre albanezul pe care-l însoțeam. Cum n'ai învățat? -zic. Pare mi se că ești din generația care a avut limba rusă ca materie obligatorie în toți anii școalei medii. -Da, dom'le, am avut; asta e adevărat, dar noi nu învățam și asta e! Cum să înveți când venea la fiecare lecție cu partidul și guvernul, colhozul și limba rusă! Si nu vroiam să ne însușim această limbă. Ce învățam în zorul examenului ca să obținem notă și pe urmă "azvârleam" afară totul. Anul următor tot așa...

DE NU-ȚI AMINTEȘTI CĂ ȘTII RUSEȘTE!

Mare alertă la forurile superioare ale facultății și Ministerului Învățământului în legătură cu vizita iminentă a unei delegații de profesori universitari sovietici, prima de acest fel. Primirea trebuie organizată sub semn de mare ploconire. Căci "nu e de glumit". Recrutarea unui interpret și totodată însoțitor peste tot e o sarcină politică foarte importantă și aceasta revine nu altcuiva, ci direct șefului de cadre din minister.

Cineva comite o greșală de a recomanda în rolul de însoțitoare pe o studentă originară din Basarabia, care însă nu știa deloc rusește, cum se crezuse. Chemată la cadre, ea a trebuit să arate că din păcate nu poate fi de folos în situația dată.

Capul pătrat al șefului de cadre nu poate concepe însă că o "moldovancă" nu știe rusește, de vreme ce provincia ei natală are cinstea de a fi cuprinsă în Uniunea Sovietică. De aceea, acesta ia răspunsul studentei drept un refuz în scop de sabotare a relațiilor frățești cu Uniunea Sovietică, cu intelectualitatea bolșevică. In consecință, șeful amintit își pune în rol funcția (cea adevărată) de securist și o somează pe biata basarabeancă: O să-ți amintești că totuși știi rusește!

Nici o logică sănătoasă nu-l clintește pe el din prejudecata lui profesională de securist.
- Nu vei ieși de aici până ce nu vei binevoi să-ți amintești că știi limba rusă. Iar de nu-ți vei aminti acest lucru, există măsuri! -dădu sentința acel troglodit. Patru ore în șir a fost ținută studenta pe scaun, ca la anchetă, sub o adevărată tortură morală ca să cugete asupra "faptului comis" de a fi basarabeancă și cu toate acestea a nu ști rusește.

— RĂȚOIUL EXILAT —

ANUL IX OUL Nr. 20

CLASICI CONTEMPORANIZAȚI

Cum ar fi descris Mihail Eminescu în poezia "CU MÂINE ZILELE-ȚI ADAUGI" regimul comunist din Român ia:

Cu mâine speranțele-ți adaugi
Cu ieri ț-au pus jugul pe grumaz
Si ai de-apururi în față
Minciuna cea de azi

Dona-RĂȚOIUL

CERERILE ADRESATE ACESTEI RUBRICI DE CITITORII ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC" SUNT PUBLICATE GRATUIT.

MICA PUBLICITATE :

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Dnii. ing. Ceaușu I. și ing. Mircea Oblu - foști colegi de facultate; Iancu Gheorghe și Cornel Munteanu - foști colegi de întreprindere, sunt căutați de Ion Serbănescu și rugați să-i scrie pe adresa: 200 Park Street S. #5C, Hamilton, Ontario, Canada L8P 3G1.

* Margareta Munteanu din New York caută pe Flory și Jean Piere Serban din Montreal, Canada, foști colegi la Ipromin-București.

* Dl. Malciu Mihail, 6955 Victoria Ave, Apt.9, Montreal, Quebec H3W 2T5, Canada, caută pe Iancu Constantin.

* Dl Mihail Dumitrescu, 2318 W.Roscoe, Chicago Ill 60618 U.S.A. caută pe prietenul și fostul coleg de liceu Androne Daniel. Ambii au fost colegi la liceul Sincai în perioada 1936-1944.

* Dl Lefnic Mihai, Jura Str. 9, Bern 3013, Elveția, dorește să imigreze în Australia. Pentru acest lucru roagă pe românii sau organizațiile românești din Australia, să-i scrie la adresa de mai sus, în vederea unor informații privitoare la imigrarea sa în acea țară.

DORESC SĂ EMIGREZ

* Dl Aurel Gaga, Pensione-Mile Rose, Via Danicle-Manin 58-A , etaj 6, Roma, Italia, dorește să imigreze în Statele Unite. D-sa face apel la o persoană sau o organizație românească să-i garanteze venirea în U.S.A.

* Dl Gregica Simion, aflat în lagărul din Traischirchen, Austria, cetățean român de origine ucrainiană, dorește să imigreze în Canada. D-sa roagă cititorii ziarului nostru să-i comunice adresa unei organizații ucrainiene care se ocupă cu aducerea imigranților în Canada.

CĂSĂTORII

* Român, 40 de ani, tehnician stomatolog, dorește să cunoască o romăncă de 30-38 de ani, gospodină, în vederea căsătoriei. Scrieți la adresa: Mr.Richard Young 555 Cherry Ave, Apt.7, Long Beach, Cal.90802.U.S.A.

VIZITE

* Dl Paul Eugen, fiul d-lui prof Bejan George, domiciliat în Franța, 55 Chemin Pelleport, 31.500, Toulouse, dorește să facă o excursie în Canada și ar dori să poată sta la o familie de români. Dânsul poate suporta numai cheltuelile de transport.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

COMEMORAREA ZILEI DE 24 IANUARIE

NEW YORK

Duminică 28 Ianuarie comunitatea Românească din regiunea metropolitană a New Yorkului a sărbătorit aniversarea a 120 de ani de la Marea Unire dela 1859 și 60 de ani de la Reîntregirea din 1918. Sărbătorirea a avut loc la fundația Carnegie din Piața Națiunilor Unite și a fost organizată de comitetul Adevărul despre România. Comemorarea evenimentului a fost condusă de profesorul Brutus Coste din New York, președintele comitetului.

Sărbătorirea a început cu intonarea imnurilor naționale American și Român. A urmat apoi o rugăciune și binecuvântarea, oficiate de Preotul Octavian Roșu, parohul bisericii Ortodoxe Române din Brooklyn. Părintele Roșu a implorat mila și dragostea lui Dumnezeu pentru eliberarea fraților nostri încătușați din țară. Apoi, la propunerea domnului Coste, întreaga sală a ținut un minut de reculegere în memoria profesorului Popescu-Botoșani, gânditor și lider al exilului Românesc, dispărut recent dintre noi. A fost ținut un moment de reculegere și în memoria omului politic American Nelson Rockefeller, dispărut recent, și care prin bursele acordate de fundația sa a ajutat mulți intelectuali Români să studieze.

Profesorul Brutus Coste l-a prezentat apoi asistenței pe primul vorbitor al serii, domnul Aristide Buriliaru, fost diplomat Român și fost redactor al postului de radio Europa Liberă. Domnul Buriliaru a vorbit eminent despre Unirea dela 1859 și evenimentele istorice care au precedat-o. Trecând în revistă în mod atrăgător și documentat evenimentele care au dus la marea unire Românească, vorbitorul a scos în evidență faptele mai puțin cunoscute sau deformate intenționat de istoriografii comuniști contemporani. Domnia sa a reliefat rolul înoitor al tineretului și contribuția acestui tineret la înfăptuirea idealului național al unirii; avântul revoluționar care a precedat unirea, și lupta cu intrigile unor mari puteri care se opuneau unirii. In pofida tuturor vitregiilor, elanul revoluționar al tineretului, dorința vie de a se uni a tuturor Românilor, precum și sprijinul acordat de Franța, a dus la înfăptuirea visului milenar al Românilor-acela de a împărtăși același destin liber și independent.

Referindu-se la exilul de astăzi, vorbitorul a reamintit că și în perioada de exil care a precedat unirea dela 1859 au existat disensiuni dar că până la urmă Românii au știut să se unească. Astăzi este mai greu însă din cauza duratei neobișnuit de lungi a actualului exil. Domnul Buriliaru a încheiat splendida sa expunere cu cuvintele unui om de stat European, anume că nu e necesar să speri pentru a intreprinde și nici să reușești pentru a persevera. Acest lucru l-a demonstrat sublima generație de Români dela 1848, 1859 și 1918; în numai câteva decenii ei au realizat un miracol Românesc-Unirea și Reîntregirea; o generație care a visat și a știut să transforme visul în realitate.

Cele peste 200 de persoane care au umplut sale până la refuz au răsplătit cu vii aplauze expunerea domnului Buriliaru.

Următorul vorbitor a fost Ion Rațiu, președintele Asociației Românilor din Marea Britanie și director al publicației Free Romanian Press, care a venit special la New York pentru aniversarea Unirii. Doctorul Rațiu, el însuși dintr'o familie de luptători Ardeleni pentru libertate și independență Românească, a vorbit despre marea unire a Transilvaniei cu patria mamă, și Reîntregirea țării înfăptuită la 1 Decembrie 1918. După o succintă prezentare a evenimentelor istorice premergătoare reîntregirii, domnul Rațiu a insistat asupra unor mari personalități Transilvănene al căror aport este continuu neglijat sau minimalizat de istoriografii din țară. Vaida Voevod, de exemplu, este cel care a anunțat în parlamentul ungar ruperea Românilor și a Transilvaniei de Austro-Ungaria; iar Iuliu Maniu, este liderul politic activ care a jucat un rol esențial la unirea Transilvaniei cu România. Conferențiarul a ilustrat prelegerea sa cu documente și scrisori de familie care redau mentalitatea și lupta Românilor ardeleni din acea epocă pentru obținerea de drepturi. Referindu-se de exemplu, la perioada memorandistilor, domnia sa a citat un pasaj dintr'o scrisoare a bătrânului Ion Rațiu adresată lui Aurel Mureșan la 3 Iunie 1888, referitoare la atitudinea Românilor față de Unguri și autorități:

Memoriile. . . . "SA FIE IN STIL DIPLOMATIC CU VORBE FRUMOASE DAR NU SERVILE,; SA SPUNA ADEVARUL, SA COMBATA SISTEMUL SI REGIMUL. . . SA SE RESTRANGA ATACUL LA ARISTOCRATIE SI PRIVILEGIATI, CACI ACESTIA AU FOST SI SUNT INAMICII NOSTRI, PE CAND POPORUL LOR SI AL SECUILOR A IOBAGIT DEOPOTRIVA CU NOI. Ascultătorii au ovaționat îndelung calda și frumoasa expunere a domnului Ion Rațiu din Londra. După aceasta, domnul Nicolae Dima a cerut cuvântul pentru câteva minute și a expus pe scurt gravitatea situației actuale datorită campaniei neorevizioniste a Ungurilor din exil. Deși apărarea intereselor Românești în această privință ar putea lăsa impresia unei schimbări interpretabile de atitudine față de regimul din țară, situația noastră fiind într'a-devăr delicată, interlocutorul a fost de părere ca Românii liberi trebue să ia atitudine; să dea o replică clară și documentată agitațiilor Ungurești din Occident, și să restabilească adevărul. Ulterior s'au purtat interesante și fructuoase discuții în acest sens. Aniversarea Unirii și Reîntregirii a continuat cu un bufet, participanții întreținându-se îndelung, așa cum procedează de obicei Românii din New York cu aceste prilejuri. Următoarea reuniune Românească pe care o va organiza la New York Comitetul Adevărul despre România va avea loc cu ocazia sărbătoririi zilei de Zece Mai.

Corespondent

MÜNCHEN

Anul acesta, aniversarea Unirii Principatelor a fost comemorată de Românii din Germania într'un cadru deosebit de festiv, dat fiind faptul că la slujba religioasă pentru sărbătorirea marelui eveniment a participat și cardinalul Josef Ratzinger, capul bisericii catolice din Bavaria inaugurând în acest fel inițiativa de a asista la liturgia credincioșilor de altă naționalitate. Serviciul divin, organizat la 21 Ianuarie, în biserica Sfintei Treimi de către conducătorul Misiunii Române Unite din Germania, Mons. Dr. Octavian Bârlea, a fost concelebrat de Sf. Sa Episcopul Vasile Cristea, de Episcopul Unit ucrainian Platon Kornelyak, și de părintele Dr. Florian Muller, romano-catolic, la altar asistând și preotul ortodox dr. Viorel Mehedințu. In spiritul colaborării armonioase dintre cele două confesiuni ale credincioșilor români, cei doi conducători spirituali-Mons. Bârlea pentru Uniți și părintele Mehedințu pentru ortodocși - au subliniat importanța unirii frățești în cadrul bisericii. In mod special a evidențiat cardinalul Ratzinger spiritul de ecumenicitate în care s'a desfășurat această liturgie, menționând că ea a avut loc în cadrul săptămânii pentru reunificarea bisericilor creștine. Inaltul prelat a ținut să-și manifesteze înțelegerea și atașamentul față de comunitatea românească nu numai prin cuvintele elogioase adresate poporului pe care-l reprezintă cei ce erau prezenți, dar și prin gestul făcut după serviciul divin, când a venit în mijlocul compatrioților, pentru a-i cunoaște pe fiecare.

În seara aceleiași zile, la așezământul "Kunstlerhaus" din Munchen, a avut loc o reuniune cultural-artistică pentru comemorarea Unirii, organizată de conducătorii celor două biserici (ortodoxe și unite) și de asociațiile românilor din Germania. Punctul principal din program l-a constituit cuvântarea rostită de Dr. Ion V. Emilian, care mai întâi a vorbit oaspeților germani despre modul cum s'a înfăptuit Unirea din 1859, iar apoi s'a adresat compatrioților.

Capul bisericii catolice din Bavaria a elogiat unitatea trainică religioasă a poporului român, care i-a dat forța interioară necesară pentru a putea rezista încercărilor de desmembrare venite din afara țării. Cardinalul și-a încheiat alocuțiunea cu urarea pentru poporul român, de a se afirma tot mai mult ca purtător al unității de credință-astfel ca el să servească drept pildă și altora. Aprecierilor măgulitoare rostite, cardinalul și-a afirmat atașamentul față de comunitatea românilor, venind după slujba religioasă în mijlocul credincioșilor adunați în sala Episcopiei de lângă biserica S. Treimi, în dorința de a lua contact direct cu fiecare dintre cei prezenți.

După un scurt salut rostit în numele compatrioților de către Dl Valer Pop, cardinalul Ratzinger a luat iarăși cuvântul, exprimându-și sentimentele de înțelegere față de refugiații străini și dând asigurare credincioșilor români, că, indiferent de confesiunea căreia aparțin, ei se vor bucura și în viitor, de acceasi înțelegere și asistență din partea bisericii catolice.

Partea muzicală a programului a cuprins bucăți instrumentale a unor compozitori români executate de compatrioți care trăesc în lumea liberă, precum și melodii patriotice intonate de corul Misiunii Unite, condus de Dl Petre Alexandru.

C. SPOREA

MONTREAL

Românii din Montreal au sărbătorit " ZIUA UNIRII PRINCIPATELOR " pe data de 21 Ianuarie a.c.

Sub auspiciile Asociației Române din Montreal, sărbătoarea a început cu un Te-Deum oficiat de către Păr. Dr. P. Popescu la Biserica Buna Vestire. In după amiaza aceleiași zile, programul comemorării s'a desfășurat în sala Universității Concordia din localitate.

Programul a început prin binecuvântarea dată de Păr. Gheorghe Cmeciu. Conferențiarul principal al acestui eveniment a fost Dl. Ioan Paraschivoiu, prof. la Universitatea din Montreal.

Succesul sărbătorii a fost marcat prin diferitele recitări și muzică românească. Menționăm pe frații Codruța și Mugurel Mihăilă care au recitat dialogul "Unirii", iar tânărul Alexandru Carpen a recitat poezia " Tara Mea" de E. Daschievici.

Asistența a fost numeroasă întrecând toate așteptările deoarece în această zi, peste Montreal s'a abătut cea mai grea furtună a iernii din acest an.

Au contribuit deasemenea la atmosfera călduroasă a acestei sărbători, Dna Gabriela Stanciu prin decorarea sălii, și Dl Ioan Stănescu care s'a îngrijit de muzica românească.

Corespondent.

SCURTE ŞTIRI

GERMANIA

Comunitatea română din Germania, și-a întărit prezența pe acele meleaguri, prin hirotonirea de preot a D-lui Dr. Viorel Mehedințu.

Acelaș lucru se poate spune și despre comunitatea română din Franța, care la rându-i, a dobândit un nou slujitor al altarului, prin hirotonirea D-lui Dr. Mihai Constandache ca preot.

CANADA

Anul trecut, în ziua de 29 Decembrie, a decedat poetul Nichita Tomescu, în orașul Montreal din Canada. In afară de VATRA, nici o âltă publicație românească din exil, n'a scris nici măcar un rând cu această ocazie.

Vina este că, Nichita Tomescu, în loc să participe la viața românească din Montreal, s'a ascuns într'un "turn de fildeș", tăcând, în toți anii pe care i-a petrecut în exil, precum Sfinxul din Egipt.

Odihnească-se în pace.

GEORGE POPESCU-BOTOŞANI

(1903 - 1979)

Duminică 14 Ianuarie 1979 s'a stins din viață, la Bridgeport - Connecticut, inginerul și profesorul universitar emerit George Popescu-Botoșani, stegar de frunte în lupta pentru libertatea neamului românesc și eliberarea țării de sub tirania comunistă.

George Popescu-Botoșani, s'a născut la 22 Octombrie 1903 dintr'o familie de țărani răzeși de pe plaiurile de nord ale Moldovei, toată viața lui mândrindu-se cu obârșia sa răzășească.

Ca fost elev al Liceului Internat "C.C. Negruzzi" din Iași, unde a început să acumuleze cultura sa vastă, ca fruntaș al vieții studențești, aparținând generației de la 1922 ca inginer electromecanic specializat în aeronautică la GNOME - HONE, Paris, în Franța, ca director tehnic al "Industriei Aeronautice Române" din Brașov, ca profesor la Universitatea HARTFORD, Connecticut, ca președinte al "Congresului Limbii Române" din Canada, ca membru al Partidului Național Tărănesc, din a cărui delegație permanentă a făcut parte alături de Iuliu Maniu și Ion Mihalache și ca membru fondator al "Consiliului Național Român" George Popescu-Botoșani a strălucit prin imensitatea culturii sale, prin judecata sa clară și prin cuvântul său hotărât.

Astfel cum a strălucit în viață în cadrul generației sale, tot astfel a constituit un exemplu și imbold pentru generațiile care-l urmează. Cu mintea lui larg cuprinzătoare și luminată, a fost un clar văzător al problemelor românești din exil, înțelegând de la bun început ca dincolo de orice opinie politică și de apartenență de partid, românii din pribegie trebuie să se unească în rezistența națională comună împotriva comunismului.

Pentru românii din exil, acest adevărat om sfătos, inimos, și înțelept va rămâne deapururi ca simbol de luptător pentru drepturile românilor, spiritul său mare inundând toată suflarea românească spre a o călăuzi pe drumul luptei unite pentru libertatea neamului românesc și eliberarea țării de sub tirania comunistă.

Prin moartea prof. George Popescu-Botoșani, acest om mare și mare român, neamul românesc și lumea întreagă pierde una din valorile științifice și morale rar întâlnite.

CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICA RADIOFONICĂ

RADIO BUCUREȘTI

E O PLĂCERE SĂ ASCULȚI RADIO MOSCOVA ȘI PEKING!

Emisiunile de radio în limba română de la Moscova și Pekin au devenit foarte populare.

Până acum, singurul adevăr ce-l puteai asculta era ora exactă și câte grade sunt la soare; dar de când s'au infectat conducătorii proletariatului cu microbul "hegemoniei" este o plăcere să-i asculți cum se dezinfectează reciproc.

In bătălia pentru a obține locul întâi pe scara Nielson, tovarășii au recurs la sisteme capitaliste:

Radio Moscova oferă excursii gratuite la mausoleul lui Lenin și alte obiecte folositoare învelite în 'Diplomă de Onoare"!

Radio Pekin nu oferă încă nimic, dar suntem siguri că-și vor răsplăti ascultătorii cu o plimbare pe zidul lung și lat; plus oportunitatea de a admira și alte ziduri unde chinezii își lipesc democrația.

Cele mărturisite azi de Moscova și Pekin sunt lucruri stiute, dar românul are acuma satisfacția să audă confirmat oficial ce era înainte 'socotit drept propagandă huliganistă, ,fascistă și neonazistă.

Milioane și milioane de oameni au fost omorâți în China, Tibet, Cambodgia etc., afirmă cu dovezi rușii și alte milioane sunt uciși astăzi.

Si trebuie să recunoaștem că rușii spun adevărul.

Milioane și milioane de oameni au murit prin "gulagurile" din Rusia și mor și astăzi afirmă la rândul lor chinezii.

Si trebuie iar să recunoaștem că și chinezii spun adevărul.

Unde mai puteți asculta două posturi de radio care spun atâta adevăr?!

S'a încheiat modernizarea sectorului de drum național Pitești - Făgețel - Drăgășani. Alte șosele la care se lucrează sunt : Baia Mare - Sighet - Iacobeni; Buceș - Abrud; la drumurile 7 și 10 de pe văile Buzăului și Oltului. Se plănuiește punerea în funcțiune 25 de poduri și 17 treceri de niveluri peste calea ferată.

In editura politică a apărut în ziua de 2 Decembrie, cuvântările lui Niculiță ținute în zilele de 25 și 27 Noiembrie.

O grabă mare pentru o treabă mică.!

La un mare bloc, în cartierul Belu, deși a fost ocupat de mai bine de un an, locatarii încă n'au reușit să poată avea un telefon.

Oamenii de știință sovietici și români vor face cercetări în domeniul faunei și florei din Marea Neagră. Până acum rușii au găsit Insula Serpilor și acum probabil caută să vadă dacă mai găsesc și alte insule.

Radio Moscova: Rusia și România fac planuri pentru o strânsă legătură economică ce va dura până la sfârșitul secolului!!!

BUNE INTENȚII

Magazinul alimentar din Popa Nan (București), a fost închis din motivul că șeful unității se duce la ședințele partidului unde se discută... distribuirea practică a alimentelor și cum să-ți mulțumești clienții.

A apărut volumul 'Burebista și epoca sa" - în limba engleză, de Ion Horațiu Crișan; dovedind înaltul grad de dezvoltare al societății daco-getice.

Pe lângă democrația populară, progresistă, avansată, pătrată și răsturnată, etc. acum radio București ne anunță o nouă democrație: așa zisă "Democrația Autentică"!

Atunci, ce sunt celelalte democrații?

Polonia nu și-a mărit bugetul pentru înarmări. Dar polonezii n'au făcut caz de eroism și independență cum au făcut românii.

TINERII SE LASĂ PE TÂNJEALĂ

Cu toate eforturile "propagandistice" UTC (Uniunea Tinerilor Comuniști), nu-și dă silința așa cum ar dori-o autoritățile din vârf.

Sunt aproape 3.200.000 de tineri sub conducerea organelor și organizațiilor de partid în ansamblul vieții economice, politice și sociale ale țării.

Dar tinerii nu-și îndeplinesc datoria, se plânge șeful suprem care subliniază unele lacune:

'Există încă tineri, care au abateri dela principiile de etică socială! Unele organe nu intervin cu eficiență pentru soluționarea unor deficiențe privind petrecerea timpului liber... nu se acționează cu toată severitatea.!' (Radio București 9.12.1978).

Noua lege a muncii prevede că tinerii pot fi încadrați (mai corect forțați) în muncă dela 16 ani iar în activitățile cu caracter temporar dela 14 ani. In unitățile industriale numai după ce au împlinit 15 ani.

ÎNLOCUIESC ROMÂNII PE CUBANI

La Palatul Republicii din București, au avut loc convorbiri la nivel înalt româno-etiopiene. Pe lângă cei doi șefi de stat s'a subliniat prezența militarilor.

Delegația etiopiană a venit cu 4 membrii din consiliul militar, iar din partea României a fost Ion Hortopan, prim adjunct al ministrului apărării naționale și sef al Marelui Stat Major Român.

Pe lângă convorbirile cu subiect economic s'au accentuat în viitor legăturile dintre cele două țări în ce privesc problemele politice internaționale.

Etiopienii au mulțumit lui Niculiță pentru ajutorul acordat poporului etiopian "în lupta sa pentru înfăptuirea obiectivelor revoluției".

Etiopienii vor să se asigure că atunci, când la presiunea Statelor Unite, trupele cubaneze se vor retrage din Etiopia, Niculiță să le înlocuiască trimițând "voluntari" români.

S'a pus în vânzare radiotelefonul portabil COLIBRI-1000 care poate opera pe o distanță de 2 km, (depinde de teren și de temperatură) și se poate comunica pe 32 de canale.

Ministerul transporturilor și telecomunicaților are în vedere electrificarea principalelor magistrale ale căii ferate. Se plănuește ca în 1985 toate magistralele să fie electrificate.

CRIMINAL PLUS COMUNIST EGAL EROU NAȚIONAL

Din când în când la ONU (Organizația Națiunilor Unite) vorbeste și gândeste delegatul României.

Mai mult vorbeste decât gândește.

Căutând să facă pe iubitorul de pace cu tinicheaua roșie legată de coadă, ambasadorul român Constantin Flitan, declară (Radio București 18.XI.1978):

Guvernul român se opune la actele de violență și condamnă actele de terorism ... ale organizațiilor de tip fascist, nazist și neonazist".

Despre actele teroriste ale brigăzilor roșii: asasinatele din Spania, Portugalia, Italia, țările arabe etc., etc.... nu se pomenește nimic.

"... țara noastră (țara lui Niculiță N.R.) face deosebire netă între lupta armată pentru eliberarea națională și socială, pe deoparte și actele teroriste, individuale, pe de altă parte".

România "democrată" aprobă crimele comuniste deoarece ele sunt făcute pentru '"...drepturile și libertățile cetățenești, pentru progres, și o viață mai bună" și, bine înțeles, pentru obținerea păcii prin războaie de guerilă.

DIN PRESA COMUNISTĂ

ALO!

17 11 47

★

– Au venit să repare coșurile și au scos țigla de la acoperiș. Prima treabă au făcut-o, țigla însă, n-au mai pus-o la loc, ci au stivuit-o în curte. Drept urmare, apa a inceput să se infiltreze în apartamente și pe casa scării. Am anunțat I.C.R.A.L. sectorul 7, dar ni s-a răspuns că la ei IN SCRIPTE, lucrarea figurează ca încheiată. Coșurile probabil. Ce facem însă cu acoperișul ? (Ioan Sorescu, Drumul Taberei nr. 2, bloc H București).

★

– La început au spus că dosarul de pensionare a fost trimis la Ministerul Sănătății. Cînd am cerut numărul de înregistrare mi s-a spus că, de fapt DOSARUL abia urmează să plece. Ce să mai zic, eu am depus actele de pensionare la Oficiul de pensii al sectorului 7 pe data de 9 iunie, cu nr. 8840. A trecut și 9 august și situația mea nu e încă rezolvată. (Ioana Antonescu, aleea Băiuț, nr. 9 A, București).

★

– Să tot fie un an de cind ne-am mutat IN CASA NOUA. Anul acesta, în aprilie, a fost montat și liftul. Cu toții am răsuflat ușurați. Să urci și să cobori de două sau trei ori pe zi cîte zece etaje nu-i glumă. Se pare, însă, că ne-am bucurat zadarnic. Liftul tot nu merge. Ultima versiune e că-i lipsește un rulment. Ce rulment o fi ăsta nu știu. Ce știu e că, pînă acum două luni, stătea din altă cauză, și anume a unui calorifer nemontat la casa liftului. (Constantin Mereuță, str. Sucevii nr. 5, Botoșani).

★

– Peste cîteva zile se împlinește anul de cînd caut capsule pentru autosifon și nu găsesc. Oriunde te-ai duce în orașul nostru și oriunde ai intreba de capsule, ți se spune : „Incercați la București, la Sibiu sau la Pitești, acolo găsiți precis". Sînt convins că am să le găsesc, dar asta-i o SOLUȚIE ? N-ar fi mai simplu ca organele comerciale să le aducă la Rîmnicu Vîlcea, dacă n-au posibilitatea să le îmbutelieze pe plan local. (Marin Georgescu, Rîmnicu Vîlcea).

România liberă

COTIDIENE

Poligon sau haldă ?

Așa arată poligonul de instruire al Școlii de șoferi amatori din Capitală! Aici ar trebui să învețe cei care vor să obțină permisul de conducere auto ca șoferi amatori. Elevii școlii sus-amintite, în număr de circa 6 000 pe serie dispun de acest unic loc de instruire în ale șoferiei! Și, după cum ne informează directorul școlii, toate încercările sale de a remedia situația s-au irosit, rămînînd nule în fața indiferenței unor persoane — care, probabil, posedă respectivul permis!... (foto-text I. BUTNARU)

OPINII

De mai multe ori mi s-a întîmplat, cînd am expediat scrisori mai ales cu regim special, să nu pot franca plicul conform tarifului poștal, din simplul motiv că la ghișee nu găseam timbre de valoare corespunzătoare. Am crezut, un timp, că e o simplă întîmplare. Dorind atunci să văd dacă între tarifele poștale în vigoare și valorile timbrelor emise există o concordanță, am consultat lista tarifelor poștale și o colecție completă de mărci și am constatat cu uimire următoarele : Poșta dispune de 52 tarife cuprinse între 0,35 și 72,90 lei. Tot poșta a pus în circulație zeci de serii de timbre cuprinzînd 58 de valori nominale diferite. Din acestea însă, numai 12 au corespondențe în tarif ; restul de 46 de valori sînt absolut întîmplătoare. Cum obținerea unei valori anume este adesea dificilă, uneori imposibilă, prin însumarea mai multor timbre, la ghișee găsindu-se puține, ne întrebăm care este rațiunea care stă la baza stabilirii valorilor timbrelor ce se pun în circulație ? N-ar fi logic să existe, în primul rînd, o concordanță între valoarea nominală a timbrelor și tarifele poștale ?

GH. CHIȚA

Cîmpulung Muscel

FAPTUL DIVERS

Telefoane fără ton

Ion Negoiță a lucrat o perioadă foarte scurtă de timp la telefoanele din Ploiești. Iar în scurta sa carieră de telefonist, I.N., în loc să instaleze aparatele la cei ce aveau aprobare, le instala la unele „cunoștințe". Cunoștințe care, pentru „amabilitate", îi ofereau telefonistului cîte 500 lei. Nu a apucat I.N. să servească decît vreo 5 prieteni că a și fost dibuit și înlăturat din unitate. Amatorii de telefoane... pe ciubuc au rămas astfel cu buza umflată — fără ton și cu banii luați, iar I.N. urmează să fie chemat în fața instanței de judecată.

30 de fetițe fără cercei

— O, ce fetiță drăgălașă și ce cercei frumoși ! Hai să te joci puțin cu tanti.

Și „tanti" o dezmierda, o lua în brațe, îi mîngîia cerceii, și cu o iuțeală de mînă care-i trăda „profesia" „ascundea" fetiței cerceii. Și tot jucîndu-se „tanti Cristina Niculescu" prin parcuri cu fetițele nesupravegheate, a ajuns să agonisească vreo 30 de perechi de cercei. A mai umblat ea și pe la Turda, prin Cluj-Napoca, pe la Baia Mare.

Scînteia

CONTRASTE

Fierul vechi la promenadă

Se știe că pentru producerea oțelului este nevoie și de fier vechi. În același timp, din activitatea productivă, din casarea și repararea mijloacelor fixe, în marile întreprinderi industriale rezultă cantități însemnate de materiale secundare metalice. O situație clară, veți zice. Nu rămîne decît să se ia fierul vechi și să se folosească în oțelării. O fi ea situația clară, dar este prea simplă — și-a spus conducerea Întreprinderii metalurgice din Bacău. Cum adică, fierul vechi să nu se plimbe și el puțin, să nu vadă deloc lumea? Și cuprinsă de o adîncă înduioșare a trecut la fapte. Adică, din cele peste 1 200 tone de materiale secundare metalice rezultate în acest an nu a reținut nici un singur kilogram pentru nevoile proprii. În schimb, s-a aprovizionat din afară cu mai bine de 1 300 tone fier vechi. Evident, cu cheltuieli suplimentare de transport. Ba, a mai întîmpinat și greutăți în desfășurarea procesului de producție deoarece... i-a lipsit fierul vechi. Conducerea Întreprinderii de utilaj petrolier din Tîrgoviște nu a vrut nici ea să rămînă de rușine. Așa că, pe de o parte a livrat 5 000 tone fier vechi, iar pe de altă parte a primit de la alte unități 9 000 tone fier vechi.

Acum, vă veți întreba : ce rost are ca pe o poartă a întreprinderii să se expedieze fier vechi, iar pe alta să se primească tot fier vechi ? Evident, rost nu are. Dar o explicație există. Pentru a putea fi folosit la producerea oțelului, fierul vechi trebuie sortat și pregătit. Or, tocmai aceste operații nu se fac în întreprinderile amintite. Și de aici toate aceste „plimbări" ale fierului vechi. Promenadă care costă. (I. Teodor).

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de
Prof. Nicolae DIMA şi Ing. Dumitru MOLDOVAN

EGIPT

New York Times, în ultimul număr al anului 1985, îl prezintă pe Anwar Sadat ca noul comandant militar al Forţelor Armate ale Arabiei Unite.

Anwar el Sadat

In urma invaziei ruseşti în Europa, Arabia Unită a trebuit să cheme sub arme 800.000 rezervişti pentru a face faţă unui posibil atac din partea URSS-ului. Speculaţiile de presă susţin că URSS-ul nu prevede un astfel de atac datorită angajărilor militare din Europa şi cele din Mongolia înurma invaziei chineze, însă armatele Arabiei Unite sunt puse în faţa unei răzvrătiri islamice din fostul Irak şi a evreilor din fostul Israel.

Consiliul de Securitate al Naţiunilor Unite a încercat din nou introducerea unui embargou a exportului de grâne din Canada şi SUA către Arabia Unită din cauza discriminării populaţiei evreieşti, dar USA şi de data aceasta a fost obligată să voteze împotrivă datorită importului de petrol.

După cum se vede, greşeala fostului preşedinte Carter, de înarmare a Egiptului nu mai poate fi reparată în acest secol.

Vicepreşedintele Arabiei Unite, Prinţul Fahd, va pleca la New York pentru o nouă încercare de admitere în cadrul ONU-ului.

După cum se ştie, Arabia Unită a fost exclusă din ONU datorită acaparărilor de teritorii aşa zise străine.

ELVETIA

Comisia Drepturilor Omului a Naţiunilor Unite, cere Israelului să pună capăt torturilor sistematice împotriva palestinienilor prizonieri şi împotriva arabilor din teritoriile ocupate.

USA

După cum reiese din ultima analiză făcută de serviciul special al Casei Albe, NATO este pus în mare dificultate pentru apărarea regiunilor din Nordul Germaniei.

In cazul unui atac rusesc Nordul Germaniei va fi apărat de către Anglia, Olanda şi Belgia.

"De necrezut, specifică raportul sus amintit, ca după 30 de ani să se constate că, capacitatea de apărare a regiunii respective va fi în 1983 pentru o durată maximă de numai 30 de zile". Raportul spune că bugetul USA pentru înarmarea NATO este insuficient pentru a face faţă ritmului de înarmare al URSS-ului.

După cum se ştie, noul buget al USA pentru înarmare a crescut cu 3% faţă de anul trecut, dar pe zi ce trece se constată că este insuficient.

ANGLIA

"Free Romania Press" din Londra a anunţat că Uniunea Sovietică şi Bulgaria sunt legate acum printr-un ferry-boat. Ferryboatul face legătura între Ilicevsk (lângă Odessa) şi Varna şi poate transporta 13 mii de tone, fiind cel mai mare ferryboat din lume. Ruşii pot transporta acum într'o singură încărcătură 13o de tancuri. Transporturile terestre dintre URSS şi Bulgaria se efectuează prin România.

U.S.A.

Dacă într'adevăr s'au destăinuit, preşedintele Carter va rămâne în istorie.

Invazia Vietnamului continuă.

CHINA

Pekinul a anunţat încetarea campaniei de persecutare a foştilor ţărani chiaburi şi mijlocaşi şi a fiilor lor. Este una din măsurile menite să restabilească drepturile omului în China. Se zvoneşte chiar că noul regim intenţionează să dea pământul înapoi ţăranilor, dându-şi seama că agricultura este mult mai eficace decât cea colectivizată. Mitul lui Mao, "Ceauşescul Chinei" a început şi el să fie atacat public. Se năruie dictaturile şi cad tiranii. Cui i se va mai închina oaia Ceauşescu de acum înainte?

UNGARIA

La 15 Februarie a.c., Ungaria a anunţat o serie de măsuri care vor permite tuturor cetăţenilor unguri, să posede paşapoarte şi să circule relativ liber în Occident. Ungurii vor putea efectua astfel 5 călătorii în Vest în decurs de 6 ani şi vor avea dreptul să posede valută forte. In România, compatrioţii noştri rămân în continuare sclavii regimului Ceauşescu, aşa cum erau iobagii în evul mediu. Să nu mai menţionăm faptul că noi românii "nu avem trupe sovietice în ţară", suntem ocupaţi de trupele securităţii şi partidului.

URSS

Ţăranii din Crimeia, deportaţi de Stalin în 1944 în Siberia şi Asia Centrală pe motiv că ar fi colaborat cu trupele germane de ocupaţie, cer din ce în ce mai frecvent să li se permită să se înapoieze în ceea ce ei consideră a fi patria lor. De menţionat că Crimeia a fost făcută cadou Ucrainei în 1954 cu prilejul împlinirii a 300 de ani dela unirea (de fapt anexarea) Ucrainei cu Rusia. Tătarul Mustafa Dzhemilov, fost închis şi deportat ani de zile din cauza vederilor sale politice, a cerut oficial, recent să i se permită să părăsească URSS-ul şi să emigreze în America, deoarece tătarilor nu li se permite să aibe patria lor şi să se înapoieze în Crimeia. Ce se va întâmpla cu Crimeia în viitor este foarte important pentru noi românii în următorul context: Ucrainienii manifestă puternice sentimente anti-ruse, cu tendinţe de separare, dar în egală măsură vor să păstreze toate provinciile anexate de ruşi în ultimele sute de ani şi adăugate Ucrainei. Ei revendică cu înverşunare, de exemplu, Bucovina românească, sudul Basarabiei cu acces la Dunăre şi Marea Neagră şi chiar toată Basarabia. Dacă nu renunţă sincer şi de bunăvoie la acest "micro-imperialism", trebuie să le cunoaştem şi noi toate slăbiciunile şi să le plătim cu aceeaşi monedă. Cu titlu informativ amintim că în Crimeia există câteva sate româneşti şi câteva mii de români (moldoveni).

CUBA

Rusia a înarmat forţele navale cubaneze cu primul submarin Tip Foxtrot de 2000 tone. Submarinul a ajuns, la începutul lunii februarie, la baza navală din Cienfuegos.

Acest tip de submarin posedă 20 torpile şi este capabil să lanseze rachete.

PAKISTAN

Acţiunile grupurilor islamice de rezistenţă împotriva guvernului pro-sovietic din Afganistan sunt instruite în Pakistan, specifică Christian Science Monitor News Service.

In prezent sunt cunoscute două grupuri principale care urmăresc răsturnarea guvernului pro-sovietic instalat prin acţiunea militară din Aprilie 1978.

Prima grupare "Partidul Islamic din Afganistan" iar a doua "Fraternitatea Islamică" au trecut la acţiuni armate de gherilă pe teritoriul Afganistanului.

Agenţiile de presă semnalizează prezenţa acţiunilor militare ale grupărilor sus amintite la 3o km de Kabul, capitala Afganistanului.

Terenurile de instrucţie din Pakistan ale gherilei afganistanilor sunt renumitele campuri de tortură folosite de fostul prim ministru Zulfir Ali Bhutto.

Guvernul militar din Pakistan reneagă existenţa acestor campuri de instrucţie, dar se ştie dela Comitetul Internaţional al Refugiaţilor că Pakistanul are peste 25.000 de refugiaţi afganistani, iar numărul lor se măreşte în fiecare zi.

Sursele respective menţionează că pentru a face faţă infiltraţiilor gherilei din Pakistan, actualul guvern militar a apelat la intrarea direct în acţiune a specialiştilor sovietici.

Datorită acestor acţiuni ale gherilei pregătite în campurile pakistaneze, U.R.S.S.-ul este pus în mare dificultate prin eforturile militare căro ra trebuie să le facă faţă în Vietnam şi în Iran.

Pentru a face faţă situaţiilor create, speculaţiile diplomatice menţionează o intervenţie a "specialiştilor" cubanezi şi germanilor comunişti.

AFGANISTAN

La 14 Februarie a.c., Ambasadorul Statelor Unite, Adolph Dubs, din Kabul - capitala Afganistanului, a fost răpit de către reprezentanţii unei organizaţii religioase islamice, iar în urma schimburilor de focuri cu poliţia, răpitorii şi ambasadorul au fost găsiţi împuşcaţi.

Adolph Dubs

Revendicările răpitorilor se rezumau la eliberarea unor deţinuţi politici împotriva actualului guvern prosovietic.

In prezent grupările religioase din Afganistan au început o activitate anti-guvernamentală, în special în rândurile populaţiei rurale, ceeace a determinat ca Moscova să mărească ajutorul militar pentru menţinerea actualului guvern. Se presupune că nesatisfacerea cererii răpitorilor pentru eliberarea ambasadorului se datoreşte deciziei consilierilor sovietici din Kabul.

VEST GERMANIA

Compania Vest Germană, Messerschmitt, va furniza Chinei sateliţi pentru "televiziune", helicoptere şi echipament medical.

Poate ruşii vor auzi din nou "glasul" Messerschmitt-ului.

IRAN

Pentru prima dată, Israelul a fost obligat să recunoască existenţa organizaţiilor palestiniene în conflictul Orientului Apropiat. Startul noilor tratative din cadrul turului Camp David va începe cu problema palestiniană.

In urma vizitei lui Yasser Arafat în Iran şi a sărutului cu fiul lui Ayatollah Khomeini "acţiunile" palestinienilor au crescut enorm de mult.

PLO a fost recunoscut în toate acţiunile sale de către profetul Khomeini iar clădirea din Teheran a fostului Consulat al Israelului a fost cedată palestinienilor.

In prezent "surâsul" lui Arafat circulă pe străzile Teheranului ceeace a produs o mare confuzie în cercurile financiare şi politice din USA

YASSER ARAFAT CONDUCATORUL ORGANIZATIILOR PALFSTINIENE INTRE AYATOLLAH KHOMEINI SI FIUL SAU.

Actualitatea internațională

CHINA A INVADAT VIETNAMUL

Ing. Dumitru MOLDOVAN

La 17 Februarie 1979, China invadează Vietnamul pentru a-i da o lecție de comportare comunistă, în urma invaziei din Decembrie a.c., a Cambodgiei de către armatele vietnameze. Se presupune că în prezent armata vietnameză este una dintre cele mai dotate din lume, datorită ajutorului substanțial al URSS și a armamentului aerian și terestru părăsit de armatele USA după războiul vietnamez.

In 26 Februarie 1979, rezultă din declarația Vicepreședintelui Deng, că China ar putea opri acest atac în următoarele 10 zile dacă Vietnamul va face promisiuni de retragere a forțelor din Cambodgia.

La 27 Februarie a.c., radio Hanoi anunță că armatele chineze au pătruns pe teritoriul vietnamez la aproximativ 150 km de capitala Vietnamului.

In primele zile atacul armatei chineze a fost îndreptat spre golful Tonkin pentru a tăia șoseaua principală ce duce spre Hanoi și pentru a împiedica descărcarea vapoarelor sovietice.

Amenințările URSS-ului "să nu fie prea târzii" nu i-au oprit pe chinezi pentru a-și atinge scopurile politice și teritoriale de invadare.

In numeroase comentarii politice internaționale se menționează că o parte din teritoriile invadate în Vietnam nu vor fi părăsite, poate niciodată, luându-se ca exemplu lecția dată Indiei în 1962 care s'a terminat cu invadarea unor teritorii și care n'au fost părăsite nici în ziua de azi.

China nu va opri înaintarea armatelor sale de invazie (aproximativ 250.000) până la o confruntare directă cu trupele militare vietnameze ce sunt masate în prezent, în jurul Hanoiului.

TANCURI ALE ARMATEI CHINEZE CARE AU INVADAT VIETNAMUL PE UN FRONT DE 600 DE MILE

TRUPE CHINEZE PE FRONTUL DIN VIETNAM. ÎN PRIMELE ZILE ELE AU OCUPAT APROAPE TOATE PROVINCIILE VECINE CU CHINA

Ultimile știri confirmă că bătălia decisivă din Vietnam, se desfășoară în momentul de față, în jurul localități Lang Son, de pe șoseaua 1 A, care leagă China cu Vietnamul. Se bănuește că generalul Yo Nguyen Giap, comandantul forțelor vietnameze, a dat ordin să intre în luptă, divizia 308-a, una dintre cele patru divizii de șoc ce erau ținute în rezervă, pentru apărarea Hanoiului.

După informațiile date de agenția de presă "Jije", se bănuește că Brejnev va anunța Vineri 2 Martie, în fața Sovietului Suprem, ajutorul pe care-l va da Vietnamului. Acest ajutor poate fi, după părerea administrației americane, un transport masiv de armament, însoțit de un număr mare de "experți militari", care vor lua comanda trupelor vietnameze de pe front. Agenția de presă japoneză, adaugă că, Brejnev și Ministrul Apărării Cubei, Raul Castro, au discutat trimiterea unui contingent de "trupe voluntare" aparținând forțelor "Pactului Varșoviei".

Așa cum se vede situația internațională este foarte încordată datorită luptei de supremație care se dă în interiorul imperialismului comunist și a grupărilor politice și militare care se ajustează în prezent pe glob.

Pericolul comunist nu poate fi neglijat !

TRUPE VIETNAMEZE ÎN CONTRA-ATAC PE FRONTUL ORAȘULUI LAO CAL, CAPTURAT DE CHINEZI.

ROMÂNIA

In ziua de 26 Februarie a.c., stațiile de radio Buffalo anunță că URSS-ul forțează formarea unui culoar de trecere a tancurilor din URSS în Bulgaria.

In urma invaziei din Vietnam, sovieticii se pot aștepta și la o infiltrație militară chineză în România.

In prezent URSS-ul construiește baze militare subterane în Bulgaria la granița Jugoslaviei pentru a contracara eventualele ajutoare care vor veni din partea Chinei comuniste, spune postul de radio Buffalo.

Se presupune că, dacă China nu se retrage din Vietnam, URSS-ul ar putea invada România pentru a oferi un schimb de retrageri de trupe de pe teritoriile ocupate.

Radio Buffalo continuă în emisiunea sa, menționând că transportarea tancurilor în Bulgaria se face pe mare cu ajutorul unuia din cele mai mari vase transportoare cunoscute până acum.

Aceste baze, odată construite sub motivul unei presupuneri că există baze militare chineze în România, URSS-ul speră să justifice în fața lumii, invazia Dobrogei.

RHODESIA

In urma atacurilor repetate din partea guerilei pregătite pe teritoriul Zambiei, Mozambicului și Angolei de către "specialiștii" cubanezi, sovietici și germani răsăriteni, Rodezia a hotărât să treacă la distrugerea acestor campuri. Campurile de pregătire militară a băștinașilor au ca țintă finală distrugerea populației albe și tot ceea ce poate fi considerat civilizat pe pământul Africii. Războiul de guerilă din Africa este lipsit de orice tactică datorită faptului că armele moderne au ajuns în mâinile unor fiare care au coborât din copaci odată cu sosirea cubanezilor. Ideia principală de recrutare a guerilei este ca la terminarea războiului "fiarele" înarmate să primească câte o femeie albă dacă va fi în stare s'o captureze în timpul luptei. Această afirmație nu este deloc exagerată și prezintă exact situația la fața locului.

Incursiunile guerilei au culminat cu doborârea unui avio civil de pasageri care se întorcea dela Kariba (lângă granița cu Zambia), la Solisbury, iar ca urmare a acestui atac, cele 59 de persoane aflate în avion au murit. Imediat după acest atac, Nkomo, comandantul Uniunii Poporului African Zimbave (Zapu) "revendică" acest atac prin faptul că se aștepta ca'n avionul respectiv să se afle unul dintre membrii guvernului rodezian, știre anunțată în ziarele etiopiene. Intr'o zonă apropiată, la 3 Septembrie 1978, aceleași ziare comandate de Nkomo, au doborât un alt avion dintre care 38 de persoane au fost omorâte în timpul exploziei iar 10 persoane dintre cei 18 supraviețuitori au fost împușcați. In urma acestui atac, nici ONU și nici WCC n'au avut nici o explicație pentru a justifica ajutoarele acordate în continuare acestor fiare. Datorită acestor atacuri repetate ale guerilei aviația rodesiană a trecut la atacarea campurilor de pregătire aflate în țările menționate mai sus.

Al patrulea atac, menționat și de Angola unde se aflau concentrați specialiștii cubanezi, sovietici și germani răsăriteni. Zborul fiind efectuat la joasă înălțime, cele 80 reactoare de tip MIG 17 și MIG 21 n'au avut timpul necesar de decolare, ceea ce a constituit un dezastru pentru bazele guerilei.

Ministrul de externe al Rodesiei, P.K. Von der Byl, anunță că aceste atacuri au fost îndreptate numai împotriva bazelor militare susținute de sovietici și nu împotriva populației.

In urma acestor atacuri, zborurile aviației civile din Angola, Zambia și Mozambic, sunt periclitate de grevele piloților datorită nesiguranței de zbor în urma atacurilor necontrolate ale guerilei Zapu dotate cu proiectile anti-aerian de tip sovietic SAM 7.

CRONICA VREMII

ECONOMIE MONDIALĂ

Ion BOIERU

Intreaga economie mondială se găsește, în zilele noastre, într'o criză generală. Societățile de consum, care s'au dezvoltat pe temeiul unei tehnologii avansate, au de înfruntat greutăți pe care nu le-au putut prevedea economistii. De altfel, ultimele decade au dovedit cuprisosință că nu există o știință a economiei politice. Economia politică este o disciplină care încearcă să descrie, să analizeze și să surprindă caracterul general după care se desfășoară activitățile economice. Dar, această disciplină nu poate prevedea, pe bază de legi riguroase, constante și universale, formele viitoare ale vieții economice. Ea nu poate preveni crizele, și nu poate nici măcar autonomia fenomenelor economice. Karl Marx a încercat să facă acest lucru, dar a falimentat. Căci viața economică, a unei societăți, nu se reduce la materii prime, producție și capital. Ea este mult mai complexă. Fenomenele economice nu sunt decât manifestări ale spiritului uman, care acționează asupra naturii. Toate nevoile economice sunt controlate de psihicul omenesc, caracteristic pentru fiecare societate particulară, Acest psihic aduce inteligența, puterea de creație, principiile de organizare, direcțiile de urmat, obiectivele etc., fără de care nu se poate concepe existența vieții economice.

Este adevărat că societatea de consum a creat un climat de bună stare, dar a adus, pe lângă aceasta, inflația și șomajul, două racile care produc nemulțumiri și panică. Adică, reacțiuni psihologice și sociale ce afectează dezvoltarea normală a unei economii .

Apoi. societatea de consum, a produs un dezechilibru în raportul cu țările subdezvoltate, dar care dispun de materii prime, necesare producției industriale. S'a ajuns la dificite imense în balanța de import-export, la protecționism vamal și la nevoia de a se reglementa economia internațională - prin acorduri speciale.

In starea actuală de lucruri, se renunță la ideia clasică - predominantă în țările capitaliste - a liberei fluctuații a schimburilor. Țările capitaliste, care au o economie de schimb liberală, sunt nevoite să avizeze la măsuri radicale, pentru a-și salva economia lor, în fața regimurilor de tip socialist, bazate pe o economie planificată și cu regimuri politice centralizate, care impun un protecționism rigid în relațiile lor externe. In realitate, economia mondială de azi, trăiește într-un climat de junglă.

Nu mai există un sistem monetar, prin care să se mențină un echilibru, pe baza unor acoperiri de aur sau producție industrială. Orice monedă este supusă jocurilor speculative dela Bursă, unde se dau lovituri magistrale, de bande organizate pe principii destructive.

In felul acesta, se ajunge la o neâncredere generală, la o stare de neliniște și la o dezordine îngrijorătoare.

Este adevărat că comunitatea țărilor europene încearcă o ieșire din impas, prin organizarea unui nou sistem monetar - propriu europenilor - și cu suportul lor politic, industrial, agricol și psihologic. Dar, este vorba doar de un început, care își are necazurile și ponoasele lui.

Un sistem monetar european, nu se poate constitui în afară de interesele naționale sau peste aceste interese naționale.

Elementul național este factorul esențial. O economie supranațională nu este posibilă, și ea nu se poate schimba prin închegarea unui nou sistem de monedă. Moneda este un simplu instrument de comunicații și relații economice. Ea nu dispune de forță, decât prin suportul factorului național pe care-l reprezintă, încorporat în puterea de producție și încrederea care i se poate acorda.

Economia unei țări este o economie națională - în strictul sens al cuvântului - pentru că reprezintă spiritul de creație națională, în domeniul bunurilor materiale, pentru satisfacerea exigențelor materiale ale pieței. O economie este rezultatul unui efort total al unei națiuni, deci reprezintă felul de viață al acelei națiuni.

De aceia, un sistem monetar european - deci supra național, cum îl preconizează occidentalii nu are șanse de reușită, căci se izbește de factorul național, care este primordial și ireductibil. Efortul occidentalilor, de a găsi o soluție față de criza economiei mondiale, este lăudabil dar încărcat de utopie.

Dolarul american - cu toate fluctuațiile la care este supus de către speculanții de bursă, își menține puterea lui reală, ireductibilă, pentru că este expresia unei realități naționale; producția americană inegalabilă, în toate domeniile, dar mai cu seamă în sectorul agricol, care asigură o stabilitate permanentă a vieții interne. Un simplu exemplu:

Japonia a avut în cursul anului 1978 un excedent bugetar de 15 miliare de dolari, iar Statele Unite, un dificit de circa 45 miliarde de dolari. Totuși, în Japonia, alimentația poporului este extrem de scumpă, față de cea din Statele Unite. In Japonia, 1 kg. de carne de vită - poate ajunge la 15 - 20 de dolari, ceea ce este fantastic de scump.

Această situație din Japonia se datoreste procesului de industrializare - prin care economia japoneză a invadat toate piețele de desfacere ale lumii. Insă economia japoneză nu a putut echilibra lipsa de resurse, în special cele alimentare.

Pentru a ajunge la un echilibru, Japonia, a fost nevoită să-și deschidă o poartă spre China comunistă - care dispune de resurse agricole. In felul acesta, Japonia, va micșora volumul de importuri agricole, din alte părți ale lumii, dar și exportul ei va suferi enorm, din lipsă de compensație.

Statele Unite nu sunt supuse unor astfel de schimburi radicale. Economia lor este bazată pe forțele naturale ale pământului, pe resursele proprii, care au îngăduit expansiunea și dezvoltarea industrială, dinamică și inventivă.

In această situație, Europa occidentală își poate permite să defrișeze terenuri noi pentru economia țărilor vestice, dar numai în limitele geopolitice. Un nou sistem monetar poate ajuta aceste țări să rezolve probleme de zonă și cu caracter temporar, dar nu-și pot îngădui să facă o gestiune a crizei economice mondiale, căci aceasta depășește și sfera și posibilitățile occidentale.

Nici viitorul Parlament european nu va putea lichida succesiunea de crize, pe care le experimentează lumea de azi. Acest Parlament va putea contribui la o stabilitate economică, printr-o organizare mai sistematică a vieții economice, și printr-o restabilire a încrederii în măsurile luate de refacere economică.

Dar, elementul esențial pentru evitarea crizelor, nu poate veni decât dela o schimbare radicală în tratarea fenomenelor economice, cu o perspectivă nouă, prin care să se revizuiască ideile clasice ale economiei liberale, și să se facă o adaptare completă la noile realități ale lumii de azi.

Despre acestea, altădată.

Ion Boieru

NOTE SI COMENTARII

CIVILIZAȚIA MAOISTĂ

In anul 1976, compatriotul nostru Dl. Sergiu Grossu, a publicat în editura "Catacombes", o carte sub titlul "L'Enfer Chinois", (Infernul Chinez). In acest volum de 80 pagini, sunt reproduse în culori 59 picturi și 9 desene în peniță ale pictorului chinez Ch'en Yung-sheng, înfățișând parte din brutalitățile comise de către "Garda Roșie" chineză în timpul zisei "revoluții culturale" care a durat trei ani și jumătate, fiind declanșată în ziua de 8 August 1966. Pictorul Ch'en Yung-sheng, care a reușit să aleagă libertatea în condiții dramatice în anul 1966, a făcut parte el însuși din "Garda Roșie", ca atare, picturile sale înfățișează parte din evenimentele trăite de el însuși. Fiecare pictură este însoțită de textul explicativ în limba chineză și traducerea în limba franceză.

Reproducem din această carte, două picturi, ce credem, ilustrează cu vârf și îndesat cruzimile și bestialitățile bandelor comuniste.

Pictura din capul coloanei, are următoarea explicație:

"In Iulie 1966 "Garda Roșie" a liceului 8 din Amoy a inventat o nouă tortură: a adunat profesorii considerați ca "autoritate academică", tăindu-le părul în forme stranii. In plus, fiecare dintre ei a fost obligat să prindă 100 insecte și să le mănânce vii în public. . . Fiecare poartă pe piept o placardă cu diferite inscripții și numele lor invers tăiat de câte un X roșu. In mâni, fiecare are câte o cupă cu cele 100 insecte pe care trebuia să le mănânce. Aceasta s'a petrecut în China comunistă în 1966 în Amoy. Aceasta este civilizația maoistă?". . .

Reproducerea din josul coloanei, are următoarea explicație:

"In timpul campaniei din Lien-pan, la 19 August 1967, grupul "Revoluționarii Uniți" a prins 30 de tineri din grupul 'Promotorii Uniți". Acești 30 de tineri au fost îngropați de vii. . . Părinții lui Ch'en Ch'ang-ming, conducătorul grupului 'Promotorii Uniți" dela liceul 6 din Amoy, care pentru a-și putea menține posturile făceau parte ei înșiși din grupul "Revoluționarii Uniți", au fost martori oculari la îngroparea de viu a fiului lor". . .

Da, asemenea și multe alte cruzimi de acest fel s'au petrecut în China comunistă, recunoscută în 1978 de către guvernul Carter al Statelor Unite.

Ori ce alt comentar, este credem de prisos.

In numerele viitoare din ziarul nostru, vom încerca, în limita spațiului disponibil, să prezentăm cititorilor noștri și alte mărturii de acest fel din această carte.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365
Redacția și administrația:
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832